Vor Mission.

En Skildring af

Det danske Missionsselskab og dets Arbejde.

2den gjennemsete og forøgede Udgave

ved

T. Løgstrup,
Præst,
Selskabets Sekretær.

Med Billeder af det danske Missionsselskabs Missionærer samt Kort over Missionsstationerne i Indien og Missionsmarken i China.

Smaaskrifter, udgivne ved det danske Missionsselskab.
Ny Række Nr. 6.

Pris: 50 Øre.

Kjøbenhavn.
Bethesdas Boghandel.
1896.

Vor Mission.

En Skildring af

Det danske Missionsselskab og dets Arbejde.

2den gjennemsete og forøgede Udgave

ved

T. Løgstrup,
Præst,
Selskabets Sekretær.

Med Billeder af det danske Missionsselskabs Missionærer samt Kort over Missionsstationerne i Indien og Missionsmarken i China.

Smaaskrifter, udgivne ved det danske Missionsselskab.
Ny Række Nr. 6.

Pris: 50 Øre.

Kjøbenhavn.
Bethesdas Boghandel.
1896.

Kjøbenhavn F. — Missionstrykkeriet (ved J. Fischmann).

Fortale.

I denne Bog er det tilstræbt at samle de vigtigste Oplysninger om det danske Missionsselskab og dets Arbejde i en kort Oversigt, saa at enhver ønskelig Vejledning til at forstaa vor Mission med Lethed maa kunne faaes.

En hjertelig Tak bringes herved vore danske Missionærer i Indien og China, Missionær H. C. Schmidt fra Radsjamundri og særligt Oberst, Guvernør Læssøe fra Central-Indien for Gjennemsyn, Rettelser og Bidrag til, at Fremstillingen kunde blive saa fejlfri og paalidelig som muligt.

Gid dette lille Skrift maa hjælpe de danske Missionsvenner til at omfatte vor Mission med endnu større Kjærlighed og til i denne store Sag at „tjene Herren med Glæde“.

Fredericia, den 11. Marts 1896.

T. Løgstrup.

1. Det danske Missionsselskab.

Den lutherske Kirkeafdeling har haft sin store Styrke i at lære Folkene at tro ret og at leve vel efter Guds Ord som Regel og Rettesnor for kristen Tro og Liv. Derimod har den aldrig været stærkt optaget af at bringe Evangeliet ud til Hedningerne. Mange mindeværdige Ting kunde dog nævnes, og for vort Fædrelands Vedkommende vil Hans Egedes Navn aldrig kunne glemmes, saa lidt som at 4 af de tidligste lutherske Missionsforetagender skete ved danske Mænds Arbejde eller i Lande, der stod under den danske Krone, nemlig i Grønland, Vestindien, Ostindien og Lapland, ligesom ikke faa danskfødte Mænd have virket i Brødremenighedens Tjeneste. Men under Rationalismen sygnede Missionen hen baade ude og hjemme, som i hele den øvrige Kirkeafdeling saa i vort kjære Fædreland. „Udslukker ikke Aanden", hedder det; ak, Rationalismen var og vil altid være et Slukningsforsøg fra Menneskeaandens Side overfor Guds Aand. Men i det attende Aarhundredes sidste Aarti vakte Gud paany Missionsaanden, og en stor Opblussen er bleven Følgen deraf ude som hjemme. Missionsiver er altid et tydeligt Vidnesbyrd om Opblussen af Guds Riges Kræfter. Det begyndte i England med Dannelsen af først et, saa flere store Selskaber, der satte sig det Formaal at bringe Hedningerne Evangeliet. Naar Kirken som Kirke svigter sin Opgave, saa kalder Gud paa de frivillige Kræfter; thi Frelsens Gud finder sig nu en Gang ikke i Sløvhed med at bringe Hedningerne Frelsens Bud. Fra England gik den

nye Missionsbølge over til Fastlandet, derfra kom den ind til os; alle Vegne viste dens Virkning sig ved frivillige Selskabers Oprettelse med det Maal for Øje:

Evangeliet for Hedningerne!
Hele Verden for Jesus!

Saa kom da ogsaa den Tid, da Danmark fik sit Missionsselskab. Præsten Bone Falck Rønne i Kongens Lyngby vovede paa Ordet „Frygt ikke, tro ikkun“ at stifte „Det danske Missionsselskab“ 17de Juni 1821, og dette Jesu Ord til Synagogeforstanderen Jairus i Kapernaum (Mark. 5, 36) blev Selskabets Valgsprog. Om Selskabets Stiftelse hedder det paa første Side af dets ældste, lille, oktavformede Protokol:

„1821. I Guds og Jesu Navn stiftedes den 17. Juni 1821 et Missions-Selskab, hvorom Traktat-Selskabets Nr. XI giver udførligere Efterretning, og hvorom der i denne Protokol Tid efter anden agtes meddelt Hoved-Momenterne af Selskabets Forhandlinger og Fremgang.“

„1821. Den 2. Septbr. blev Selskabet organiseret og vedtog Lovene, som findes i Traktat-Selskabets Nr. XIII, m. v.“

„Mange, endog nogle Vedretænkende, yttrede Frygt for, at Sagen ikke endnu kunde have Fremgang iblandt os. — I Troe til Gud, som kan gjøre langt mere, end vi bede og forstaae, ere vi derimod overbeviste om en herlig Fremgang. Vor almægtige Frelser er med os alle Dage indtil Verdens Ende. Frygt ikke! Troe ikkun. B. F. Rønne.“

Missionsselskabets første Bestyrelse var Rønne som Formand, Grev Schulin paa Frederiksdal, Kateketen ved Frederiks tyske Kirke, Egge, Kjøbmand Siegumfeldt og Konsul Hjorthøy. B. F. Rønne var lige til sin Død Sjælen i det Hele, hvorfor vi kortelig ville omtale ham nærmere. Han blev født i Fredericia 1764, hvor hans Fader, Albert Rønne, var Klokker ved Michaelis Kirke, Maler og Forgylder. Hans

Moder, Bolette Lumholt, havde været i Salmedigteren, Bisp H. A. Brorsons Hus, og ved sit fromme Sind indvirkede hun meget paa Sønnen, hvem hun under trange Kaar holdt frem til Studering. Tyve Aar gammel blev han Student fra Fredericia Skole og 6 Aar senere Kandidat. Efter at have været Lærer for Prins Christian (den senere Kong Christian VIII) og Prinsesse Luise Charlotte, blev han fra 1794—1802 Præst i Tjæreby og Alsønderup ved Frederiksborg og fra 1802 indtil sin Død Præst i Kongens Lyngby, hvor han med ualmindelig Flid og en aldrig trættet Iver, trods Vanskeligheder, Spot og Modstand, fik sat mange Ting i Gang, saaledes 1817 et Bibelselskab for Lyngby og Omegn, 1820 et Traktatselskab og 1821 Missionsselskabet, for hvilket han arbejdede med usvækket Lyst til sin Død. Paa Lyngby Kirkegaard, Nord for Kirken, staar det Mindesmærke, Menigheden satte over ham; paa Stenen staar:

Minde om Kirkens ivrige og hengivne Tjener,

Præsten Bone Falck Rønne,

f. 20/12 1764, † 13/5 1833.

Derunder er hugget en Due med Olieblad i Næbet, og nederst staar: Luk. 10, 42.

Det gik i Begyndelsen smaat med at slaa til Lyd for den store Sag, og Kirkens Ledere saa i hine Tider med alt andet end milde Øjne til en saa ny og usædvanlig Rørelse af Kristenlivets Aand. Hvilken Forskjel paa den Gang og nu! Da Rønne selv ophængte en Bøsse til frivillige Missionsgaver i sin egen Præstegaard og fik flere af sine Præstevenner i Fyen til det samme, anklagede Bisp Plum i Fyen ham for Kancelliet, og Rønne fik den Tilrettevisning, at „uagtet man ikke miskjendte hans gode Hensigt, havde han at afholde sig for Fremtiden fra et saadant Forhold". Præsterne dømtes til at nedtage Bøsserne, og Rønne takkede for naadig Straf! — Ved det store Forhandlingsmøde i Horsens 1894 blev Rønnes gamle Missionsbøsse vist frem som et ærværdigt

Minde om vort Selskabs Barneaar. Paa Opfordring gik den mindeværdige gamle Missionsæske rundt under almindelig Glæde, og den kom tilbage, fyldt til det Øverste, med noget over 300 Kroner!

Det danske Missionsselskab begyndte strax med at understøtte og opmuntre Grønlandsmissionen og vedbliver dermed indtil denne Dag; derimod samledes der i Aarenes Løb meget med at understøtte forskjellige danske Mænds Missionsforsøg, baade naar de gik i fremmede Selskabers Tjeneste, og naar de vilde drage ud paa egen Haand. Saaledes blev Nordmanden Cappelen hjulpet paa det baselske Missionsinstitut og Dansheren Student Wissing til at komme i det engelske Udbredelsesselskabs Tjeneste i Sydindien. Derefter fulgte under Samarbejde med Baseler-Selskabet Udsendelse af Sønderjyderne Jäger og Riis til de danske Besiddelser paa Guldkysten i Afrika, men ved disse Koloniers Salg til England 1850 ophørte danske Mænds Arbejde der. Det Forsøg, Præsten Haſs og Seminaristen Kold gjorde i Smyrna fra 1842—47, kostede Selskabet, som støttede dem, mange Penge, men var helt mislykket, og ligeledes blev det spildt at hjælpe Svenskeren Glasell ud til Indien 1848 i Leipziger-selskabets Tjeneste, da han allerede traadte ud 1851. Det aldeles forfejlede Forsøg med Grunnet, som løb ud i at faa en separatistisk Frimenighedspræst i Kjøbenhavn i Stedet for en Hedningemissionær, var Afslutningen paa de første nedtrykkende 39 Aar af det danske Missionsselskabs Virksomhed.

I 1860 skrev Pastor Mau paa Fyen et nidkjært, baade revsende og opmuntrende Opraab i „Evangelisk Ugeskrift“, og som Følge af dette Raab: „Jeg skammer mig paa det danske Folks Vegne ved Tanken om, hvor langt vi i denne Sag staa tilbage for saa godt som alle kristelige Lande,“ sammenkaldtes et almindeligt Missionsmøde i Nyborg 13de—14de Juni 1860, hvor det vedtoges, at det danske Missionsselskabs Bestyrelse skulde være Hovedbestyrelsen for hele Missionsvirksomheden i Danmark, at Kredsforeninger skulde

oprettes, og at man gjennem Biskopperne vilde opfordre Præsterne til at tage sig af Hedningemissionen. To Aar senere oprettedes en Missionsskole, 1864 fik Selskabet sin egen Mission i Indien og 1892 i China, saaledes som det heri skal fortælles.

Mange gode Mænd have siddet i det danske Missionsselskabs Bestyrelse. Først maa nævnes dets Formænd i Rækkefølge, nemlig: Pastor Bone Falck Rønne (1821—33, f. 1764, † 1833), Frederik Adolf, Greve af Holstein (1833—36, f. 1784, † 1836), Pastor Ferd. Fenger, Lic. theol. (1836—55, f. 1805, † 1861), Pastor Hans Chr. Rørdam, Dr. theol. (1855—60, f. 1803, † 1869), Pastor Kalkar, Dr. theol. (1860—74, f. 1802, † 1886), Pastor A. V. Holm (1874—89, f. 1824) og Provst J. Vahl (siden 1889, f. 1828). Dernæst maa blandt de Hensovede nævnes: Præsterne P. A. Fenger, Blædel og Frimodt, J. Krog, L. Helveg, Oldenburg og Timm (Salmedigtere), P. Rørdam, Stiftsprovst Paulli samt Prof. Fr. Hammerich, og af Nulevende: Biskop Rothe, Biskop Skat Rørdam, Provst Høyer Møller, Provst Berggren, Præsterne Fich, Vilh. Beck, Ipsen, Baumann, Aschenfeldt Hansen samt Professor Zeuthen og Indremissionær A. Stubkjær.

Redaktørerne af Selskabets Organ, „Dansk Missionsblad", som begyndte at udkomme 1834, have været Præsterne C. F. Rønne, den Indre Missions Stifter (1834—36), Søn af gamle B. F. Rønne, Th. Oldenburg (1837—Maj 1842), J. F. Fenger (Juni 1842—1851), N. G. Blædel (1852—57), A. G. Fich (1858—68), Dr. Kalkar (1869—76), Stiftsprovst Sørensen i Viborg 1877—80, Lic. theol. H. M. Fenger (1881) og Pastor Grove-Rasmussen (siden 1882).

Den gamle Kredsforeningsordning, der som omtalt stammede fra 1860, var imidlertid bleven forældet, og ikke faa Kredse vare helt døde hen, fordi de Præster, som havde stiftet dem, vare forflyttede eller døde. Derfor blev der 9.—10. Oktober 1889 holdt et extraordinært Missionsmøde

i Fredericia for Repræsentanter fra de tilbageværende gamle Kredsforeninger samt Missionsvenner rundt om fra hele Landet. Det vedtoges her at betragte alle hidtilværende Kredsforeninger som ophævede, at overlade Bestyrelsen at faa en ny Ordning af Kredsforeninger i Stand og at omarbejde Selskabets Love. De nye Love og Reglerne for den nye Kredsforeningsordning bleve vedtagne af Bestyrelsen i November 1889 og derefter af Kredsene ved Møder i Aarhus 1890 og Odense 1891. Siden Fredericiamødet har der rundt i hele Landet dannet sig en Mængde nye Kredsforeninger, saa at nu bestaar Selskabet af 613 Kredsforeninger, og en stedse mere udbredt Kjærlighed til Missionen og Lyst til at fremme den er fremkommet hele Landet over. Trods Træ, Hø og Straa, som løber ind med i Missionens aandelige Byggearbejde, maa det erkjendes med Taksigelse, at Missionens Herre ogsaa baade med Guld, Sølv og dyrebare Stene naadigt velsigner det danske Missionsselskab.

---

2. Missionen i Indien.

I. Hvorledes har det danske Missionsselskab faaet sin Arbejdsmark i Indien?

Under Kong Kristian den Fjerde erhvervede den danske Regering 1620 Trankebar i Ostindien, og sine indiske Kolonier beholdt Danmark indtil 1845, da de solgtes til England. Kong Frederik den Fjerde fik i Aaret 1705 ved Missionærerne Ziegenbalg og Plütschau grundlagt den gamle „dansk-halleske“ Mission, der virkede med stor Nidkjærhed det attende Aarhundrede igjennem, men som fik sit Dødsstød ved Rationalismen i dette Aarhundredes Begyndelse og endte med, at det i 1710 af Regeringen oprettede „Missionskollegium“ afstod alle Missionens Bygninger og den gamle danske Mis-

sionsmark til Missionsselskabet i Leipzig 1847. Saaledes er det baade med Hensyn til Kolonisation og Mission gaaet sørgeligt tilbage for Danmark derovre i Indien. Men det maa dog aldrig glemmes af danske Kristne, at ad naturlig og historisk Vej har Gud lagt det tilrette for os at drive Mission i Sydindien, at der have vi en stor og minderig gammel Mission at se tilbage paa, og at den første evangeliske Hedningemission i det Hele taget udgik fra Danmark til Indien. Alt dette forpligter just danske Kristne til med udholdende Kjærlighed og Kraft at tage sig af Missionsarbejdet i Indien.

Det danske Missionsselskab havde længe ønsket at kunne faa sin egen Mission, da der 1863 kom Forespørgsel fra nogle tyske Missionsvenner, særligt i Lauenburg, om Selskabet vilde overtage den af dem fra 1857 af støttede Missionær Ochs og hans Station Bethanien. Ochs var en Præstesøn fra Würtemberg, født der 1812. Leipziger-Missionsselskabet udsendte ham 1842 som ordineret Missionær til Indien. Her overtog han 1845 Stationen Majavaram (18 engelske, omtrent 4 danske Mil Nordvest for Trankebar), og 2 Aar senere giftede han sig med en Eastindierinde, f. 1830. 1854 udbrød en Strid om Kastevæsenets Berettigelse indenfor den kristne Menighed, hvilket Ochs med Rette bestred; men under Striden gjorde han sig nok skyldig i megen Egenraadighed og udtraadte tilsidst ligesom flere andre Missionærer af Selskabets Tjeneste. 1861 erhvervede han saa Land ved Landsbyen Pattambakam og anlagde der sin egen Station. I 1863 var Ochs just paa en Rejse her hjemme i Europa for at se at finde et Selskab, han kunde træde i Forbindelse med, kom selv her til Danmark og forhandlede med Bestyrelsen ved et Helligtrekongermøde den 5te Januar 1864. Der blev da truffet den Overenskomst, at Ochs blev antaget i Selskabets Tjeneste; „Bethanien" med de til den hørende Bygninger og Jordejendomme skulde blive i Missionærens Værge, men Reparationerne skulde fra 1864 af afholdes for Selskabets Regning. De Mænd, som den Gang sad i

Bestyrelsen, og gjennem hvem det saaledes blev ordnet, at Danmark atter fik Mission i Indien, vare Dr. Kalkar, Dr. H. Chr. Rørdam, Præsterne Fich, Blædel og Frimodt, hvilken Sidste lige var valgt ind i Bestyrelsen og den Dag mødte for første Gang, Professor Fr. Hammerich og Selskabets Kasserer, cand. theol. Døricke.

II. Indien.

Se paa den største Verdensdel, Asien! I den boer langt den talrigste Del af Jordens Befolkning; men særligt er der to uhyre talrige Folkeslag, hvis Omvendelse kan faa den allermest indgribende Betydning for den hele Verdensdel, nemlig Indien med 287 Millioner Mennesker og China med henimod 400 Millioner, tilsammen henimod 700 Millioner eller næsten Halvdelen af alle Mennesker i hele Verden! Tænk, at just i den Verdensdel, hvor Jesus Kristus, Verdens Frelser, blev født, bo de fleste Hedninger, der endnu aldrig have hørt om det eneste Navn under Himmelen, ved hvilket de kunne vorde frelste. Medens China fylder hele den store østlige Del af det mægtige Asien, ligger Indien mod Syd som den midterste af de tre store Halvøer, hvilke Asien skyder ud i det indiske Hav: Arabien, For-Indien og Bag-Indien.

1. Indiens politiske Inddeling og Styrelse.

For-Indien deltes tidligere i tre Præsidentskaber med Verdens-Storstæder af samme Navn, nemlig: Kalkutta mod Nord, Bombay mod Sydvest og Madras mod Sydøst, men det gamle Præsidentskab Kalkutta med senere tilkomne Landstrækninger er bleven delt i flere Provinser, saa nu inddeles Indien saaledes:

1. Bombay Præsidentskab 2. Madras Præsidentskab	hver af disse styres af en Governor.
3. Bengalen 4. Nordvest-Provinserne 5. Punjab	hver af disse styres af en Lieutenant-governor.

6. Central-Provinserne
7. Birma
8. Assam

} hver af disse styres af en Chief-commissioner.

9. Radsjputana
10. Central-Indien
11. Beludsjistan
12. Baroda

} hver af disse styres af Agents to the Governor general.

13. Hyderabad
14. Mysore

} hver af disse styres af en Resident.

Alle disse Styrere, af hvilke de i Madras og Bombay ere lidt mere uafhængige end de andre, staa under Governor general eller Vicekongen i Kalkutta, der repræsenterer den engelske Regering, thi Indien staar under den engelske Krone, og Dronning Viktoria fører Titlen „Kejserinde af Indien".

Vicekongen udnævnes for 5 Aar og regerer over hele Indien. Guvernørerne af Madras og Bombay udnævnes ligeledes af den engelske Regering og korrespondere med den engelske Minister for Indien i London, givende Vicekongen Underretning om Alt, saa han kan gribe ind, hvor det er fornødent. Lieutenant-governors udnævnes af Vicekongen med den engelske Regerings Samtykke. Alle andre Embedsmænd udnævnes af Vicekongen, uden at Sagen henføres til den engelske Regering. Chief-commissioners bestyre Provinser, der ere engelsk Ejendom, og administreres direkte under engelsk-indisk Lov. Agents to the Governor general bestyre Provinser, som hovedsagelig bestaa af en Samling af saakaldte uafhængige Stater af Indfødte; dog findes der i hver af disse Provinser noget — i Beludsjistan endda meget — engelsk Landomraade. Residents have kun at gjøre med en enkelt Stat af Indfødte, hvilken er stor nok til at blive særstillet som Provins. Chief-commissioners, Agents to the Governor general og Residents have samme Rang og kunne forflyttes fra den ene Stilling til den anden. Alle de omtalte Ansættelser ere femaarige.

2. Indiens Klima.

Et Land af saa umaadelig Udstrækning som Indien er naturligvis meget forskjelligt i de forskjellige Egne; der er baade Bjerge og Sletter, frugtbare og ufrugtbare Strækninger, men fælles for hele Indien er den svære Varme, eftersom Landet strækker sig ikke mindre end 15 Grader ind i det hede Jordbælte; tillige hæver paa dets Nordgrænse Jordens højeste Bjergkæde, Himalaya, sig og spærrer som en himmelhøj Mur mod de kolde Vinde fra Nord og Nordvest, saa Solen uhindret af køligere Luftstrømninger kan brænde paa i hele sin Kraft. Som Følge deraf bliver i den hede Tid Klimaet en daglig Pinebænk for Europæerne.

Paa vor Missionsmark i Syd-Indien stille Klimatforholdene sig saaledes: i December gaar Varmegraden ned til 25 ° R. om Dagen, 20—21 om Natten. Under Regntiden (ved Sydvest-Monsunen Oktober—December) er det i det Hele taget skyet, ofte taaget om Morgenen, saa at Vejret først klarer Kl. 9—10 Form. I Januar klares Vejret, Nætterne blive lidt kølige. Januar og Februar ere i det Hele taget de behageligste Maaneder for Europæerne. I Marts stiger Varmen betydeligt. Regn kommer derimod ikke lige fra Decembers Slutning til Juli. Byger kunne vel komme i Juni til September, men for Mennesker, Plante- og Dyrelivet have de ingen Betydning med Hensyn til Vederkvægelse, og Reglen er: ingen Regn, derimod en jævnt stigende, mere og mere brændende og tærende Varme fra Dag til Dag i April og Maj, indtil den i Juni naaer sin Højde. Maj er i Reglen den hedeste Maaned; de Indfødte kalde dens første Halvdel for „Ildstjernen“ eller „Saxen“ (smlgn. vort „Hundedage“); April og Maj er Løvspringstid, saa at Træerne vilde staa smukt grønne i den hedeste Tid, dersom der ikke i samme Tid laa et saa tykt Lag Støv paa dem, at man næsten ikke kan kjende deres Art. Sidst i Maj og en Del af Juni, ialt 3—4 Uger, blæser en hed, brændende, tør Vind, som

er noget af det mest Ubehagelige, man kjender; saa steges man særligt af Solens Brand. Den brændende Vind blæser stadigt, Dag og Nat, ingen Luftning fra Søen kan faa Magt med den. Lægger man sin Haand paa Møblerne inde i Skyggen i Stuen, kjender man den brændende Fornemmelse derved som hos os i en solhedet Vindueskarm, thi Luften er saa ophedet, at alle Møblerne inde i Husene blive varme at føle paa. I Trikalur og paa vore andre Landstationer falder denne hede Tid lidt tidligere end i Madras. Sydvestmonsunen sætter ind i Juni Maaned og bringer Vestkysten og den største Del af Indien sin egentlige Regn, som varer paa det nærmeste 3 Maaneder. September Maaned er kvælende, hele Naturen aander tungt; om end Varmen langtfra er saa trykkende som med de varme Vinde sidst i Maj og først i Juni, saa er det en langt usundere Tid. Nordøstmonsunen sætter ind midt i Oktober og varer et Par Maaneder. Udebliver Monsunen eller Regntiden helt, hvad der kan ske, ja indtil 3—4 Aar i Træk, da ser det kummerligt ud, og Misvæxt og Hungersnød plager de arme Folk. Marts til Juli er trods Heden den sundeste Tid, om end for Europæerne meget besværlig.

Medens det Foregaaende særligt skildrede Klimatforholdene i og omkring Madras, gjælder det Følgende om Indien i det Hele taget.

Kystklimaet er temmelig ensformigt. Den kolde Aarstid er kort og varmere end en varm dansk Sommer. Den varme Aarstid er lang, men ikke nær saa varm som i det Indre af Landet. Den almindelige Dagtemperatur kan siges at være omtrent 26 ° R., og meget sjeldent viser Thermometret mere end 30 °. Nætterne ere noget køligere og henad Morgenstunden ret friske. I Regntiden er Nedslaget altid betydeligt og ofte meget stort. Dette Klima er, om end ikke meget varmt, dog særdeles ubehageligt for de fleste Europæere, da Luften altid er mættet med Fugtighed, og fugtig Varme er mere trykkende end tør Varme. Egentlig usundt er det ikke, men virker dog i betydelig Grad slappende og

svækkende, saa der bliver mindre Kraft til Arbejde og mindre Modstandskraft i Sygdomstilfælde. Feber og Diarrhoe ere mest at frygte. Den sidste er ofte ondartet og gaar let over til Dyssenteri (Blodgang). Kystklimaet bevarer sig i Hovedtrækkene, til man naaer 30 til 40 danske Mil ind i Landet, og gaar da gradvis over til Indlandsklimaet, der skiller sig fra det ved mindre Nedbør, en betydelig længere og koldere Vinter og en kortere, men meget varmere Sommer samt meget tør Luft. I Radsjputana og længere Nord paa kan det fryse nogle Grader, og man opvarmer Husene let fra midt i December til Begyndelsen af Marts. Længere Syd paa er Frost ukjendt, men endnu ved 20 Graders Bredde kan Thermometret nærme sig Nulpunktet. Hvor Vinteren er koldest, er Sommeren varmest, og da der ikke er nogen væsentlig Forskjel paa Dag og Nat, er den længe vedvarende Hede særdeles skadelig. I Central-Indien og længere Syd paa ere Nætterne dog nogenlunde kølige. I det Hele taget er det Indre af Landet maaske et mere behageligt, men mindre sundt Opholdssted end Kysten. De for Europæere farligste Sygdomme ere Feber, Leversyge og Dyssenteri. De Indfødte lide meget af Lungetilfælde, forstørret Milt og Kopper. Der er altid Cholera, men kun i enkelte Aar er den ondartet. For helt at komme udenfor det indiske Klimas skadelige Virkninger maa man stige til Højder paa over 7000 Fod, men allerede ved 4000 finder man en væsenlig Forskjel. Lavere Højder have ikke stor Indflydelse, om man end paa isolerede Bjerge (ikke større Plateauer) finder ret kølige Nætter ved 3000 Fod. Den fugtige Kystluft virker ofte helbredende paa Leversygdomme, man har paadraget sig i det Indre af Landet, og enhver Klimaforandring er heldig i Tilfælde af Malariafeber.

En almindelig Virkning af det slappende Klima er Mangel paa Appetit, hvilket medfører forøget Svækkelse. Da Fordøjelsesorganerne tillige ere særligt udsatte for Sygdomme, er det af største Vigtighed at sørge for sund, letfordøjelig

og velsmagende Kost, og da Materialierne oftest ere af daarlig Beskaffenhed, er det aldeles ikke overdrevent at sige, at en dygtig Kok er en Sundhedsbetingelse. Med Vand skal man overalt være meget forsigtig og helst kun drikke det i Form af Sodavand eller kogt og igjen afkølet.

Som man vil forstaa af det her fortalte, er Indiens Lavland et Land, hvor Alt forener sig om at angribe baade Missionærernes aandelige og legemlige Kræfter. Men Kjærlighed til den Herre Jesus og Lyst til at udføre hans Befalinger giver Mod til at trodse Indiens brændende Klima.

3. Indiens Plante- og Dyreverden.

Vi skildre her særligt Provinsen Madras, den sydøstlige Del af Indien, som vore Missionærer arbejde i; den bestaar væsenlig af Sletteland som Fortsættelse af Affaldet fra de sydindiske Bjerge. Hele Landet daler sagte mod Øst, men dette Lavland er mere eller mindre fyldt af lave Bjerge og spredte Bjergpartier af kun c. 500 Fods Højde; mellem disse findes vide, men ikke dybe Dale; tværs over Dalene kastes almindeligt en Dæmning, som stanser Vandet og danner en Indsø med 2—3 Alen Vand. Hvad der ligger højere end disse kunstige Damme dyrkes med Tørsæd; det Lavere overrisles og bruges til Ris. Kun nærved Floderne fyldes Lavningerne af sig selv med Vand, men alle andre Steder maa man søge at skaffe Vandet hen ved Kunst. Derfor er den engelske Regering traadt til og har ved sine Ingeniører ladet grave Kanaler milevidt ind i Landet og kaste vældige Stendæmninger tværs over Floderne, saa Vandet derved stiger og presses ind i Kanalerne. Som Følge deraf blive Markerne tjenlige til Risdyrkning. Almindeligst gives der kun een Rishøst, nemlig i Februar efter Plantning i Oktober; men hvor der ved kunstige Vandledninger raades over rigeligt Vand, plantes der atter Ris i Juni, og Høsten derefter falder i September. I begge Tilfælde gaar det saaledes til: Før Marken tilplantes, sættes det Hele under Vand, og der

pløjes i Vand; det ser ud som mudret Tørvcælte, og Risen plantes med Hænderne i dette flydende Dynd. Medens Risen sætter Ax, og indtil der er fuld Kærne i Axet, holdes Marken under klart, flydende Vand. Derpaa tørres det hurtigt, og Risen er moden til Høst. Fra det Øjeblik, da Risen, hvis Straa og Korn ligner Byg, medens Axet ligner Havre, har begyndt at modnes, ligger den ofte næsten aldeles fladt ned, saa ikke et Straa staar op. Risstraaet skæres af ved Roden med en Krumkniv; Sæden tærskes ved Oxer ude paa Marken, renses og sælges, saa at man kun beholder til Husholdning og ny Udsæd. Skallen stødes af i en Morter; dette Arbejde paahviler særligt Kvinderne, og mens de staa og løfte og slippe den tunge Støder, hører man en ensformig Sang, ligesom da i det Hele taget de indfødte Kvinder synge ensformige Sange til alt deres Arbejde, hvad de saa end bestille.

Fra Juni dyrkes ved Sommerbygerne forskjellige Sædarter paa Tørlandsjord. Man skjelner nemlig imellem Tørlandsjord og Vaadlandsjord (nandjai og pundjai; nan = det Gode, djai = at gjøre, altsaa det, som gjør godt, ɔ: vaad Jord). Paa Tørlandsjord mislykkes tidt det Hele. Der dyrkes en Masse Sædarter, omtrent svarende til vore Bælgfrugter og Hirse, særlig Kambu, Kæveru, Tsola og Kollu. Kambu er et lille, graagult Frø, Kæveru er ogsaa smaat Frø, lig Sennep. Disse to ere Fattigfolks Føde ligesom Tsola (det tamulske Ord for Mais). Kollu er derimod Hesteføde, en Bælgfrugt omtrent som vore Vikker. Men selv om disse Kornsorter lykkes, spiller det ingen Rolle i Omsætningen. Ris er Alt. Desuden dyrkes Sukkerrøret, som plantes paa vaadt Land og skal have meget Vand, dog ikke saa meget som Risen. Bambusrøret voxer almindeligt paa Bjergene og kan gro overalt i Lavlandet, hvor der er Vand; det har smaa, smalle Blade, 4—5 Tommer lange, $^3/_4$ brede, og kan blive saa højt som vore højeste Bøge. Nede ved Pattambakam findes der saaledes nogle vældige Exem-

plarer. Bambus bruges til Maattefletning og alt Slags Stillads; i frisk Tilstand ere Rørene nemlig sejge og kunne bære meget. Ved Pattambakam dyrkes desuden en hel Masse Sukkerrør, sydligere dyrkes megen Tobak, forskjellige Steder Indigo og i Nordindien Opium. Sydvestmonsunen, som sætter ind sidst i Maj, giver største Delen af Indien dets bedste Regn, rigeligst i Juli og August Maaned, særligt paa Vestkysten. Regnen vælter da ned i Strømme og ledsages af stærk Torden. Medens al Plantevært, der er saa afhængig af Regnen, staar i Stampe i den hede Tid — en Slags Vinterhvile for Jorden, for saa vidt der er nogen Hvile i dette Land —, kommer den nu frem strax ved første Regnbyge og det med en saa overvældende Kraft, at ligesom man herhjemme i Løbet af faa Timer kan se et Efteraarslandskab forvandlet til et fuldstændigt Vinterlandskab, saaledes kan man i Indien se en ganske tør Egn grønnes og springe ud i nogle faa Timer. Græs og Planter myldre frem, saa man bogstaveligt kan se Græsset gro. Det vælder frem med den vældende Regn, og denne kan være saa stærk, at det er oplevet: i hele fire Uger ikke at se Solen. I Modsætning til Planteværten staa de ægte indiske Træer som Tamarinte, Baniantræ, Olietræ o. s. v. i deres skjønneste Foraarsgrønt i den hede Tid (Maj—Juni). Gud har indrettet det saa forunderlig vist, at i den Tid, hvor Solen brænder stærkest, give Træerne den bedste og køligste Skygge.

Hvad nu Landets Udseende og Plantevært angaar, da gror der intet paa de lave (500—2000 Fod), spredte Bjerge; de ere gjennemgaaende nøgne, kun paa enkelte Stæder dækkede med Krat af 2—5 Alens Højde. Mellem Klipperne ligge undertiden større, tildels flade Strækninger, der enten ere dækkede med Sten eller bevoxede med Græs, tjenligt for Faarehjorde, eller med indtil 6 Alen høj Kratskov (Kadu), som ofte er tornet. Kun Indiens høje Bjerge bære Storskov af mangfoldige Træarter med lidt Teak imellem. Sandel- og Teaktræ findes som Ungskov paa Sjervaroj, Ibentræ der-

imod sjældent. Det Meste er Træer, der ingen Betydning have som Gavntræ, aldeles ikke i Skjønhed at ligne med vore stolte Bøge. Andensteds i Indien findes derimod storartede Skove paa Bjergene. Set i Afstand ligger hver eneste Landsby som begravet imellem Træer, særligt Tamarinter, Kokos og forskjellige Træer, hvis Frø bruges til Olie. Allevegne voxer Bananen, som dyrkes ved enhver By og sælges hele Aaret rundt. Planten kræver meget Vand og maa vandes daglig. Stammen er omtrent 8—10 Tommer tyk og 7—8 Alen høj. De dejligt græsgrønne Blade ere 3 Alen lange, $^1/_4$ Alen brede og dækkede af en Oliehud, der skyer Vand. Blomsten kommer frem i Hjertet af Træet som en stor Kvast, der bøjer sig nedad og blomstrer; i c. 1 Alens Længde bliver denne Kvast bevoxet med Frugt, og en enkelt Plante kan bære indtil 200 Frugter af 5 Tommers Længde, 1 Tommes Tværsnit og lysegule af Farve. Frugten er sød, nærende og forfriskende; et godt Exemplar er en behagelig Frugt. For 1 Anna (c. 7 Øre) faaes 8—15 Stykker. De komme tidt i hele Vognlæs ind til Madras helt fra Pondicherry af. I Vestindien og Danmark kaldes de Bananer, men Englænderne kalde dem Plantaner, og under dette Navn gaa de derfor i Indien. De spises af Alle og smage som en noget tør Graapære, dog uden Graapærens Friskhed. Det sejge Skind trækkes af, og indenfor er der kun Kjødmasse uden Kærnehus. For at betegne en rigtig doven Slyngel siges: Han gider ikke trække Skindet af Plantanen, før han spiser den.

Den bedste Frugt i Indien er Mangoen, som kun faaes i Juni og Juli; kun de (paa vilde Mangoer) podede Exemplarer spises af Europæerne. Mangoblomsten er ingen Skjønhed; Blomsterdusken ligner en Syrendusk, men er grøngul af Farve; selve de smaa Blomster minde om vore Hyldeblomster. Mangoen selv er gulgrøn med rødlige Striber; baade af Størrelse og Form ligner den et stort Flaskeæble, den har Sten ligesom en Blomme, og dens Skind er tykkere end

Blommens. Den er meget saftig, og Saften har en tiltalende Blanding af sød og syrlig Smag; det er en udmærket, forfriskende Frugt. Den koster $^{3}/_{4}$ á 1 Anna Stykket. Af almindelige Mangoer, der ogsaa godt kunne spises, faaes 4—24 for 1 Anna. Selve Mangotræet er saa højt som et godt Pæretræ, men gjør et tungt Indtryk ved sit mørke, meget tætte, uhyre skyggefulde Løv. Mangoen omtales allerede i Sakuntala for sin Velsmag.

I Juni og Juli faaes ligeledes Ananas. Planten er godt 1 Alen høj, Bladene $^{3}/_{4}$ Alen lange og 1 Tomme brede. Den gule Frugt sidder midt i Hjertet og er 5 Tommer høj, 4 Tommer i Gjennemsnit, udvendig pigget, indvendig meget saftig og læskende. Hver Plante bærer kun 1 Frugt i hele sit Liv og det, naar den er 3 Aar gammel.

Tamarinten voxer vildt; det er et stort, højtvoxende Træ med bred Krone og accasielignende Løv med dobbeltfinnede Blade, der lukke sig sammen om Aftenen, naar Solen gaar ned; det bærer Frugt to Gange aarligt. Frugten er en Bælgfrugt af 3—4 Tommers Længde og 1 Tommes Gjennemsnit; dens 4—5 Kjærner blive haarde og bruges ikke, medens den tykke, kjødfulde Bælg, der er meget sur af Smag, bruges i ethvert Hjem til Karri for at syre og til Syltning. Paa Tamulsk hedder Træet Pulli ɔ: „surt".

Saa er der Kokospalmen, stiv og dog den blødeste i Indien, med høj, bladløs Stamme. Imellem Bladene i Toppen hænge Nødderne, hvis Saft drikkes, eller de faa Lov at modnes, og den faste, hvide Kjærne rives paa Rivejern til Karry. Tappes Saften forud af Bladstilken for at faa Toddy, giver den ikke Frugt; Stilken skæres i saa Fald af Træet en halv Alen fra Stammen, og en Krukke hænges under Saaret, hvoraf det saa drypper fra Morgen til Aften og i en ny Krukke fra Aften til Morgen. Drikkes Saften strax, er den ikke berusende, hvilket den derimod bliver, naar den har gjæret. Ganske det samme gjælder om Palmyrapalmen, som er en Indtægtskilde i Indien med Hensyn til

Toddytrækning, saa at Palmyraen bortforpagtes af den engelske Regering. For hvert Træ, som tappes, maa Ejeren eller Forpagteren betale 1 Rupi i Skat til Regeringen. Palmyraen voxer vildt og ser ud som en Skorstensfejerkost. Jo længere mod Syd, desto mere tæt findes den. Frugten spises; Kjærnen lægges i Jorden, og dens Spire, der ligner en hvid Gulerod, ristes og spises. Stammen bruges til Gavntømmer, Bjælker og Sparreværk; Kokostræet duer i saa Henseende til Ingenting. Palmyrabladene bruges ligesom de dertil endnu smukkere Kokosblade til at tække fattige Huse med og til Vifter. Palmyraen fordrer Intet og giver Meget, den bruges derfor som Billede paa det bedste Venskab, medens Kokostræet, der skal vandes og passes, hvis det skal give Frugt, er Billede paa anden Rangs Venskab. Billede paa tredie Rangs Venskab er Arechapalmen, som altid kræver Skygge, Læ og Vand, saa der er meget at tage Hensyn til, hvis den skal lykkes; den har en meget tynd, glat Stamme og en lille Krone af blødere Form end de nysnævnte Palmer; dens Frugt, der er smaa Nødder, bruges til Skraa sammen med Betelblade. Betel er en Slyngplante, en Snerle, som dyrkes omhyggeligt i Haver ligesom vor Humle; den fordrer meget Vand og voxer med lange, hjerteformede Blade ligesom vore Snittebønner. Af Farve er den gulgrøn. Arechanødden ligner en Muskatnød af Form og Størrelse, men flækkes, inden den sælges i Basaren, og bliver derved indbuet paa den ene, udbuet paa den anden Flade. Den knuses og smager da lidt ram. Nødden svøbes ind i Betelbladene tilligemed lidt læsket Kalk, man tager paa en Fingerspids. Dette giver en national Skraa, der tygges af Alle og hører til efter ethvert Hovedmaaltid, men mange Indfødte gaa og tygge det som Skraa hele Dagen. Der spyttes da en Mængde rødgult Spyt efter det, og Tænderne blive tilsidst helt røde deraf; men der er noget Forfriskende ved at tygge det. Nødderne forhandles af alle Landmænd og Urtekræmmere paa Torvet. Bladene faaes kun hos

Grønthandlerne, da de hurtigt tørres og visne, naar de ikke forfriskes med Vand. Skal det være extra fint, f. Ex. ved Bryllupper, føjes der hos finere Folk Kardemomme til Skraaen. Betel til Tygning bærer Folk i en Tøjpung ved Siden, tørrede Tobaksblade til at tygge bære Arbejdsfolk i en Fold foran paa deres Klæder.

Af det til Figenfamilien hørende Baniantræ er der mange Arter i Indien, særligt skal her nævnes det „hellige" Baniantræ (ficus religiosus); de due ikke til Gavntømmer, men plantes som Alleetræer. Baniantræet er smukt og skyggefuldt; Bladene ere ægformede, 3 Tommer lange, $1^1/_2$ Tomme brede, med en meget læderagtig, tyk, mørkegrøn Hud. Naar Træet er rigtig stort, med Masser af Luftrødder, kan det være majestætisk. — Kasuarinen eller Piskketræet plantes meget i Madras ved de europæiske Boliger. Det er et fra Australien indført Træ, som dyrkes paa Sandstrækninger ude ved Havet i Millionvis til Brændsel for Lokomotiverne. Til Brændsel i private Huse bringes dels paa Baade ad Kanaler, dels ad Jernbanen Masser af alle mulige Slags Kviste, af hvilke en Familie bruger omtrent for et Par Anna (c. 15 Øre) dagligt.

Der findes i Indien en Mængde Træer med pragtfulde Blomster, men derimod er der ikke mange Markblomster. End ikke paa de kølige Bjerge finder man en Eng eller Slette med blomstervirket Smykke som herhjemme; paa Bjergene træffes vildtvoxende Bregner ved de smaa Vandløb og forskjellige Buske med lidt Blomster, særligt Gøgeurter og Lilier. Potteplanter har man naturligvis ligesom herhjemme. I Græsmarken ses næsten ingen Blomster, en lille, blaa Klokkeblomst, mindre, mattere og undseeligere end vor, er den hyppigste; andre maa man bukke sig for at se. Lotusblomsten staar vel for Bevidstheden herhjemme som Indiens Pragtblomst fremfor alle andre; men tænker man sig Indien oversaaet med Lotus, da fejler man. Den voxer i Damme (de kunstige Damme, Tanks) og gror op af Dynd. Af Farve er den enten karmoisinrød eller hvid i større og mindre Arter; som

Regel er den aakandeformige Blomst 4—5 Tommer; men den er saa sjælden, at i Madras ses den saa godt som aldrig, og man maa tage ud at søge de Steder, hvor den voxer. Naar den særligt gjælder som Indiens store Blomst, er det dels, fordi der ingen anden Storblomst er, dels fordi den gjennem Digtning og Folkebevidsthed er bleven Billede paa noget Stort, der kommer af noget Ringe. Men Indiens uundværlige Blomst, som bruges ved alle Gudefester, Bryllupper og Familiefester, er en lille, hvid, ren Blomst, en Jasmin-Art, med endnu stærkere Duft end vor Jasmin. Den er et Træ, ikke som vor Jasmin en Busk, paa 10—15 Fods Højde, dyrkes i Haver, og Blomsterne sælges paa Blomstermarkedet. Ikke heller Stauder trives derovre; de lange Tørkeperioder udelukke Blomstervæxt. I Haver dyrkes forskjellige Bladplanter og Teroser, altsammen i Potter. Der findes aldrig en Plante i Husene indenfor Verandaen og aldrig nogen dansk Hygge i et indisk Værelse. Efter Regntiden saaes i Haven Plantefrø af forskjellige Arter, men de dø bort, naar den varme Tid kommer. Hinduer bryde sig ikke om en Blomst, naar den ikke lugter; se de en af vore Blomster, spørge de: lugter den? Foruden Jasminen, der er en flere Alen høj Busk, haves nogle faa andre Buske og Smaatræer med vellugtende Blomster, der dyrkes i Haver. Kvinderne gaa altid med Blomster i Haaret, naar de gaa ud eller ere pyntede hjemme. Citroner og Meloner voxe i Haver; Lemonsaft i Vand drikkes i den varme Tid, dog ikke formeget, da det svækker Maven. Appelsiner voxe allevegne, Vindruer særligt i Bangalur, der ligger 3000 Fod over Havet og c. 50 danske Mil fra Madras (216 engelske) og er Madras's Amager. Herfra kommer desuden Kartofler, Salat, Hvid- og Rødkaal, Jordbær, Græskar, Kaalrabi og Gulerødder ind til Hovedstaden. Af Grøntsager findes to Slags, nemlig Kaï, ɔ: umoden Frugt eller Frugt, som først maa koges, f. Ex. forskjellige Slags Græskar, dels de urteagtige Væxter, hvoraf hele Planten bruges; disse kaldes med

et fælles Navn Keraï. Desuden dyrkes flere forskjellige Planter med spiselige Rodder.

Hvad Dyreverdenen angaar, da findes der ikke Heste i Madras Præsidentskab undtagen Ponnyer; de bedste af dem komme fra Bagindien; de ere meget smaa, meget billige, meget nøjsomme og meget udholdende. Man kan undertiden kjøbe dem for 9 Rup. (c. 10 Kr.) i Tiruvannamalei. Heste indføres fra Australien, men bruges ej til Agerbrug. Dertil anvendes Buffaloen, der baade benyttes til at trække Vogne og til at pløje med (en indisk Plov bestaar kun af et lille Jern, egentlig kun en til en Træklods fastgjort Jernpind, som skraber lidt op i Jordens Overflade). Det egentlige Trækdyr er dog Zebuen, Pukkeloxen. De store indiske Køer ere puklede, de smaa derimod ikke; de ligne nærmest en lille Ko herhjemme eller en stor Kalv. De fodres daarligt, se magre ud, gaa hele Aaret løse og græsse, tøjres aldrig. Zebuen giver derfor ikke megen Mælk, men dens Mælk drikkes dog fortrinsvis, da den er sundest og bedst. Buffaloen giver mere Mælk, men ikke saa god; af dens Mælk laves Smør, som koges; det kan holde sig flere Maaneder og bruges af de Velstaaende til Madlavning. Fattige Folk bruge Olie. Kalvene slagtes aldrig, men lægges altid til. Muhamedanerne slagte Oxer, og i de store Byer slagtes der til Europæerne; paa Landet slagtes Koen derimod aldrig; det oprører Folkets Følelse paa det dybeste at tænke sig, at man kan slagte den „hellige" Ko. Dyret faar derfor Lov til at dø en naturlig Død og spises saa alene af de lave Folk. Det er Zebuen (Madu), som er den hellige Ko, ikke Buffaloen (Jerumai). Faar holdes overalt paa Landet i Flokke; de sælges og slagtes aldrig som Lam, men kun som voxne. Geder holdes ligeledes i rigeligt Antal og spises ogsaa. Smaa, almindelige Høns, der lægge smaa Æg, holdes allevegne; Gæs og Ænder findes, men sjældnere. Katten og Hunden findes ligesom hos os, men de indiske Hunde maa snarere siges at hyle end at gø. Hunden er foragtet

af Hinduerne, ligesom den var foragtet af Jøderne, som vi se det i Bibelen. Hinduerne holde sjældent Hunde, Pariaerne derimod Masser. Hundegalskab forekommer meget almindeligt, men der gjøres Intet imod den. Europæerne holde kun engelske Hunde af mange Racer. Æslet er især Vaskemandens Lastdyr; det er mindre end de europæiske Æsler (ogsaa i Indien er „Æsel" et Skjældsord). Elefanter bruges kun af Smaakonger. I Sydindien finder man dem ikke saa ofte til Brug ved Tempelfester som i Nordindien. Blandt vilde Dyr maa fremhæves Kongetigeren, der findes allevegne paa Vestkysten (i Sydindien dog kun paa Bjergene) i Skovene, Parderen, Masser af Sjakaler, der hyle, naar de strejfe rundt om Natten (om Dagen ser man dem ikke). Hinduerne bruge, ligesom vi, de billedlige Betegnelser for Mennesker: et Ræveansigt, en tobenet Ræv. Dernæst Vildkatten, der er tre Gange saa stor som vor Kat, men findes sjældnere. Maaren og den 1 Alen lange Ichneumon lever allevegne, ligeledes Harer, der spises af faa lavere Kaster, ogsaa af Pariaerne, som spise alt, ogsaa selvdøde Dyr. Af Ørne findes 4 Arter, deriblandt en dobbelt saa stor som vor Glente. Krager vrimler det af i Massevis, de støje forskrækkeligt, ere nærgaaende, flyve endog ind i Husene og tage Mad fra Bordet; men paa den anden Side ere de Indiens Renlighedspoliti, idet de fortære Aadsler i stor Stil. Af Smaafugle findes utrolige Masser, men ingen kan i Tone tage det op med vore hjemlige Sangere; nogle faa gjøre Tilløb til at synge. I Indien findes ikke Fuglesang som herhjemme, men Fuglene have ofte livligere Farver end vore. To Slags Agerhøns ere meget almindelige; ved meget Vand træffer man den store Hejre og Flamingoen. Ugler forekomme i mange Arter. De flyvende Hunde findes i store Selskaber; hele Dagen hænge de i deres Ben og pibe og skrige, men om Aftenen flyve de ud; de leve af Frugter. Det piggede, sort-hvide Pindsvin ses ikke sjældent. Det lille Egern ses dagligt i Huse og paa Træer ligesaa levende og travlt paafærde som Spurven hos os.

Flagermus flyve hver Aften, dels ude, dels inde i Stuerne. Paa Bjergene findes Leoparder, stundom kan man træffe dem ved Vellur, der har Bjergpartier i Forbindelse med Sjervarojbjergene, og ligeledes i de store Jungler nær Tiruvannamalei. Aber findes paa mange Steder, aldrig dog ved Madras; de fleste ere smaa. Brilleslangen (Cobra) findes allevegne; den er livsfarlig, men sky som alle Slanger og bider kun, naar den fortrædiges. Af andre giftige Slanger er der mange og af ikke giftige endnu flere. Slangerne tilbedes, fordi de frygtes, særligt af Kvinderne. Firben vrimler det af, Leguaner fra 1 Alens Længde indtil 4 Tommer. De mindre Arter ere næsten altid at finde i Værelserne, hvor de løbe og fange Fluer; de ere aldeles uskadelige Dyr. Gekkoen findes som „Husdyr", og der tages Varsler af den. Kamæleonen, der skifter Farve, er et skrækkelig dovent Dyr. Padder i Masse; de gjøre et farligt Spræl efter Regnen. Ofte er der en Snes Skruptudser i Værelset, altid i Badeværelset, hvor de rigtig kunne læske sig og have det fedtet, køligt og yndigt. Og saa er der Myggen; den burde ogsaa nævnes blandt Rovdyrene! Fra Januar til Marts, efter Regntiden, sværme de og ere uhyre besværlige; da er Moskito-Net ikke til at undvære; i den tørre Tid forsvinde de tildels. Væggelus findes i alle de Indfødtes Huse (en af vore Missionærer fandt en Gang en hel Yngel i sin Hat!); de lugte ækelt, naar man rører ved dem eller maser dem. Til Tider findes Masser af Lopper, der dog ere mindre end vore, men deres Bid ænses næsten ikke i Lavlandet; jo tyndere Blodet bliver, desto mindre mærkes Biddet. Paa Bjergene findes de i Mængder og ere baade store og besværlige. Møl, Kakerlaker og alle deres Søskendebørn ere nogle forskrækkelige Rovdyr paa Tøj; aa, hvad de give en europæisk Husmoder af Arbejde og Bryderier! Alt Tøj maa bevares ved Kamfer for at sikres nogenlunde for dem. De æde Papir, Støvler, Hornpibespidser, ja, jeg veed ikke, hvad de ikke æde. Og hvad disse altædende ikke faa Bugt med, gaar

den hvide Myre, Termiten, løs paa; det er alt det, at den skaaner Metal! Myrerne arbejde sig frem nedenfra, altid i det Skjulte. Fyrreplanker bearbejdes til de ere helt møre; paa Teaktræ nær er der ikke det Træværk, som kan staa sig for disse smaa Dyr. Europæere og Hinduer lægge poleret Kalkgulv og brede Maatter derover, fattige Folk have kun Jordgulv. Men selv om baade Gulv og Væg ere satte helt af Kalk og Mursten, kunne Myrerne bore sig frem. Hvor der er et lille bitte Hul, skulle de nok bane sig Vej. Bier, Hvepse og pragtfulde Sommerfugle findes allevegne, og Edderkopper mangle selvfølgelig ikke. — Ferskvandsfisk ere sjældne i Madras, men fra Havet kommer mange Slags Fisk. En Slags Rødspætte- eller Flynderart er den fineste i Smag; flere andre ligne Makrel og ere faste i Kjødet. Og saa findes der Krabber, Rejer, Snegle og Muslinger i Masse med de dejligst farvede Skaller!

III. Indiens Folk og deres Levevis,

særligt med Provinsen Madras for Øje.

Naar man skal tale videnskabeligt om Indiens Befolkning, maa der skælnes mellem Arier, Dravider og Urfolk, men den daglige, praktiske Inddeling, som altid bruges af Englænderne og de Fremmede i det Hele taget, er: Hinduer og Pariaer, de dannede Folk (i indisk, ikke i europæisk Forstand) og de lave Folk.

1. Hinduerne.

Under Hinduerne sammenfattes altsaa Braminer og Sudraer.

Braminerne have gjennemgaaende stærkt ovale Ansigter, høje Pander og gjøre Indtryk af Intelligens i Forbindelse med et Anstrøg af det Svage, det Kvindelige. Medens ellers alle Hinduer bære Overskæg, ere Braminerne skægløse. Mahrattabraminerne bære dog Overskæg. Enhver Bramin skulde egentlig, ifølge den for alle gjældende Regel, gjennemgaa følgende 4 Trin: 1) Opdragelse i fuld Kundskab til

Vedaerne; 2) Ægteskab; han skulde have en Søn; 3) derpaa frivilligt Eneboerliv; 4) Tilbagevenden til andre Mennesker igjen som Lærer for dem. Men nuomstunder gjennemgaa kun meget faa Braminer disse Trin; en Del blandt dem tjene ved Templerne som Præster, de Fleste ere gaaede over i praktiske Livsstillinger som Embedsmænd og Agerdyrkere, derimod aldrig som Haandværkere.

Sudraernes Ansigter ere lidt mere tunge end Braminernes, dog med bløde Former og et endnu mere kvindeligt Præg af Svaghed. Paa vor Arbejdsmark kalde de kun sjældnere sig selv for Sudraer men derimod Tamiran ɔ: Tamuler. Sudraerne ere gjennemgaaende Agerdyrkere, men undertiden ogsaa Embedsmænd og Handlende. Blandt Sudraerne ere kun Kammalerne oprindeligt Haandværkere, men nu begynde adskillige andre Kaster at tage fat paa de ved Europæerne opkomne Haandværker. De oprindelige 5 indiske Haandværkere, der repræsenteres af Kammalerne, ere Guld-, Kobber- og Jernsmede, Tømrere og Stenhuggere. Nye tilkomme Haandværkere ere Blikkenslagere, Malere og Urmagere. Alt til Telegraf og Jernbane henhørende kom oprindeligt fra England, men nu forarbejdes det tildels derude. Væveriet hører vel til Indiens gamle Haandværker, men drives dog ikke alene af Væverkasten.

2. Pariaerne.

Pariaerne findes kun i Madras' Præsidentskab. Der er ikke noget Tilsvarende andetsteds i Indien, hverken med Hensyn til Stillingen i Samfundet eller til Navn. Pariaerne have kantede Ansigter og ere som Regel stakkels, forkomne Mennesker baade i timelig og aandelig Henseende. De kunne skjændes timevis og lade det da hagle med en Ordstrøm, der røber en vis Veltalenhed, true hinanden med begge Hænder, gaa en halv Snes Skridt bort, vende om og begynde paany, idet en ny Tanke er faldet dem ind. Naar Raaheden og Ondskaben tager Overhaand, er der ingen Grænse — saa

ser man Hedenskabet; men sjælden kommer det til Haandgribeligheder; de bruge kun Mund. Kvinderne ere de værste til at strides, de mest udholdende. Der var en Pariakvinde i Trikalur, som atter havde været oppe at trættes med sin Mand. Senere hen paa Dagen bad hun Søster Sara, om hun vilde tage hende med til Danmark, naar hun en Gang rejste hjem — en meget almindelig Anmodning. Da Svaret lød, at en saa trættekjær Kvinde turde hun ikke bringe med hjem, svarede Kvinden, at hun trættedes ikke mere nu. „Ikke det, hvem var det, jeg hørte i Morges?“ — „Det var min Mand.“ — „Det var ikke ham alene, jeg hørte ogsaa din Røst.“ — Saa lød Svaret: „Ja, jeg hjalp jo min Mand,“ og dermed mente Konen den Ting klaret. Ellers passe Pariaerne deres daglige Dont; Kvinderne koge Maden til deres Mænd, og Mændene slide for Føden, dog ikke anderledes, end at man altid maa have Opsyn med dem, for at de ikke skulle drive den af og dovne eller jaske med Arbejdet. Det Sidste gjælder dog ogsaa andre Folk; det er ægte indisk. Pariaernes Børn gaa og rode som smaa Grise, nøgne og skidne, uden al Opdragelse. Naar Moderen bliver rigtig vred, overfuses og sparkes de. Men der kan ogsaa findes bløde, medgjørlige Mennesker blandt dem, hvis Sind og Følelser ej ere saa afstumpede. Pariaernes Gjerning er paa Landet: Markarbejde, at høste, tærske med Oxer, der træde Kornet, grave Kanaler osv.; i Madras: Ind- og Udskibningsarbejde, Dragerarbejde, at holde Gaderne rene, støde Kalk, stryge Mursten, gjøre Teglværksarbejde osv.

3. Sæder og Skikke.

Hvad der ved et fremmed Folk strax falder mest i Øjnene er jo det Ydre: Klædedragt o. l., derfor ville vi begynde med en kort Skildring heraf.

Pariaerne og hele den arbejdende Del af Hinduerne have kun et eneste Klædningsstykke paa foruden Turbanen, nemlig et Lændeklæde (Væsti); det er et Stykke tyndt, hvidt Bom-

uldstøj, 4—5 Alen langt og 1½ Alen bredt, som snoes et Par Gange om Livet, og Enden af det snoes mellem Benene og knyttes oppe ved Livet bagpaa. Det kan ogsaa løsnes, saa det gaar ned til Fødderne. Paa Marken kan man se Bønderne gaa næsten helt uden Klæder, kun med en lille Lap for Skams Skyld. Skulle de til Stads eller paa Rejse, have de et løst Stykke af samme Størrelse kastet løst et Par Gange om Skulderen. Derfor kan man høre Talemaaden: „Han har taget de Tre paa og er draget bort" (de Tre ere: Lændeklædet, Skulderklædet og Turbanen).

Højere Hindumænd bære altid Lændestykket og Turbanen, der angiver Vedkommendes Kaste efter den Maade, hvorpaa den bindes, men desuden bære de en lille, hvid Jaket, knappet helt op til Halsen, og udenom den en lang, hvid Kittel, der gaar til Knæene og knappes fra Bælte til Hals. Udenom dette bæres saa atter et løst Stykke, der lægges af inde og ofte bæres paa Armen ude, men svøbes om Hovedet og Overkroppen under Regnvejr. I denne hvide eller snarere gule Dragt møde alle Embedsmænd i Forretninger, Unge og Gamle, Rige og Fattige, ligeledes Lærere i Missionsskoler. Klæderne ere ikke dyre, billigere end herhjemme, men saa skulle de til Gjengjæld til i Dusinvis, thi Vaskemanden tamper dem i Stykker paa sin Sten (Klæderne vaskes nemlig ved først at lægge dem i Blød og derefter at dyppes i et Vandløb og klaskes mod en stor, flad Sten), og der er ingen Ende paa, hvad der skal syes efter den Vask.

Med Hensyn til Kvindernes Dragt, saa bære Pariakvinderne og den lave Hindubefolkning kun eet Stykke, der dækker dem fra øverst til nederst; det vikles 2—3 Gange om Livet, og den lange Ende slaaes op om Brystet, ned over Ryggen og stoppes ind der. Skulderblade, Armene og tildels Ryggen ere ubedækkede; fra Hoften nedad dækker det med hele Tøjets Bredde. Bedrestillede Kvinder, selv Pariakvinder som Tjenestefolk, have en lille Trøje, i Reglen af farvet Sirts og — hvis det skal være fint — af Silke eller Silkeatlas — med

korte Ærmer; den naaer nedenfor Brystet, men ikke til Bæltestedet. De fleste kristne Kvinder have kun den „lille Trøje“; kun de engelsk opdragne i Madras ere klædte paa europæisk Vis.

Pynt skal haves; det kan slet ikke undværes, og det anbringes allevegne, hvor det er muligt: Armbaand, Ørenringe, Næseringe (enten i Næsevingerne eller Næsebrusken), Ankelringe, Taaringe. De fattige Pariakvinder bruge Glasringe med Guldemallie og Taaringe af Kobber, Messing og Sølv. De rige Hindukvinder bruge et stort, bredt Guldbælte af Sovereigns ɔ: engelske Guldmønter. Saavel Mænd som Kvinder have gjennemgaaende en kraftig Haarvæxt; Kvinderne bære hele deres Haar rullet sammen i en Knude i Nakken og have aldrig noget paa Hovedet, hverken ude eller hjemme. Mændene have oftest Turban, Braminerne dog kun, naar de som Embedsmænd ere nødte dertil, Pariaerne, naar de have Raad dertil. Mændene bruge Paraplyer eller Parasoller, men Kvinderne bruge dem aldrig. Kvinderne færdes kun ude for at kjøbe ind, gaa paa Arbejde eller rejse, aldrig for at spadsere. Det anses som i allerhøjeste Grad usømmeligt for dem, om en Mand taler til dem; derfor er det nødvendigt at bringe Evangeliet til Kvinderne gjennem kvindelige Missionærer, de saakaldte Zenanamissionærer (Zenana er et persisk Ord, der bruges af Europæerne om de indiske Kvindestuer; Hinduernes Ord for Sagen er: Goscha, det betegner ikke selve Huset eller Fruerburet, men derimod Kvinderne derinde, som ej maa faa Lov til at komme ud).

Eastindierne (ɔ: det Blandingsfolk, der i Tiden efter Indiens Opdagelse fremkom af europæiske Mænds Forbindelser med indfødte Kvinder) ere europæisk klædte, tale Engelsk fra Barn af, regnes alle for Kristne (ɔ: dels Protestanter, dels Papister) og leve paa europæisk Vis.

Muhamedanerne gaa klædte som de Andre, men i Pynt og Stads og brogede Tøjer; kun er Turbanen ofte hvid.

Stort Besvær volder det Missionærerne, at der af dem,

ligesom i det Hele taget af Europæerne, maa holdes saa mange Tjenestefolk, fordi Ladhed og hundredaarig Skik og Brug kun tillader den Enkelte een Haandtering og ikke mindst, fordi de Ingenting kan overkomme. Foruden den omtalte uundværlige Vaskemand, der kun uegentlig kan regnes til Tjenestefolkene, da han i Reglen har Arbejde for flere Huse og kun henter og bringer Tøjet en Gang ugenlig, maa der i Madras en Kok til, som kjøber ind og laver Mad, en Kokkekone, der river Stoffet, som bruges til Karri, henter Vand til Kjøkkenet, vasker af, holder Kjøkkenet rent og fejer Huset. Dernæst en Mand, som tørrer af i Stuerne, dækker Bord, tager af Bordet, kjærner Smør i Flasker og passer paa ved Malkningen, at der ikke skal snydes ved at komme Vand i Mælken. Saa er der Barnepigen, som tillige reder Seng, Renovationskonen, som kommer to Gange daglig, Gartneren, som holder Pladsen om Huset ren, malker og passer Køerne, bærer Vand til Badeværelserne og vander Planterne. Alle disse Tjenere, som udelukkende ere Pariaer, ere Indiens største Besvær — ikke at tale om Udgiften derved — og at frigjøre sig fra dem er umuligt, naar man skal leve i dette Land, hvor Klimaet forbyder en Husfader og en Husmoder at røre sig til strengt Arbejde, som falder let i vort kjøligere Klima.

Hinduerne hjælpe i Reglen sig selv hver indenfor sin Kaste, idet de fattige Slægtninge maa tjene de rigere, eller ogsaa bruge de gifte Kvinder og Enker af deres egen Kaste som Tjenestekvinder; men der er heller ingen Borddækning eller Rengjøring af Fade og Tallerkener; der bruges Blade at spise af, og det selv hos Konger og Fyrster; efter endt Maaltid kastes Bladene saa bort. Alle Hinduer bruge Vaskemænd, men Braminerne vaske dog meget selv.

Folket er meget livligt og bevægeligt, de gestikulerer med Krop og Arme samtidig med at de bruge Munden, Pariaerne saavelsom de Andre. Kvinderne gaa med en Holdning som den fineste Dame herhjemme, og selv de simpleste Mænd føre

sig med stor Anstand; deres Sædvane at bære alle Byrder paa Hovedet giver dem en rank Holdning. Over hele Folket er bredt et Præg af ydre Ro og Værdighed, der for den Nyankomne stikker stærkt af i Sammenligning med det nervøse, urolige Liv herhjemme i vore Storstæder.

Dette var et lille Blik paa Sæd og Skik, paa det Ydre, men man kommer aldrig til at forstaa Indien eller Missionen i Indien uden at forstaa den stærkeste Magt, som dølger sig bag alt dette Ydre, nemlig

4. Kastevæsenet.

„Kaste" er et portugisisk Ord, der betyder: støbt, formet, Race, Art, Kvalitet. Da Portugiserne kom til Indien, brugte de det til at betegne Hinduernes ejendommelige Affsondringssystem, fordi det især er grundet paa Race. De tilsvarende indiske Ord ere: „Djati", der betyder „Race" eller „Nation", og „Varna", som betyder „forskjellig farvet". Disse indiske Ord have efterhaanden antaget en udvidet Betydning, saa at de nu betegne enhver tænkelig Forskjellighed, der kan give Anledning til Sondring, enten denne Forskjellighed nu er oprindelig eller nedarvet, religiøs eller social.

Indiens Befolkning bestaar af et meget stort Antal forskjellige Racer og Stammer, indvandrede i Landet til forskjellige Tider. I Stedet for at blande sig og leve sammen har hver af disse Stammer søgt at bevare det mest mulige af sine Ejendommeligheder, sin Folkesæd og sine religiøse Skikke, og det er lykkedes dem saa vel, at man endnu efter Aartusinders Forløb ingen Vanskelighed har ved at paapege Raceforskjellen, der er Oprindelsen til Kasten. Kastevæsenet fandtes ikke hos Arierne, da de indvandrede i Indien, men udviklede sig under Paavirkning af Forholdene og blev endelig fæstnet i sin nuværende Skikkelse, da Braminerne i det 13de Aarhundrede fuldtud havde besejret Buddhisterne. Manus Love, der ere Grundlaget for Hindulov og =Liv, vare først og fremmest bestemte til at fastslaa det allerede bestaaende

Kastesystem paa en Maade, der kunde tilsikre Braminerne en ubestridelig Overlegenhed i Samfundsstilling. Det vilde være en stor Fejltagelse at tro, at Kasten skabtes ved Manus Love, som det saa ofte er sagt af ældre Forfattere. Nej, Lovgiverne toge, hvad de forefandt, og brugte det i deres egen Interesse. Manu inddeler Ariaerne i tre Kaster: Braminer, Ksjatriaer og Vaisiaer, og de andre indiske Folkeslag i to Hovedkaster, Sudraer, der indbefatte de Ikke-Arier, der tidligt havde sluttet sig til Arierne, og Tsjandalaer, der indbefatte alle de andre Folkeslag og de blandede Kaster. Tsjandalaerne, der betegnes som „de usleste af alle dødelige," havde egentlig aldeles ingen Retsstilling. Til denne Klasse hører f. Ex. Pariaerne i Provinsen Madras. Dog var dette kun en Hovedinddeling. Allerede Manu nævner over 150 Kaster, og senere bleve Forholdene langt mere indviklede. En ejendommelig Sammenblanding er opstaaet, idet at ikke-hinduiske Stater have sluttet sig til Hinduismen ved at antage Kastesystemet. Disse Folk, der tidligere ingen Kaster havde, deles nu i Braminer, Ksjatriaer osv. De ere efter Loven alle Sudraer, og dog anerkjendes de som Braminer, eller hvad deres Art Kaste nu kan være. Nogle af disse Optagelser ligge ikke langt tilbage i Tiden, og det kan forudses, at andre ville finde Sted. For Øjeblikket er der alene i Provinsen Madras, der ikke udgjør mere end lidt over en Tiendedel af Indien, 250 Kaster med 94,000 Underafdelinger, hvoraf omtrent 2000 ere Braminkaster, og selv mellem Kasteafdelinger ere ægteskabelige Forbindelser forbudte. De nuværende Underafdelinger, der alle betegnes og betragtes som Kaster, dele sig stadigt paany, saa at **man nu til Dags ved Kaste forstaar en Forening af et begrænset Antal Familier af samme Afstamning, indbyrdes forenede ved Slægtskabsbaand og religiøse eller verdslige Interesser.**

Ægteskab kan ikke finde Sted mellem forskjellige Kaster, og de fleste kunne ikke holde Maaltid sammen. Den for alle fælles Regel er, at en Hindu af god Kaste ikke tør røre ved

Mad, som er tilberedt af en Mand af ringere Kaste. Strængt taget skulde hver Kaste ogsaa holde sig til sin oprindelige Haandtering, og der har endogsaa været en stærk Stræben efter i hver af de forskjellige Provinser at danne nye særlige Kaster af hver ny særskilt Haandtering, men i Praxis gaar en Kaste dog ikke sjældent over til en anden Haandtering, og det hænder af og til, at den derved stiger paa Samfundets Trinrække. Vaisiaerne vare saaledes oprindeligt Agerdyrkere, men de have nu i de fleste Provinser for længe siden opgivet dette møjsommelige Arbejde og ere for Tiden Indiens store Handlende og Bankierer.

Den ældre Anskuelse er, at Kastevæsenet var af religiøs Natur, en nødvendig Del af Hedenskabet, men med det stigende Kjendskab til Indien ere nu de dygtigste Kjendere*) enige om at betragte Kasten som i sin Oprindelse og Natur social, ikke religiøs. Kasten er i Virkeligheden Noget, der kan forenes med enhver Religionsform, saaledes som det stadigt sker i Praxis. For at forstaa dette, vil det være nødvendigt at fremstille i Korthed, hvad Kasten gjør for sine Medlemmer, hvad den fordrer af dem, og hvad Udstødelse af Kasten betyder. En af Kastereglernes Hovedopgaver er at bevare Kastens rene Stamme, dens Særstilling og dens nedarvede Familieskikke. Et andet Hovedpunkt er at sørge for de fælles Interesser i enhver Retning og at knytte Medlemmerne fast til hinanden. Og det tredie Hovedpunkt er at holde Kasten i Agtelse hos andre Kaster og med dem vedligeholde den Interesse-Berøring, der er nødvendig for hele Samfundet. Alt dette søges opnaaet ved gjennem de mest indgaaende Bestemmelser, som ordne alle Livets Forhold, at frembringe Livsvaner, der ikke ændres. Kastereglernes Magt og Vægt beror dels paa skrevne Love, dels paa Legender og eventyrlige Fortællinger, dels paa Regler givne af Vismænd eller

*) Hunter, indisk Historiker; Wilkins, protestantisk Missionær; Lavouenan, katholsk Missionær, Erkebiskop af Pondicherry.

Præster, dels endelig for en stor Del paa gammel Skik og Brug og fælles Interesser. Der er Regler for den Maade, hvorpaa Barnet skal die og den Ældre spise og drikke, vaske sig og klæde sig, sidde, ligge og staa op, tale, læse, lytte, bevæge sig, foretage Rejser og gjøre Besøg, synge og arbejde. Der er Love, som fastsætter sociale og religiøse Rettigheder, Forrettigheder og Beskæftigelser, Bestemmelser om Opdragelse, Pligter, Overtrædelser, Fejltagelser, indbyrdes Omgang, Ophør af Omgang, Udstødelse af Kasten og andre Straffe, Anordninger om hvad der er rent, og hvad der er urent, om Arv, Handel, Tab og Vinding, om gjensidig Understøttelse, om Død, Begravelse, Ligbrænding og mangfoldige andre Enkeltheder. Kastereglerne beskæftige sig kort sagt med enhver tænkelig Begivenhed i Livet, de gribe Barnet ved dets Fødsel og uddanne hos ethvert Medlem af Kasten de samme altomfattende Livsvaner, forskjellige for hver enkelt Kaste. Og saaledes gaar det til, at den Enkelte kun føler sig hjemme i sin egen Kaste og ved Vanens stærke Magt knyttes endnu stærkere til **det eneste Sted, hvor han finder Venskab, Hjælp og Velvillie.** Kasten opdrager den Fattige og sætter ham i Stand til at skaffe sig en Livsstilling, den hjælper den Nødlidende og tvinger den Rige til at give af sin Overflod. Den træder i Indien i Stedet for Fattigvæsen, Forsørgelses- og Forsikringsanstalter og gjør Arbejdet bedre, end Samfundet gjør det hos os, fordi den danner en Familie, hvor hvert Medlem er knyttet til de Andre ved stærke Baand. At udstødes af Kasten betyder **fuldstændig Afbrydelse af alt Samkvem med Medlemmerne.** Den udstødte er ene i Verden og har kun sig selv at stole paa. Hans Venner og Slægtninge ere nu Fjender, der vilde se ham dø af Hunger uden at sælge eller give ham et Stykke Brød, og hos andre Kaster møder han kun Ligegyldighed og Foragt. Til Gjengjæld, for hvad Kasten gjør for den Enkelte, fordrer den kun eet, **ubetinget Lydighed mod og Overholdelse af Kastereglerne** og de Anordninger, der fra Tid til Tid træffes af Kaste-

forsamlingen. I selve Reglerne er der, naar man undtager de Kaster, der ere dannede paa Grundlag af fælles religiøse Interesser og snarere burde kaldes Sekter, Intet, der binder Kasten til nogen bestemt Religion. At overholde Kastereglerne er efter Hinduens Anskuelse en moralsk Forpligtelse og derfor en fortjenstfuld Gjerning; at bryde dem er umoralsk og derfor forkasteligt. Det religiøse Forhold er knyttet til den Enkelte, ikke til Kasten, og træder saavidt denne angaar kun til, hvor der er Tale om de lavere Kasters Forhold til Braminerne, idet en Synd mod en Bramin bliver større og straffes strængere baade her og hisset, jo lavere Synderens Kaste er. Dette var en nødvendig Indrømmelse til Radsjputterne, der tilintetgjorde Buddhisterne, men endnu den Dag i Dag absolut tilbageviser Braminernes Krav paa at være Nummer et.

Manu, der som ofte omtalt ændrede og fæstnede de væsenligste Kastelove, siger, at Overholdelsen af disse Love ikke kan skaffe Nogen Salighed. At overholde sin Kastelov kan lede til Gjenfødelse i en højere Kaste og bryde den til Gjenfødsel i en lavere Stilling. Denne Lære spiller imidlertid aldeles ingen Rolle i vore Dage og forkastes aabent af mange Sekter, ligesom selvfølgelig af de Kristne, der have beholdt deres Kaste.

At Kastesystemet har sine store Fejl er indlysende. Det har ved at skabe en Mængde smaa Samfund, der ofte stille sig fjendtligt og altid ligegyldigt til hverandre, tilintetgjort al Fædrelandskjærlighed og sammentrængt alle Interesser paa et saa lille Omraade, at aandelig Stilstand har været den uundgaaelige Følge for Folket, medens den Enkeltes Fremskridt hæmmes i alle Retninger, og Personligheden aldeles ikke kan komme til sin Ret. Kastevæsenets Grundsætning er i fuldstændig Modstrid med den Ligheds- og Frihedsaand, som følger Kristendommen, og det sætter Familiekjærlighed i Stedet for Fædrelandskjærlighed. Hverken den Enkelte eller Samfundet kan udvikles tilstrækkeligt, før Kasten er afskaffet.

Hvor den europæiske Civilisation arbejder sig frem, skydes der imidlertid Bresche i Kastevæsenet, saa at det allerede kjendeligt slappes stærkt i de store Byer. Ude paa Landet har det fremdeles endnu stor Magt, om end Jernbanerne, den stadigt fremskridende, europæiske Oplysning, ja hele det nye Livsrøre i Indien løsner ved Kastevæsenet. I Madras er det svært indskrænket til Hinduernes Folkefølelse overfor Pariaerne, og de to eneste Punkter, hvorover der rigtig strengt vaages, er, at Folk af forskjellig Kaste maa ej spise sammen og ej gifte sig sammen. Ved Venskabsforhold, Samtale og deslige spiller Kasten ingen Rolle; paa alle andre Punkter end de nævnte to er Kastevæsenet uhyre elastisk. Hver Kaste har sine egne Tjenere af den samme Kaste; kun Jordemødrene høre altid til Barberkasten. Religiøs Hellighed og sædelig Renhed er gledet bort fra Kastevæsenet, dersom det da i det Hele taget nogensinde har været Værge derfor.

5. Hinduernes Afgudsdyrkelse.

Hinduismen er ikke alene en Samfundsform, som hviler paa Kastesystemet, men tillige en religiøs Forening, som hviler paa Afgudsdyrkelse. Ligesom de forskjellige Racer ere blevne omsmeltede til Kaster, saaledes bleve ogsaa de gamle Vedaers simple Trossætninger, Buddhismens milde Lærdomme og de ikke-ariske Folks vilde, tidt blodige Former for Afgudsdyrkelse kastede i Smeltediglen, og af Blandingen udarbejdedes den meget indviklede hinduiske Afgudsdyrkelse. Fra Vedaerne har den om end i overført Form Siva- og Visjnu-Tilbedelsen, der i religiøs Henseende forener Hinduerne, ligesom Kastevæsenet gjør det i borgerlig Henseende. Fra Buddhismen har Hinduismen foruden mange Ceremonier sin store Godgjørenhed, og fra de ikke-ariske Folk har den sit Utal af stedlige Guder (330 Millioner), Linga-Tilbedelsen og mange ejendommelige Skikke.

For en Hindu er et Tempel en Helligdom, der er groet sammen med hans Følelser fra Barnsben af, og paa Landet

spiller Afguderiet endnu en stor Rolle. Afgudsvogne med Hjul, halvanden Gange saa store som et voxent Menneske og det Hele i Størrelse derefter, kjøres rundt i Byerne ved Tempelfester. Drager sno sig op ad dem, Hoveder af Uhyrer gabe og glo frem mange Steder, grinende Ansigter eller hele Menneskefigurer — rigtige Grinebidere — trone under det hæslige Afgudsbillede. Nuomstunder lejes Folk til at trække Vognene ved Hjælp af tykke Tove; Folk i Almindelighed trække ikke mere. I gamle Dage havde Festerne mere religiøs Betydning; nu træde de væsentlig i Stedet for Markeder og Forlystelsesanstalter herhjemme. Ved Templerne er der altid Usundhed; Mennesker drage raske afsted, paadrage sig Sygdom der og komme syge hjem derfra; thi dels gaa de under Festen og rode med Mad eller med urent Vand i de hellige Damme, dels forkøles de ved natlige Fester, dels smittes de ved alle Slags sammenbragt Smitte. Tempelpigerne ere en Kaste for sig, og de ere fødte til deres Stilling. Alt Muligt kan blandes ind i den Kaste, men selv kan den ikke blande sig med Andre. Kastens Mænd optræde som Musikanter paa Guitar, paa Cither med Staalstrenge, paa Sækkepibe, Horn og Klarinet. Ved Baalfærd, hvilket Hedningerne bruge i Stedet for Begravelse, blæses i lange basunlignende Horn. Kun Tempelkvinder danse, ellers danses der ikke i Indien. Dansen er ingen Runddans, men Vrikken og Rokken frem og tilbage med Trampen og Armstillinger; noget saa uanstændigt, som at Mænd skulde tage Kvinder om Livet og svinge rundt med dem, kunne Hinduerne ikke tænke sig. I Selskaber more de sig ved at høre paa Musikanter, ved at spise og snakke sammen, spille Kort, Skak og forskjellige Brædtspil. Allevegne møder man Folk med Afgudsmærkerne — en Prik eller Streger — malede i deres Pander, og hele Livet er gjennemgaaende hedensk religiøst i sine ydre Former; men forstenet og stivnet indadtil har Religionen hærdet og sløvet Hjerterne. Blandt de engelsk dannede Mænd i Madras spiller Afguderiet næsten ingen Rolle, hverken moralsk eller

aandeligt, hvor fast de end kunne holde ved dets ydre Former. Hos Kvinderne derimod har det sit Tilhold og sin faste Borg; at vinde dem var at vinde den kommende Slægt, at vinde Alt. Kvinderne holde Formen oppe, men Mændene leve for en stor Del paa den tomme Holdningsløshed, der kun bestaar i at sige nej baade til Hedenskab og til Kristendom. Praktisk set bestaar Hindu-Religionen meget i at gjøre Løfter, som saa indfries, naar Sygdommen er overstaaet, f. Ex. at give den og den Gave til det og det eller at lade Haaret voxe saa og saa lang Tid. Ved alle Templer er der Barberer, der rage Forhaaret af Mændene (Baghaaret, den lange, store Kudumi, skjules under Turbanen; udslagen kan den naa Lænderne); dette er en rent foreløbig Renselse. Taler man til Folket om Gud, mene de ligesom vi, ham, der har skabt os og skabt Alt; først ved det Punkt, at Jesus Kristus skulde være nødvendig, begynder Modstanden. Hinduerne bede meget; men Bønnerne ere jo Hedenskabets tomme Tale, Gjentagelse af enkelte bestemte, ja kun et enkelt Ord eller ogsaa Begjæringer om jordisk Lykke og Befrielse for jordiske Ulykker. Bønnens Stilling er baade for Mænds og Kvinders Vedkommende at holde Hænderne foran Panden med Haandfladerne vendte indad mod hinanden. Kvindens Stilling til Guddommen er efter hinduisk Tankegang ganske ejendommelig, hvilket nøje hænger sammen med, at hun ikke er nogen fri Person, men altid i Afhængighedsforhold baade legemligt og aandeligt. Kun gjennem Lydighed mod Manden og ved at han bringer Ofre, faar hun Del i hans Salighed. Den højeste Lykke er at gjenforenes med og gaa op i Guddommen, den højeste Ulykke at blive uigjenkaldelig adskilt fra Guddommen. Kvinden kan nu kun naa Gjenforening med Guddommen gjennem Lydighed mod Manden og med hans Villie. Forstaar Kvinden ikke at bøje Mandens Villie til Gjenforening med Guddommen, kan hendes Sjæl heller ikke gjenforenes med Guddommen, men maa for evigt følge de ulyksalige Aander, der ere skilte fra Gud. Heraf følger, at

Kvinden maa giftes. Før Ægteskabet kan hun kun paakalde Guderne om at faa en god Mand, som hun kan vise Lydighed mod og derved naa Forbindelse med Guddommen. Efter Ægteskabet kan hun kun i Forbindelse med ham ofre til Guddommen. Bliver hun Enke, kan hun ved at gjøre Alt, hvad en Enke skal udrette til Bedste for sin afdøde Mand, gjøre ham salig, især hvis hun har en Søn, som kan iagttage de fornødne religiøse Skikke, og derigjennem kan hun selv vedligeholde Haabet om at blive salig. Saaledes er Theorien; i Praxis ofre Kvinderne tidt alene, men vi forstaa let, hvilket knugende Tryk over Sjælen en saadan Livsanskuelse maa øve, og hvorledes Indiens arme Kvindeverden trænger til Jesus, som forløser fra Trældommens Aand, der kun avler Frygt, til Jesus, som ved sin Aand frigjør ogsaa Kvinden til et Guds Barn, der selv kan gaa lige til Gud og raabe Abba, Fader.

Der findes mange Muhamedanere i Indien, men Muhamedanismen er aandelig talt stivnet Religiøsitet og praktisk set: Æden, Opiumsrøgning og Usædelighed. Dog er der gjennemgaaende mere Karakter hos Muhamedanerne end hos Hinduerne, men Muhamedanerne som saadanne have ingen Fremtid i Indien, fordi de ikke ville læse, studere og i det Hele taget ikke ville frem.

Hinduerne ere et vakkert, klogt Folk, men ved Siden af høj Begavelse findes hos dem en usigelig dyb Hjertets Trældom. Som Helhed ere Hinduerne, end sige da Pariaerne, Børn i Udvikling; men Folket er dybt sunket i det Onde, saa dybt, at det i mange Maader ikke kan se det Onde som Ondt, føle Synd som Synd. Syndens Rige er forstenet derude, medens det her i Evropa er i Udvikling. Raffineret Synd og udspekuleret Sandselighed findes i Orienten saa vel som i Evropa, men medens al den Synd derude er Hedenskabets Frugt, er den her i Evropa Frafaldets gyselige Kjendetegn. I Evropa mærkes den frække Fornægtelse, det vitterlige Frafald, men i Indien mærkes Synden væsenlig som Død=

hed, den yderste Grad af Aandsslappelse, Karakterløshed, Mangel paa Selvstændighed og Viliekraft. Særligt i Omgangen med de lave Folk (Pariaerne) mærkes dette; de ere saa kjedelige, interesseløse, uden Liv og Bevægelighed, med samme Sløvhed, samme Ligegyldighed Dag efter Dag.

Hos de lave Folk er der stor Hang til Løgn, og i alle Folkets Lag har Hedenskabet affødt aandelig Svaghed, Uselvstændighed, Svækkelse af alle Evner helt igjennem.

6. Reformbevægelser.

Men Hindusamfundet er ikke længere det gamle, urokkelige. Siden Indien er kommet under engelsk Herredømme, rokkes der ved Hinduismens Grundpiller Dag for Dag. Baade paa det religiøse og sociale Omraade brede forskjellige Reformbevægelser sig.

Bramo-Somadsj, som er delt i 3—4 Grene, er den religiøse Bevægelse fra indisk Side i vore Dages Indien; den er et Forsøg fra Hedenskabets Side paa at reformere den gamle Hinduisme og læmpe Afgudsreligion og Kaste efter alle den nye Tids Tanker og Kristendommens Indflydelse; men den har intet Hold i sig og evner ikke Andet end at vise, at Hinduismen er i Færd med at udspille sin Rolle og vige for Kristendommen eller den europæiske Vantro, hvilke to Magter mere og mere bevidst føre Kampen om det unge Indien.

„Det unge Indien“ (saaledes kaldes de europæisk dannede Hinduer, særligt den studerende Ungdom, ca. $^1/_4$ pCt.) har brudt med Hedenskabet, men endnu ikke fundet Evangeliet. Men fordi Missionen endnu er langt fra at paavirke Kastefolkene som Helhed, synke de dannede Hinduer hen i religiøs Gudsfornægtelse med den deraf følgende sædelige Slaphed og Tomhed. Mange Braminer studere og læse i Hemmelighed Intet saa meget som Biblen. Der savnes ikke heltemodige Personer, som skille sig fra hele deres Slægt for at blive

Kristne, men disse ere enkelte Perler. I Almindelighed anses en Hindu, der forlader sin Kaste, for Intet værd.

Beklagelig er Hustruernes og de ugifte Kvinders Lod, og de tidlige Giftermaal ere en Forbandelse. Ved Folketællingen 1891 fandt man, at 193,200 gifte Kvinder vare under 10 (!) Aar gamle, og at alene i Madras Præsidentskab var der 661000 gifte Kvinder under 14 Aar. Et betydeligt Reformspørgsmaal, som mere og mere sættes paa Dagsordenen af Hinduerne selv, er derfor dette: at bryde Fordommene mod at Enker paany gifte sig og særligt Barne-Enker, ɔ: smaa Piger, hvis trolovede Mænd ere døde, inden det virkelige Bryllup fandt Sted.

Ved Siden deraf arbejder sig en mere tydelig **Nationalitetsbevidsthed** frem, og fra mange Hold begynder Indien at mærke det fornedrende i at skulle staa under England og regeres af Englændere. Stillingen har hidtil været den, at alle de ledende Mænd skulde være Evropæere, og det nedad gjennem alle Stillinger; men der er allerede enkelte Departementer, hvor Regeringen har indset, at den maa tage Hensyn til Landets Børn og ansætte Hinduer, Muselmænd og Eastindiere i sin Tjeneste, saaledes paa Jernbanekontorerne i Madras og paa Regerings-Trykkeriet, hvor „Fort St. George Gazette", Sydindiens „Berlingske Tidende", udkommer; paa dette Trykkeri er det lovbestemt, at Halvdelen skal være Hinduer og Halvdelen Eastindiere. Ellers ere f. Ex. de højerestillede Politiembedsmænd Evropæere, men Politisergeanterne Eastindiere. Hinduer og Eastindiere virke ogsaa som Stationsstyrere, Skrivere, Billetsælgere, Telegrafister, ja en enkelt Pariakristen og ganske faa Muselmænd have ogsaa Ansættelse ved Banen. (Banevognene kaldes Pugai-bandy, ɔ: Røg-Vogn, eller Railway-bandy, ɔ: Jernbane-Vogn.)

Med Hensyn til det nationale Spørgsmaal maa det endnu bemærkes, at Indien ikke kan opnaa Folke-Enhed, fordi Landets Beboere ikke ere ét Folk, men mange forskjellige Folk hver med sit Sprog, sin Ejendommelighed og sin Religion,

ja som staa fjendtlig overfor hinanden og indadtil ere sønder-splittede ved Kastevæsenet. Det er kun ved at benytte Engelsk eller udenfor Madras Præsidentskab Urdu (Muhamedanernes Sprog), at de kunne mødes og tale i et fælles Sprog. I Indien findes i det Hele taget 46 Sprog og 240 Dialekter, af hvilke Hovedsprogene indbyrdes staa hinanden lige saa fjernt som f. Ex. Dansk og Russisk.

7. Indiens Skolevæsen.

Skolevæsenet, som det nu for Tiden er ordnet af Englænderne i Indien, ville vi ogsaa skjænke lidt nærmere Omtale. Svarende til vore Klasser tales derovre om Standards hver paa et Aar, undertiden dog paa to. Første Standard er ABC-Klassen, anden Standard et Trin højere, tredie Standard næste Trin, og denne Examen kaldes „Lower primary examination“. Er fjerde Standard gjennemgaaet, siges Eleven at have taget „Upper primary examination“, der omtrent svarer til Standpunktet ved Udgangen af vor Almueskole. Den, der har denne Examen, kan anvendes som Landsbyskolelærer. Den derimod, som fortsætter og efter femte og sjette tager syvende Standard, har „Lower secondary examination“ eller „Middle school“, der omtrent svarer til den tidligere lille Præliminærexamen hos os. Hvad der kommer derefter, kaldes ej Standards, men Classes. Først stiles der i „Upper secondary“ eller „High school“ mod Matrikulation (M), som omtrent er lig vor Præliminærexamen. Et Par Klasser derefter holdes F. A. Examination (ɔ: „First of Arts“, omtrent svarende til vor første Del af Artium). Atter et Par Klasser, og saa kommer B. A. Examination (ɔ: „Bachelor of Arts“), omtrent svarende til vor anden Del af Artium, Studenterexamen. Ved B. A. er der bestemte Fag i adskillige Ting, men mellem andre kan der vælges. Engelsk skal f. Ex. læses, men man kan vælge mellem Latin og Sanskrit, mellem Logik og Fysik. B. A. er en almindelig Examen, der ikke svarer til vore særlige Valg

mellem Lægekunst, Retsvidenskab o. s. v., men den giver Adgang til alle Slags Regeringsembeder, og hver af Examinerne M., F. A. og B. A. giver Ret til at søge Embeder af en vis fast Lønningsgrad.

B. A. kan med Flid naaes af unge Hinduer i det 19de Aar, men ikke Mange naa det saa tidligt, og jo flere der bestaar, desto højere sættes Fordringerne til Examen; for hvert Aar stige de, og dette sker, for at der ikke skal skabes et for stort Antal Folk med Titler og Examen uden at kunne finde Anvendelse.

Den offenlige Undervisning stanser som Regel med B. A., men saa staar det frit for privat at studere videre: Lægekunst, Retsvidenskab o. s. v. og at tage M. A Examination (ɔ: Master of Arts), svarende til en Doktorgrad her hjemme, (i et eller andet enkelt Fag, f. Ex. Historie, Naturlære o. s. v.). I Madras findes dog baade Medical College, Law College og Engineering College som offenlige Undervisnings-Anstalter.

8. Missionen blandt Hinduerne.

Det bedste Blik paa Vanskelighederne ved Arbejdet blandt Nutidens Hinduer faaes maaske lettest ved en Sammenligning med Hinduernes Stilling i forrige Aarhundrede, da Kristendommen først kom til dem, medens de endnu vare uberørte af den europæiske Civilisation. Den jævne, umiddelbare Kristendom mødtes da med det umiddelbare Hedenskab. Modsætningerne mellem Kristendom og Hedenskab stod langt klarere den Gang end nu, fordi intet Tredie fandtes ved Siden af; og Sammenligningen mellem, hvad Hedenskabet medførte, og hvad Kristendommen bragte, var ubetinget til den Sidstes Fordel. Desuden var Missionæren den Gang en ny Fremtoning i Indien og hans Religion noget Nyt og Uhørt, saa den allerede derved maatte vække Opmærksomhed. Fremdeles støttede dels Regeringerne, dels store indflydelsesrige Englændere dervore den Gang Missionen, og endelig indtoge

mange af Missionærerne i hin Tid en overordnet Stilling, hvorved Missionen fik baade Støtte og Indflydelse; saaledes var den store Missionær Chr. Fr. Schwarz i Tansjur baade Hofmand, Ambassadør og Præst for Englænderne foruden at være Missionær. Men alt dette er forandret, siden Indien er kommen under Englands Herredømme, og siden den europæiske Kultur har oversvømmet Indien. Dermed have Hinduerne faaet saa meget at tænke over og at vælge imellem, at Stillingen i vore Dage ikke længere er det klare Valg mellem Hedenskab og Kristendom. Først er der nu nemlig det engelske Skolevæsen, hvorigjennem Englænderne have stillet sig paa det sørgelige Standpunkt: at meddele europæiske Kundskaber og Dannelse, men at udelukke Kristendommen. I de religionsløse Skoler faa vore Dages Hinduer al mulig Kundskab for deres altid spørgende Sjæle; Kundskaben gjør, at de stiltiende vende sig bort fra Hedenskabet som fra en Daarlighed, ja en Latterlighed; men Kundskaben holder dem tillige borte fra Kristendommen, de blive hængende i dette Tredie: Kundskaben, som opblæser og skaffer Stilling og Indflydelse i Verden. Og gjennem Kundskaben faa de tillige at vide, hvad Hinduerne ej anede i den gamle Missions Tid, at ikke alle Europæere tro paa Jesus Kristus, men at der er Masser af vantro Mennesker og Tænkere i Europa, Folk, der nok ville have en Gud og have Livet i Verden, men de ville ikke tro paa Guds Søn og have Livet i hans Navn. Ja, de rene Gudsfornægteres Skrifter kjendes og læses i stort Maal af de dannede Hinduer, fylder deres Hoved med Tanker, men deres Hjerter med Vantro og Modstand mod Evangeliet. Kort sagt: det ugudelige Europas Kundskab stræber at fordærve Indien.

Dernæst har Indien ogsaa selv frembragt en religiøs Bevægelse, som vil standse vore Dages Hinduer i at gribe Kristus. Siden 1820 have hedenske Vismænd derovre selv lavet Religion; Nogle gik den Vej, at de vilde omdanne og udrense det gamle Hedenskab, saa at det kunde faa en mindre

dum og mere tiltalende Skikkelse: naar man opgav al Afgudsdyrkelse og Overtro — lettere sagt end gjort — og tilbad én Gud, saa havde man en ny, solid og god Religion. Andre gik en anden Vej ved Forsøg paa at læmpe Kristendommen for at faa en bedre Religion. Det har til Tider været meget almindeligt at ville være en Kristen uden Daab, ja uden Jesus („minus Jesus er jeg en Kristen"). Atter Andre forsøgte at frembringe en ny Religion ved at blande Hedenskab og Kristendom sammen. Saadanne nye Religioner bleve foreløbigt en Slags Holdeplads eller Stoppested paa Vejen mellem Hedenskabet og Kristendommen. Hedningerne fik noget Andet, der optog dem, end Kristendom. De mest bekjendte af disse indiske Religionsfornyere med Tilnærmelse til Kristendommen ere: Raja Ram Mohun Raj, f. 1774, d. 1833; Debendranath Takore, f. 1818, lever, saa vidt vides, endnu, har Bolig i Kalkutta og en Villa i Bjergene, men ligger og driver i en Baad paa Gangesfloden og læser gamle Skrifter, agtet almindelig for sit Liv og sin Religiøsitet; Keshub Chunder Sen, f. 1838, d. 1884. Endvidere er ogsaa frafaldne Kristnes Forsøg paa Religionsstiftelse kommen til Indien, saaledes Spiritisme, Theosofi og lignende Ugudelighed.

Fremdeles er der Noget, som lægger stærkt Beslag paa det unge Indien, giver dem aandelige Interesser, men holder dem borte fra Kristendommen; det er den Side 44 omtalte nationale Bevægelse, hvis Løsen er: Indien for Hinduerne. At Englænderne have kunnet vinde Herredømmet over Indien og hævde det, ligger ikke alene i Evropæernes Overlegenhed formedelst kristen Tro, Dannelse og Karakterstyrke eller i Hinduernes Svaghed og Mangel paa Karakter, men hovedsagelig i Kastevæsenet, som splitter Hinduerne ad og tilintetgjør al Fædrelandskjærlighed og Folkeenhed. Alle de, der tale ét Sprog, danne derfor ikke ét Folk ovre i Indien. En Bramin i Tamullandet har Fællesskab med en Bramin fra Telugulandet, hvis Sprog han maaske ikke kan tale; men en tamulsktalende Bramin har ikke Fællesskab med en tamulsk-

talende Sudra, om de end bo i samme By. Øvre i Madras Præsidentskab er der Kaster, men ikke Folk og Nationaliteter, og Kastevæsenet har affødt ikke alene Folkesplittelse, men tillige Kastestolthed paa den ene Side og Uselvstændighed og Kujoneri paa den anden Side. Imidlertid begynder nu det unge Indien at føle det Uværdige i, at et saa stort Folk skal lade sig regere af Englænderne, og kræve mere Indflydelse paa Englændernes Styrelse af Indien. Og det gaar dem da saaledes, som det er gaaet saa Mangen her hjemme, at da de fik politisk Interesse, bleve grebne af politisk Begejstring eller Lidenskab eller Fanatisme, ak, saa blev baade Øre og Hjerte døvt overfor Jesus, Synderes Frelser.

Atter Andre kaste sig over sociale Spørgsmaal, der for Tiden ere brændende i Indien, som f. Ex.: Kampen for, at den Uværdighed og Forbandelse, som endnu er de indiske Enkers Lod, maa blive hævet; ligeledes at den Skik maa ophøre, ifølge hvilken en lille Pige, der af Forældrene var bleven bestemt til Brud for en Dreng, skal betragtes som Enke, hvis Drengen dør inden Bryllupet, og skal behandles som et Udskud for Livstid. Hvor berettiget end Kampen for saadanne Ting kan være, den bliver dog let den altopslugende Interesse, og for Sjælens Frelse bliver der ingen Plads.

Naar der til alt dette saa føjes, at den evropæiske Kultur har kaldt Folket til Arbejde og Travlhed for denne Verdens Ting, at den verdsliggjør Sindene, at den fører megen sædelig Raaddenskab og skjult og aabenbart Djævelskab med sig, at den lærer Hinduerne nye Fornødenheder, Nydelser og Luxus uden Forstand paa at bruge dem, og endelig at saa mange ligegyldige og kristusfjendtlige Evropæere leve spredt rundt mellem Hinduerne og have meget at sige over dem, saa kan det næppe undre os, at Hindufolket er saadan en svær Missionsmark. I forrige Aarhundredes Mission stod Kristendom og Hedenskab uformidlet overfor hinanden; nu er Valget ikke længere mellem disse to alene, men religionsløs Skoleundervisning, evropæisk Vantro, Religionsblanderi,

Ugudelighedens Religioner fra Evropa og Amerika, Politik, Kamp for sociale Spørgsmaal, vantro Kultur og Civilisation, verdslig Travlhed og verdslige Nydelser — alle disse mange Smaaguder eller Smaadjævle give vore Dages Hinduer nok at tænke paa og gjør dem sløve, ja fjendtlige mod Kristendommen.

Til Tider er derfor ogsaa vore Missionærers Arbejde med Gadeprædiken sket under Piben, Hujen, Drilleri og Hobens Grin og Foragt. Saa gjælder det om at staa taalmodigt i Jesu Navn og vedblive at vidne for Sandheden og samtidigt med et taalmodigt Sind have et kvikt Svar paa rede Haand, som f. Ex. en Dag, da En vilde sætte en af vore Missionærer i Forlegenhed ved at sige: „I Kristne have kun 1 Bog, Biblen, vi Hinduer have mange flere; thi vore Fædre vare langt dygtigere til at tænke end Evropæerne," fik han det Svar: „Véd du ikke, at en So faar mange Grise, medens en Elefant kun føder 1 Unge?"

Hindu-Traktatselskabet stod i et Par Aar vore Sendebud haardt imod, skreg baade med Mund og i Blade og lod sig høre viden om; dog, nu har det tilsyneladende tabt Modet. Men hvad det med Hensyn til Evangeliets Forkyndelse for vore Dages Hinduer særligt gjælder om er, at Vidnesbyrdet kan blive rigtig personligt, ja personligt nærgaaende, saa de føle Omvendelsens Nødvendighed, for at Jesus kan faa Lov til at frelse dem.

9. Missionen blandt Pariaerne.

Et helt andet Billede opruller sig for vore Øjne, naar vi se ind i Pariaernes Forhold og de Kaar, ud fra hvilke det gjælder at faa dem til at blive Kristne. Pariaernes Stilling er gjennemgaaende elendig og beklagelig. To tusinde Aars Undertrykkelse har vel ikke ødelagt deres Liv, men har berøvet dem enhver Gnist af Selvstændighed og nedværdiget dem til et Liv, som næsten er dyrisk. De ere en Slaveæt, ganske vist uden at bære Slavenavn, men næsten uden at

det er muligt for dem at tjene Livsopholdet i Frihed. Frihed uden Føde er usle Kaar, og Sult har drevet Pariaerne tilbage til deres gamle Herrer for at gjøre det samme Arbejde, som deres Fædre gjorde. Det er ikke Arbejde, men det er Mad, Pariaen mangler. Hans Arbejde bliver saa usselt betalt, at den første Livslov i Pariabyen er denne, at for hver Mund, som spiser, maa der to Hænder til, som arbejde. Fra Fireaarsbarnet og opefter maa alle arbejde for Maden, ellers kunne de ikke faa Ris at mætte sig paa. Pariamanden maa gaa paa Arbejde i den brændende Sol; Pariakvinden maa ud paa Arbejde og imens lægge sit lille Diebarn under en Busk eller hænge det op i et Tørklæde paa en Gren; Fireaarsbarnet maa passe den Spæde eller samle Krebsdyr, Skaldyr o. lign.; de ældre Børn maa vogte Faar og Oxer eller gaa bag Ploven, — og med alt dette kunne de knap have mere end fra Haanden og i Munden. Faa Dage uden Arbejde eller kun et sygt Menneske i Huset betyder Sult. I gode Aar er der endda mellem Høsttiderne hele Maaneder og i tørre Aar endnu længere Tidsrum, da Pariaernes Liv er en eneste lang Kamp med Hungersnød.

Hvoraf kommer den exempelløse Fattigdom i Indien, dette af Naturen saa rigt udrustede Land? Fremfor alt af de tidlige Giftermaal og den store Rigdom paa Børn. I England ere 41 blandt 100 Kvinder gifte, i Indien 63; i England findes 700 Enker blandt 10,000 Kvinder, i Indien derimod 1916. Dødeligheden er stor, særligt blandt Børnene. Medens den gjennemsnitlige Levealder i England er 42 Aar, er den i Indien kun 24, og endda er der Overbefolkning. Til Fattigdommen bidrager endvidere Slægtens nære Sammenslutning, saa at den Ene tynger paa den Anden, den retslige Usikkerhed og den almindelige Letsindighed i Retning af at gjøre Gjæld.

Men for Pariaernes Vedkommende maa saa endda huskes, at de ikke alene ere gjorte arveløse i Forhold til deres fædrene Jord, saa at Størstedelen af dem er uden Land, men at

Ejendomsbesidderne ofte ikke sky noget Middel til at forfordele dem, hvor uærligt det end kan være, ja at de ligefrem indgaa Sammensværgelse med Pariaen som Offer. At anrette Ødelæggelse paa Lavkastefolkenes Ejendom er meget almindeligt fra Højkastefolkenes Side, særligt i Byer, hvor Missionens Indflydelse endnu ikke har gjort sig gjældende. Hvis en Paria f. Ex. har et Faar, en Ged eller en Hane, som en Højkastemand finder Behag i, sender denne strax en Mand hen, som uden videre Omstændigheder tager Dyret fra ham, og Pariaen vover ikke at kny. En uoplyst Paria er ganske i sin Skyldners Vold. Der tages ublu Betaling af ham, Betalingen opkræves to Gange, idet der nægtes, at der blev betalt første Gang; han faar legemlig Mishandling, ja hans Ejendele sættes uden videre til Auktion, og hans Marker pløjes op af Kastemænd. Et almindeligt brugt Middel til at underkue Pariaerne er at laane dem Penge mod Arbejde eller mod Pant i deres Ejendele, tage høje Renter og tilsidst tage deres Ejendom eller deres Børn som Indløsning for Pengene. Søge Rettens Hjælp kan Pariaen ikke; dertil skal der Penge, og dem har han ikke; kom der endelig Retssag ud deraf, bruge Højkastefolkene Bestikkelser, og siden Indfødte blive Dommere, kan Retten kjøbes for Penge i Indien. Det utaalelige Aag, som de fattige Pariaer saaledes leve under, har vistnok for Manges Vedkommende været en medvirkende Aarsag til, at de have sluttet sig til Kristendommen, idet de med Grund have haabet at opnaa større Sikkerhed for Liv og Ejendom under Kristendommens Beskyttelse. Men paa den anden Side er det intet Under, at Pariaerne, som ere blevne hundsede og forfordelte paa mange Maader, ofte ligefrem ere blevne nødte til at bruge Kneb, Uærlighed og Tyveri for dog at holde Livet oppe og at betragte saadan Svig næsten som lovhjemlet Ret. Upaalidelighed er derfor et almindeligt Træk hos Pariaerne. Og de Forsøg, der have været gjorte fra Missionsselskabers Side paa at hjælpe dem op fra deres dybtsunkne Standpunkt ved

at skaffe dem Jordejendom og derigjennem gjøre dem selvstændige, har ofte ført til det Udfald, at de enten har afhændet Jorden til Hinduer eller ladet den ligge udyrket hen, fordi de ikke mægte lige med Et at tage sig sammen til Selvstændighed i Karakteren og til at staa paa egne Ben. Det gavner ikke at betro dem Noget, inden de ere i Stand til at bruge det. Skal Paria-Slægten hjælpes op, maa den først bringes under venlig og viis Opdragelse Aar igjennem, for at dens undertrykte Karakter kan forløses, og at den kan erhverve sig en sædelig Kapital, saa den kan forstaa at bruge en timelig Kapital, ganske som et Barn først maa opdrages til at betroes Noget.

De arme Pariaer leve af Haanden og i Munden; naar saa deres Oxer dø, Høsten slaar fejl, Sygdom kommer til, eller Hungersnød indtræder, er der ingen Ende paa Elendigheden. Pariamissionen og det sociale Spørgsmaal hænge paa det nøjeste sammen. Pariaerne se hen til Missionen som deres Haab, og Haabet for Pariaerne ligger ogsaa ene og alene i, at de kunne komme ind under Kristendommens Indflydelse. Men at løse det sociale Spørgsmaal for dem, ja endog kun at begynde at løse det, kræver store Ofre og stor Udholdenhed; det løber ej heller af uden mange Fejlgreb og Skuffelser; men hellere forsøge og tage de Skuffelser og Nederlag, som følge med alt Forsøgsarbejde, end lægge Hænderne i Skjødet og Intet gjøre. Det er ikke det mindst trættende ved Missionen blandt Pariaerne, at Missionæren skal være baade Fader og Moder for dem. Medens de som Hedninger tyede til Kastemanden om Hjælp, ty de nu til Missionæren. Ja, det er hændet, at paa Egne, hvor Missionærer ikke kunde bosætte sig, have Pariaer bedet dem opslaa deres Telte nogle faa Dage blandt dem, for at Kastefolkene kunde vide, at de søge Missionens Beskyttelse. Deres højeste Ønske er at have Frihed og Mad nok, og mange af dem forbinde med Kristendommen kun Tankerne om at faa det Bedste, de kunne tænke sig her i Verden. At døbe dem falder

ofte enten helt eller delvis sammen med at underholde dem*). Derfor maa man ved Pariamissionen se vel til ikke at blive ført bag Lyset af gjældbundne eller nødlidende Pariaer, og paa den anden Side, at man ikke skal handle Uret mod dem ved at trække sig tilbage fra dem i deres Nød og Forkommenhed. Det er en ren Undtagelse, om nogen Paria kommer og vil være Kristen af rent aandelige Grunde, og dog vilde det være ganske urigtigt derfor at støde dem bort, fordi timelig Nød driver dem. Der kom mange Elendige og Forkomne til Jesus Kristus, og han hjalp dem, han bespiste dem, og saa lærte han dem og talte til dem ved Lignelser; det samme maa hans Sendebud gjøre: bringe dem Evangeliet baade i Ord og ved Gjerning. Han, som selv sagde: „Menneskens Søn har ikke det, hvortil han kan hælde sit Hoved", han vil ogsaa frelse de arme Pariaer. Hovedvanskeligheden ved Pariamission ligger i Pariaernes Nedværdigelse, aandelige Slaphed, Mangel paa Karakter og Villie, hele den afstumpede, sløvede Stand, deres indre og ydre Menneske er sunket ned i. At faa Kristne ud af saadant Materiale er og maa være et uhyre Taalmodighedsarbejde, og ingen Mand maa gaa til den Gjerning, som ikke kan og tør se Vanskelighederne lige i Øjnene og endda holde Modet og Haabet oppe. Pariaerne staa for Tiden ydmygt bedende ved Missionsboligens Dør. Spørg dem, hvad de ønsker, og de svare: at blive Kristne. Men prøv dem, og det vil komme frem, at de venter et Stykke Land af Missionæren eller Penge, Hjælp under Trængsel eller mod Forfølgelse, Beskyttelse mod en ond Herre. Pariaerne ved, at Missionæren er venlig, de ville gjerne have en venlig „Master". „Hvem vil være god mod os?" er mere eller mindre bevidst deres Løsen. Men lad Bevæggrunden være, hvad den vil, kommer Pariaerne frivilligt og ville være Kristne og give sig ind under stadig,

---

*) Det samme gjælder lige saa fuldt om Kastefolkene som om Pariaerne, saa længe Kastefolkene komme enkeltvis.

kristelig Paavirkning, saa skal Guds Ord ikke vende tomt tilbage, saa kommer Omslaget fra dette: „jeg tør ikke døbe ham" til dette: „jeg tør ikke lade være at døbe ham." Kun maa den levende Menighed her hjemme ikke mene eller vente, at hver døbt Paria derude er en levende, troende Kristen. Maaske bliver han det efter nogle Aars Forløb, og maaske bliver han det aldrig. Hvad Missionæren fortæller om Jesus og hans store, underfulde Gjerninger, tro de altsammen med Barnets hele Enfold; det falder dem slet ikke ind at tænke selvstændigt derover, endnu mindre at tvivle derom. Men de se mere paa Synden som en Sygdom end som en Brøde, og de ere saa lidet oplyste, at de fleste vantro Mennesker her hjemme have mange Fold mere Kristendomskundskab end de. Det gaar derude som her hjemme, hvor jo mangfoldige døbte Mennesker leve og dø uden nogensinde at have haft den fjerneste Anelse om, hvad levende Kristendom er. Men er dette Tilfældet i et Land, hvor Kristendommen har haft Løb i over 1000 Aar, kan man selvfølgelig ikke vente, at alle Hedninger, som blive indlemmede i Kirken ved Daaben, ogsaa skulde blive levende, troende Kristne; det vil her, som overalt i Verden, kun blive et Mindretal blandt de Døbte.

10. Indien kræver dygtige Missionærer.

Men med alt dette, der her er sagt saavel om Hinduerne som om Pariaerne, er Indien dog en af de mest lovende Missionsmarker for Øjeblikket. Det hele, uhyre Land med dets vrimlende Folkemængde, nærmest en Femtedel af hele Jordens Befolkning, staar aaben for Missionen, og de lutherske Missioner gjøre et stort Arbejde hele Ostindien igjennem. Særligt har Indiens Sydspids, hvor vor Mission arbejder, de bedste Forudsætninger for med Tiden at kunne komme til at rumme en evangelisk-luthersk Folkekirke, tilpasset efter Indiens Forhold. Og vore Sendebud, som staa midt i det overvældende Arbejde, kalde paa Medarbejdere.

Men det maa vi mærke os: Missionen blandt det tænk-

somme, ved et uhyre Tankevirvar vildledte, Folk kræver Europas bedste Kræfter. Danmarks ypperste Tænkere, mest begavede Prædikanter, dygtigste Sprogmænd og kvikkeste Skribenter vilde slet ikke være for gode til Missionen i Indien. For endnu mere at gjøre dette indlysende — og det er saare vigtigt, at Missionsvennerne her hjemme rigtig blive klare over dette Punkt — vil der være forskjellige Ting at erindre. For det Første er og har Indien altid været et despotisk styret Land, hvor hver Embedsmand fra den Højeste til den Laveste har betydelig Magt indenfor sit Omraade. Embedsvejen har gjennem Aarhundreder været Vejen til Ære, Rigdom og Magt, og al Indflydelse samler sig om Embedsmanden, der, enten han er engelsk eller indfødt, stor eller lille, indenfor sin Kreds øver en Indflydelse, som vi her hjemme have vanskeligt ved at fatte. De indfødte Embedsmænd ere nu næsten ufravigeligt Missionærens Fjende, dels maaske af religiøse Grunde, dels af Uvillie overfor det Fremmede, men frem for alt, fordi han anser Missionæren for en ubehagelig og farlig Nabo. Ubehagelig, fordi han ikke kan underordne sig og bukke som de Indfødte, farlig, fordi han let kan faa for meget at vide. Under disse Omstændigheder ere Forsøg paa at vinde den underordnede Embedsmand ad ligefrem Vej næsten altid forgjæves. Vil Missionæren staa sig godt med ham, og vil han hindre ham i at modarbejde Missionsarbejdet ved de mange hemmelige Midler, som staa til hans Raadighed, maa den overordnede Embedsmands Indflydelse paa den Underordnede lægges i Vægtskaalen. Kan Missionæren derfor vinde den overordnede Embedsmand og omgaas ham som hans Ligestillede, vil Missionsarbejdet lettes overordentligt. Men dertil kræves nødvendig Dannelse og Kundskaber.

Dernæst have jo ikke alene de toneangivende engelske Kredse i Indien, men ogsaa alle de højere stillede Indfødte deres egen gamle, i mange Retninger fine Dannelse, som giver dem et skarpt Blik for Form i Væsen og Tale. De

dømme en Mand herefter og frastødes af alt kantet, men tiltales af en beleven Optræden, og dertil kræves atter Kundskab og Dannelse. Ganske vist kan man have stort indre Værd uden ydre Dannelses Fortrin; men dels tager det jo lang Tid, inden en Mand kan værdsættes efter sit indre Væsen, og dels vil blot indre Værd aldrig skattes af de højere stillede Indfødte. Hinduerne vindes aldrig uden af dygtigt uddannede og gjennemdannede Mænd. Blandt Pariaerne kan man sagtens komme frem uden dette, men Indiens egentlige Folk, de fine, evnerige Hinduer, som jo ogsaa ere Pariaernes Herrer, vindes ikke uden af levende, troende Guds Børn, som ogsaa i det Ydre kunne være dem jævnbyrdige eller endnu mere.

Fremdeles virke Embedsmændenes, særligt de Højeres, Stemning stærkt paa Folket med Hensyn til de Øjne, hvormed de se paa Missionen. Missionærerne møde meget ofte, uden i Regelen selv at ane det, Vanskeligheder, hvis skjulte Oprindelse kan søges hos højere stillede Indfødte, navnlig Embedsmænd; og baade disse Vanskeligheder og andre, hvis Grunde ere meget aabenbare, kunde undgaas, dersom Missionæren stod højt hos de ledende Kredse. Det kan ikke nytte at sige om alt det, her er sagt, at det betyder vist ikke saa meget. Vanskeligheder i Indien kan ikke overvindes ved Ræsonnementer fra Europa, hvis Forhold ere helt anderledes. Vil man drive Mission i Indien, maa man lægge megen Vægt paa Dygtighed og god Uddannelse i altomfattende Betydning.

Endvidere maa det erindres, at mange af de højere Klasser sidde inde med et betydeligt Fond af Kundskab, særlig med Tankedygtighed og Disputeredygtighed til at gjøre Indvendinger, foruden deres nøje Kjendskab til Folkets Forestillingskreds og Tankegang. Ofte kan en simpel Mand, tilskyndet af en „Vidende", paa den troskyldigste Maade fremsætte højst fine og vanskelige Spørgsmaal, som dog forstaas helt eller delvis af de Lyttende, og Missionærens Omdømme og Mod-

tagelse kan afhænge af Svaret, der vil fordre mindst samme Kundskabsmængde som den Spørgende (eller den, der staar bagved ham) sidder inde med; og ofte kommer den ikke uddannede Missionær tilkort, til stor Skade for hans Sag. Fortællingen om Skattens Mønt kommer igjen paa mange Maader i Indien, og den uddannede Missionær har her et stort Fortrin.

Naar der her hjemme tales om Nødvendigheden af en god Uddannelse og Dannelse for vore Missionærer, møder man saa ofte den Indvending: ja, men dels arbejdes derude jo kun blandt de lavere Klasser, dels se vi jo her hjemme, hvorledes troende Lægmænd uden theologisk Uddannelse virke til stor Velsignelse. Ja vel, men overfor den første af disse Indvendinger maa vi erindre, at dels er det netop en af de betænkelige Sider, at vore Dages Mission i Indien væsentlig kun har fat paa de lavere Lag og saa godt som ikke paa Hinduerne, Indiens egentlige Folk. Vor Mission vender sig jo for Øjeblikket væsentligt kun til fattige Folk, til Pariaerne og de laveste Kastefolk; den skaber en fattig Menighed, som den gjør endnu fattigere ved mere eller mindre at rive dem ud af deres gamle Livsforhold, saa de i mange Maader blive brødløse. En saadan Menighed har ondt ved at staa alene, og den danske Modermenighed maa give i det Mindste, hvad den har taget ved at berøve de Døbte den Støtte, de tidligere fandt hos bedre stillede Landsmænd. Indien kristnes kun gjennem at vinde dets herskende og langt talrigste Folk, Hinduerne, men der maa vel uddannede Mænd til at føre Jesu Korsfane frem inden Hinduernes Række.

Og hvad den anden Indvending angaar, da maa det ikke glemmes, at Lægprædikanten virker i sit Hjem, blandt Folk, hvis almindelige Udvikling og Tænkemaade stemmer med hans, og som ere villige til at møde ham som Ligemand og modtage ham som en af deres Egne, medens de tillige ere vante til at dømme selvstændigt om de Ting, det drejer sig om.

Men næsten alt dette er anderledes i Indien. Hvert enkelt Menneske er langt mindre selvstændigt, og navnlig hvor det gjælder den Fremmede og det Ukjendte søge de mindre Oplyste altid de mere Oplystes Mening og ere særdeles let modtagelige for deres Paavirkning. Missionæren skal herude arbejde mellem Mennesker, hvis østerlandske fantasi- og billedrige Tankegang er vidt forskjellig fra hans Tankegang, som er skolet ved europæisk Fornuftsslutning. Folkets hele almindelige Udvikling er ham en helt fremmed Verden, han først skulde finde sig tilrette i, og tidt kan det tage ham Aar kun dette ene: at vinde Indgang blandt Folket, fordi han begynder at blive som En af deres Egne og være fortrolig med dem og de med ham. Og saa maa det huskes, at Folket slet ikke som her hjemme er villigt til at møde Missionæren og gaa ind paa det, han vil dem. Han er den Fremmede. Ikke blot taler han længe kun daarligt deres Sprog og forstaar og agter kun lidet deres Skikke, hvorfor han i disse to Henseender støder meget an; men han er en Fremmed, de se til med Mistro, fordi de ved, at han vil bringe dem ud af det tilvante Spor. Alt dette tilsammen kræver Sprogfærdighed og en lykkelig Evne til at sætte sig ind i et aldeles fremmed Folks Tankegang, en Evne, som kun dygtig Uddannelse rigtig formaar at fremkalde, naar den er forenet med levende Tro og Hjertets Ydmyghed. Saaledes som Indien nu en Gang er aandeligt beskaffent, er det ligesaa nødvendigt at besidde god Uddannelse som at slibe en Øxe, før man bruger den. Hvem vilde falde paa, at det var Tidsspilde? At den uslebne Øxe kan bruges er sikkert, at en ikke meget uddannet Missionær kan finde Indgang hos Nogle er lige saa sikkert, men derfor er det lige rigtigt at gjøre, hvad der kan gjøres, for at lette og fremskynde Arbejdet. Derfor er det at arbejde paa sin egen Dannelse og Uddannelse ikke spildt; det er en Missionskapital, der med Tiden vil bære gode Renter. Og Menigheden her hjemme maa skjønne paa

og vogte paa, at dens Sendebud faa en rigtig grundig og alsidig Uddannelse.

Og hertil kommer til sidst endnu en Ting, som heller ikke maa glemmes, nemlig den, at i en Mission, som i det Hele taget virkelig skal have nogen Betydning, bliver det en af Missionærernes Hovedopgaver at uddanne indfødte Evangelister og Præster. Kun ved dem kan Evangeliet vinde virkelig Fremgang. Indien erobres kun ved Indiere. Men til at uddanne en Klasse Mænd, som staar højere end deres Landsmænd, hører mere end til at forkynde Evangeliet. I en voxende Mission begynder Missionæren som Præst og ender som Biskop. Men Evnen til at uddanne og lede kræver selv fuld Uddannelse og Vejledning. Naar vi nu allerede her hjemme se det, at skal et troende Menneske uddannes særligt, maa han til Mennesker, som ved Siden af deres varme, friske Trosliv besidde Evne til at bibringe Kundskaber og Dannelse, er det jo indlysende, at den, som skal kunne gjøre noget Tilsvarende ude i Hedningemenigheder, selv maa være vel uddannet. Siger ikke ogsaa den hellige Skrift os, at den Mand, som Gud brugte til at forløse Israel af Ægyptens Trældom, Moses, som førte dem ud fra Hedningerne, at just han besad den Fordannelse, at han „var oplært i al Ægyptens Visdom.“ Og ligeledes siger ogsaa det nye Testamente os, at den Apostel, som netop af Herren blev kaldet til „Hedningernes Apostel“, var den mest uddannede Apostel, kjendt med græsk Visdom og Digtekunst, lige uddannet og overlegen, hvad enten han stod for det høje jødiske Raad i Jerusalem eller for Grækenlands høje hedenske Raad paa Areopagus eller forkyndte Evangeliet i sit lejede Herberg i Rom, saa det gjenlød lige til „Kejserens Hus“.

Gid nu alt dette, som her er fortalt, maa for Missionsvennerne blive en Tilskyndelse til at bede inderligt om Arbejdere til Høsten og til at føle med dette Folk — Hinduer som Pariaer —, hvor de trænge til Frelsen. Men gid det

ogsaa for Herrens troende, unge Mandskab i Danmark, Theologer som Lægfolk, maa lyde som en kaldende Røst:

Hvi staa I her den ganske Dag ledige?
Kom over og hjælp os!

---

3. Det danske Missionsselskabs Stationer i Indien.

Alle det danske Missionsselskabs Stationer ligge i det sydlige Forindien. Det er dels Stationer ude paa Landet, dels en Station i Madras, Hovedstaden i Sydindien. Efter Tiden er deres Rækkefølge: Bethanien (1861), Siloam (1869), Madras (1879), Thabor (1883), Ponneri (1889), Saron (1891, dog Bistation allerede fra 1882 af) og Bethesda (1894); men nedenfor ville de blive omtalte efter deres Beliggenhed ude i Landet, saa at vi begynde med den Station, vi først fik. Over selve Stationerne gives her ingen Beskrivelse, da der henvises til den, som foreligger af vore Missionærer selv hver for hans Stations- og Missionsmarks Vedkommende i „Missionskort for det danske Missionsselskabs Arbejdsmark i Indien" (vore Smaaskrifter Nr. 5). Iøvrigt henvises til det lille Oversigtskort bagi, hvor for Tydeligheds Skyld kun vore Stationer og deres indbyrdes Beliggenhed er angivet.

I. Bethanien.

Denne af Missionær Ochs 1861 grundlagte Station ligger en lille halv Mil fra Landsbyen Pattambakam, der har mindst 5000 Indbyggere, omtrent 2 danske Mil fra Kysten. Senere er der kommet Jernbane fra Madras om ad den Egn, og Bethaniens nærmeste Station er Nellikuppam,

omtrent 27 danske Mil Syd for Madras. Ochs (se S. 11) var vel paa sin Vis en dygtig Missionær, men det lykkedes aldrig at tilvejebringe noget rigtigt fortroligt Forhold mellem ham og Menigheden i Danmark. Han havde tidligere haft en Vajsenhusskole paa Stationen Majavaram, og omtrent 50 af Børnene overførte han til Bethanien, hvor han oprettede en Kostskole for dem og for andre Børn, som kom til der. Han byggede den nuværende Kirke i Bethanien, Korskirken kaldet, fordi Spiret krones med et Kors, og arbejdede paa Stationen lige til sin Død. 1872 var han for anden Gang her hjemme i Danmark, og der blev da truffet den Ordning, at han udtraadte af Selskabets Tjeneste mod at arbejde for og lønnes af Selskabet indtil sin Død, samt at Bethanien blev tilskødet Selskabet mod at give ham og hans Enke Pension. Fru Ochs, en Eastindierinde, lever endnu i Würtemberg. Ved Ochs's Død i November 1873 bestod Bethanien med dens to smaa Bistationer Vadavalur og Virareddikuppam af omtrent 200 Sjæle, hvoraf Halvdelen Nadvergjæster.

Medens Ochs levede, sendtes der ham 3 Medhjælpere fra Danmark, nemlig Andersen og Thomsen 1865, Hjorth 1867, og 1871 sendtes Pedersen som Andersens Medhjælper til Siloam. De to Førstnævnte bleve ordinerede af Ochs 1869, og den Sidste var før sin Udsendelse ordineret af Biskop Balslev 1871; men Thomsen, Hjorth og Pedersen vare kun kort Tid derovre. Thomsen afskedigedes 1869 og døde 1891 som dansk Præst i Amerika. Hjorth traadte ud allerede 1867 og gjorde endnu et Forsøg med Arbejdet fra 1876—79, men blev syg, maatte rejse hjem og er nu Lærer i Nordsjælland. Pedersen endelig tilfaldt det at overtage Bethaniens Ledelse ved Ochs's Død under meget svære Forhold, og inden han endnu var Sproget mægtig. Som Følge deraf traadte han i August 1874 ud af Missionstjenesten for at uddanne sig til Præst her hjemme. Andersen var den Eneste af de Fire, som fik en Arbejdsdag i Indien, men den komme vi

først til om lidt, da det tilfaldt ham at grundlægge den første af det danske Missionsselskab anlagte Station i Indien.

Ved Pedersens Hjemrejse maatte Kostskolens Børn flyttes til Andersens Station, fordi der ingen Missionær var til at tilse den, og Bethanien maatte i $3\frac{1}{2}$ Aar nøjes med Besøg af Andersen en Gang imellem, naar hans øvrige Arbejde kunde tillade det. Fra April 1878 overtog Hjorth Tilsynet i $1\frac{1}{2}$ Aar, indtil han blev syg. En ny dansk Mand, Missionær Ihle, som udsendtes 1876, førte nu Tilsyn med Bethanien i 3 Aar, indtil denne Station endelig efter $7\frac{1}{2}$ Aars Vacance atter fik en fast Missionær 1882, nemlig den i 1879 udsendte, af Biskop Swane ordinerede, Missionær Chr. Schlesch, som siden den Tid har arbejdet i Bethanien. Han har anlagt en Bistation i Tondamanattam, der i lige Linie ligger 10, men ad Landevejen 18 engelske (omtrent 2 og 4 danske) Mil Sydøst for Bethanien. Kirken der er kun et simpelt Skur ɔ: et Tag af Kokosblade paa Pæle med Kokosbladvægge for og bag. Og 1893 anlagdes der en anden Bistation i den store Væverby Sinnappen Najakan Paleiyam, omtrent en dansk Mil Syd for Bethanien; Byen har c. 10,000 Mennesker.

Gudstjenesten i Tondamanattam ledes af Kateket Josef, Kateketen Vedakan er ansat i Sinnappen Najakan Paleiyam. I Bethanien holdes Dagskole for baade Kristne og Hedningebørn, samt siden Juli 1894 tillige Aftenskole for unge Mennesker. Men her, som paa alle Landstationer, er det svært at faa Forældrene til regelmæssigt at lade Børnene komme til Skole. Dels tænke de, at de selv ere komne gjennem Livet uden at lære at læse, saa kunne Børnene vel ogsaa; dels ere de allerfleste af vore Kristne saa grumme fattige, at de behøve Børnenes Hjælp for at faa til Føden, og derfor lade de dem forsømme Skolen; dels endelig er det jo ældgammel Skik, at Pigebørn Intet lære der tillands, og det er vanskeligt at indføre nye Sædvaner. I Tondamanattam holdes Aftenskole af en Lærer. Flere Aftener om Ugen holdes

Bedemøder rundt om i de Kristnes Huse. Desuden virkes der ved Bogsalg og Traktatsalg. Den daglige Morgenbøn i Bethaniens Kirke har været godt besøgt. Da de fleste større Børn ere sendte bort til Kostskolerne i Siloam og Saron, er der i Stedet for Søndagsskole holdt Bibelklasse for alle af Menigheden, som vilde komme. Disse Eftermiddagsmøder have været taalelig godt besøgte. I 1895 er der holdt 2 Maanedsmøder i Bethanien, og Schlesch og hans Medhjælpere have deltaget i 3 Maanedsmøder i Siloam og 2 i Saron; der er aflagt omtrent 800 Husbesøg. I Bethaniens Distrikt blev der i 1894 ved Maanedsmøderne holdt 181 Møder for over 10,000 Tilhørere og udenfor Maanedsmøderne over 600 Møder for over 12,000 Tilhørere. Disse Tal give vel ingen Maalestok for Arbejdet, men vise dog, hvor ihærdigt der virkes; men det viser tillige, hvor meget mere Hjælp der behøves, idet altsaa kun c. 22,000 af Distriktets 150,000 Hedninger have lejlighedsvis hørt Forkyndelsen.

Bethaniens Kirke besøges regelmæssigt af alle de Kristne, c. 72, ved hver Gudstjeneste. Kapellet i Tondamanattam (om det ellers kan kaldes saaledes, thi det er jo nærmest kun et Palmebladstag paa Stolper) har gjennemsnitlig været besøgt af 26, men Tallet har vexlet mellem 9 og 45. Dagskolen i Bethanien har som Middeltal for hele Aaret haft 30 Drenge og 3 Piger; Aftenskolen, som blev aabnet 16de Juli 1894, har som Middeltal for hele Aaret: 28 Drenge.

Altergang holdes ved hvert Maanedsmøde, og saa ofte Nogen begjærer det, ialt 17 Gange i 1895, heraf 3 Gange i Tondamanattam og 1 Gang i Sinnappen Najakan Paleiyam. Foruden de til Stationen hørende Personer have 23 Fremmede været til Alters ved Maanedsmøderne i 1895. Siden Stationens Oprettelse er der ialt døbt 382, i hvilket Tal kun de Indfødte, ikke Missionærernes Børn, ere medregnede. 20 i Bethanien og Tondamanattam hjemmehørende Børn ere under Oplæring dels i Søster Saras Kniplesskole, dels i

Kostskolerne i Siloam og Saron. Ved Udgangen af 1894 virkede følgende indfødte Medarbejdere:

Dureisama, Kateket	c. 34	Aar gl.	Bethanien.
Gerson Venkoba, Kateket . .	- 26	—	
Njanaprakasam, Kateket . . .	- 26	—	
Simeon, Lærer	- 32	—	
Antony, Lærer	- 29	—	
Vædakan, Kateket	- 40	—	Sinnappen Najakan Palaiyam.
Strinivasa Najakan, Kateket	- 37	—	
A. Joseph, Kateket	- 38	—	Tondamanattam.
Samuel Devanajagam, Kateket	- 26	—	

II. Siloam.

Den Station, som Missionær Andersen anlagde 1869, fik Navnet „Siloam". Den ligger ad Landevejen omtrent 8 danske Mil Vest for Bethanien (ad Landevejen 35, ad Jernbanen 41 engelske Mil) og omtrent en dansk Fjerdingvej Øst for Hovedbyen der paa Egnen: Tirukovilur (ɔ: det hellige Tempels By. Tiru = hellig, Kovil = Tempel, Ur = By). Den har Hospital, Posthus, Politistation, Ting- og Arresthus samt Regeringsskole. 1870 kunde Andersen døbe den første Hedning her, og to Aar efter byggedes en Skolebygning, der senere ombannedes til Kirke. 1874 antoges Herman Jensen til Andersens Medhjælper, idet han skiltes fra den Komité i Danmark, som havde udsendt ham og Løventhal 1872.

1876—77 var Andersen med Familie en Tur i Danmark. Hans Hustru maatte blive hjemme, da hun var bleven meget svagelig. Under Andersens Fraværelse indtraf en gruelig Hungersnød i disse Egne af Indien, men Hungersnødstiden drev Hedningerne villigt til Missionærerne, og der døbtes ikke ganske Faa, saaledes fra Byen Maradur, Sydøst for Siloam, 31 paa en Gang. 1879 var Fru Andersens Helbred saa nedbrudt, at Andersen maatte rejse hjem og helt

opgive Gjerningen efter 14 Aars trofast Tjeneste. Ved hans Bortrejse blev det overdraget Missionær Ihle at styre Siloam. I hans Tid døbtes henimod 300 Hedninger, mest i Smaabyer Nord for Pønnarfloden. Foruden den nuværende Kirke i Siloam, til hvis Opførelse en jydsk Præst skjænkede 7000 Kr., byggedes der 1886 en mindre Kirke i Sengalmødu, 2 danske Mil Nord for Siloam. Ved Indvielsen af den nye Kirke i Siloam 1886 ordineredes de to første indfødte Præster Matthæus Suvisæsham (ɔ: Evangelium) og Jesudasen (ɔ: Jesu Tjener). At den Sidstnævntes Ordination har været forhastet, har desværre senere hen vist sig ved, at han hverken ved Kundskab eller Evner mægter at udfylde en Præsts Stilling, saa han kun bruges som Kateket.

Missionær Ihle rejste hjem 1889 og er nu Lærer ved det offentlige Skolevæsen paa Frederiksberg. Efter Ihle overtog den i 1887 udsendte Missionær Morten Andersen Siloam i 1 Aar, og siden 1890 har Pastor Hansen, der i 1888 nedlagde sit Embede i Alslev ved Varde og gik ud som Missionær, styret Siloam.

I Siloams Missionsomraade er der omtrent 350 Byer og desuden ligesaa mange Pariabyer, da der ved hver By altid findes en særlig By for Pariaerne. Imellem Bethaniens og Siloams Missionsomraader kiler Leipzigernes Mission sig ind med Stationen Panrutti. Dersom dette ikke var Tilfældet, vilde vi have hele vor Missions Landomraade i Syd-Arcot Distrikt samlet til et Stykke Land, omtrent af Størrelse som Sjælland, Laaland og Falster tilsammen, med 1 Mill. Hedninger ($^1/_{14}$ af de Tamulsk talende Hinduer) aabent for vor Virksomhed. Til „Siloam“ høre følgende Byer, hvor der er smaa Flokke af døbte Mennesker: Aviur, en god Fjerdingvej Øst for Siloam; Fiddejar, omtrent 2 danske Mil Sydøst for Siloam med et Katekethus og Skole; Kylurkundur med Kirke og Skole, 1 dansk Mil Øst for Siloam; Karuni med Skole, en lille Mil Nordøst for Kylurkundur og Pilikul, nær derved; Sengalmødu med Kirke og Skole, en lille Mil

Nordvest for Kylurkundur. Af disse ligge de 4 sidstnævnte Nord for Pønnarfloden, og under Regntiden kunne de til Tider blive afskaarne fra Siloam, naar Pønnar gaar over sine Bredder som en skummende, rivende Elv. I Siloam selv holdes Skole for de Kristnes Børn og Søndagsskole, i Tirukoilur Pariaby Aftenskole. Et Par Byer Nord for Floden, Kollundarampett og Viringipuram, have i Aarene 1889—93 ogsaa haft en Flok Kristne, der vare døbte ved vor Mission; men Papisterne have kjøbt dem over til sig, ligesom de Kristne fra Sengalmødu foreløbig ere gaaede samme Vej. I det Hele taget lider Siloams Missionsdistrikt under Papisternes sørgelige overfladiske og verdsliggjorte Konkurrencemission. Ikke mindre end 6 papistiske Missionærer findes indenfor Siloams Missionsomraade, 2 i hver Taluk; de ere alle Franskmænd af Franciskanerordenen. I Mukkur, omtrent $1^1/_2$ dansk Mil Øst for Siloam og Nord for Pønnarfloden bor desuden en indfødt Papistpræst, Pater Duvé; det er denne, som særlig har lokket de nævnte Byers døbte Folk over til sig.

Pastor Hansen og hans Medarbejdere satte sig det Maal at faa prædiket i hele Siloams Missionsomraade inden den 22de August 1894, da Siloams 25 Aars Jubilæum blev fejret. Det naaedes, og de havde da været i alle Byer i Distriktet mindst én Gang at forkynde Jesus for Hedningerne. For nogle Aar tilbage, særlig 1890, forsøgte Udsendinge fra Hindu-Traktatselskabet i Madras at forstyrre Gadeprædikenerne, ligesom de drog fra Sted til Sted, prædikede og advarede Hinduerne mod at have nogetsomhelst med Missionen at bestille og navnlig mod at sende deres Børn til de kristne Skoler. Denne frugtesløse Modstand har vel senere fortaget sig; Hinduprædikanten, som for nogle Aar siden gjorde Missionen saa meget Bryderi, bor endnu i Tirukoilur og dukker op en Gang imellem ved højtidelige Lejligheder, men hans Modstand er meget lavmælet, og faa af Hinduerne bryde sig om at høre ham.

I 1892 begyndte Hansen sammen med Missionær Berg en ny Slags Prædiketure, idet de samledes skiftevis paa hinandens Stationer med alle deres Kateketer og saa efter forud aftalt Plan delte sig i forskjellige Hold og gik parvis ud for at holde Møder i Byerne rundt omkring Missionsstationerne indtil flere Miles Afstand fra disse. Til denne Arbejdsmaade have senere alle de andre Missionærer, ogsaa Herman Jensen og L. P. Larsen fra Madras, sluttet sig (de Sidste dog kun ved det store Møde i Tiruvannamalei i November eller December), og alle ere de glade ved den forøgede Virksomhed, som derved opnaaes. Disse „Maanedsmøder", som de nu kaldes, vare gjerne en Uge, fra Fredag til Fredag, og holdes skiftevis paa Stationerne. De begynde med en Gudstjeneste med Forbøn for den kommende Uges Arbejde; ved Ugens Ende samles saa Alle igjen paa Stationen, og hvert Parti aflægger Beretning om sit Arbejde. Om Søndagen sluttes Mødet med Gudstjeneste og fælles Altergang, hvorefter hver gaar til sit. Ugedagsaftener holdes desuden Opbyggelsesforedrag eller vækkende Foredrag, og Kateketerne overhøres og undervises. Disse Maanedsmøders mangesidige Betydning er: at forene vore Sendebud i fælles Arbejde, at styrke Samfundsbevidstheden, at lade Hedningerne mærke Missionens Kraft og Maal i langt fyldigere Omfang, end det staar i den enkelte Missionærs Haand at lægge for Dagen, at oplive de indfødte Medhjælpere og at fremme Studiet af Guds Ord og Færdigheden i at prædike Jesu Kristi Evangelium for Hedningerne. Og endelig hjælpe de til at holde Haabet oppe, „det Haab, der" — som Pastor Hansen en Gang skrev — „er bygget paa Guds Forjættelser, som ere mere urokkelige end selve Himalaja". Maanedsmøderne glæde og opmuntre under Arbejdet, og mangen lille Oplevelse derved er for vore Sendebud som smaa Foraarsvioler, der bebude en kommende Vaar.

Pastor Hansen havde i længere Tid følt, at det Eneste, der kunde hjælpe vore Pariakristnes Børn maatte være Op-

rettelsen af en Kostskole. Thi saa længe de arme fattige Mennesker maa sende Børnene ud at vogte Kvæg for at hjælpe Familien til at bjerge Føden, blive Børnene, baade Drenge og Piger, ved at voxe op blandt Kvæget kun et tro Billede af Forældrene i Uvidenhed og Ligegyldighed for deres Sjæl og dens Frelse. Saa fik Hansen da 1893 Lov til at oprette en Kostskole, ɔ: en Skole, hvor Børn fra 7 til 14 Aar faa Kost, Klæder, Bøger og Undervisning frit. Skolen inddeles i 4 Klasser, hvorved Børnene føres til omtrent samme Maal af Kundskaber som i en god Landsbyskole her hjemme, men hvorved de derude komme til at staa langt over deres Jævnaldrende blandt Hedningerne. Det blev bestemt, at Pigeafdelingen skulde være paa Missionær Bergs Station, Drengeafdelingen i Siloam, og den 22de August aabnedes Skolen med 42 Drenge. Skolens Førstelærer og Leder er Kateketen Josef Visuvasam. Ved Udgangen af Aaret 1895 var der 52 Drenge. 19. Februar 1896 lagde Missionær Hansen, efter Bøn om Velsignelse over Arbejdet, Grundstenen til den nye Kostskolebygning. Kirkeklokken kimede under hele Højtideligheden, Missionær Bittmann, som udsendtes sidst paa 1895, kimede med Skoleklokken, og Danebrog vajede. Udvalget for Indre Missions Søndagsskoler i Danmark har i 1895 tilbudt at bekoste den videre Uddannelse for 3 Drenge: Babu, Jakob og Josef, med 50 Rupier aarligt for hver. I Løbet af 3 Aar ventes de at kunne tage Præliminærexamen (Middle school). Missionær Hansen har været godt tilfreds med dem og haaber at faa Skolen anerkjendt som Middle school, saa de ej behøve at sendes anden Steds hen for deres Uddannelses Skyld. Alt dette er smaa Skridt henimod et Kateket-Seminarium.

Skjønt Missionæren kun er Præst for ca. 400 Mennesker, giver denne lille Menighed sikkert sin Præst mere at tænke paa end mangen en større Menighed hjemme. Han skal nemlig ikke alene være deres Sjælesørger, hvad allerede er vanskeligt nok, men tillige være „Fader og Moder" for

dem og have Omsorg og Tilsyn med deres timelige Anliggender. Her hjemme kunne Præsterne nøjes med at vie dem, som ville have hinanden til Ægte, men derude maa Missionæren se sig om efter Mænd til Menighedens unge Piger, naar disse have en passende Alder, og efter Piger til de unge Mænd — begge Dele tidt en vanskelig Opgave. Desuden maa han drage Omsorg for Syge- og Fattigpleje og for, at Børnene komme til Skolen ved 7 Aars Alderen, og kan han saa tillige holde lidt Øje med, at Menighedens Medlemmer holde sig selv og deres Huse ordenlig rene, er det ikke overflødigt.

Morgenandagterne i Kirken ere jævnt godt besøgte. Ved disse Morgenmøder har Missionær Hansen gjennemgaaet Dele af det nye Testamente og desuden Luthers lille Katekisme med Forklaringer. I hans Fraværelse ledes Møderne af Førstelæreren ved Kostskolen. Hver Søndag Eftermiddag Kl. 3 holdes der Børnegudstjeneste. Siloams Kirke har i 1895 gjennemsnitligt været besøgt af 125; ved Gudstjenesten skiftes Missionæren og Førstelæreren til at prædike.

I Aaret 1895 blev der prædiket i omtrent 300 Byer og Landsbyer for et samlet Antal af omtrent 25,000 Mennesker ɔ: for ca. $^1/_{12}$ af Talukens Befolkning (300,000). I selve Tirukoilur prædikedes der hver Onsdag hele Aaret igjennem; thi om Onsdagen samles der mange Mennesker, fordi det er Torvedag.

1895 døbtes der 40 Hedninger, Voxne og Børn tilsammen. Af disse ere 17 (hørende til 3 Familier) fra Arunapuram, en By nær Pilikul.

Siden Siloams Grundlæggelse 1869 er der ialt døbt 740, af hvilke en ringe Brøkdel er Børn af kristne Forældre, medens den langt overvejende Del er kommen lige fra Hedenskabet. I Aarenes Løb have dog ca. 400 forladt Menigheden; henved 270 have saaledes Tid efter anden sluttet sig til Papisterne og leve som saadanne i Byerne rundt omkring i Distriktet; Andre have søgt hen til mere

begunstigede Steder for at faa Arbejde, og atter Andre ere døde. 1895 holdtes der i Siloam Altergang ved hvert af de tre Maanedsmøder; 120 Personer ere Nadvergjæster.

Under Siloam hører Vistationen Jiddejar, hvor den af Hansen uddannede Lærer Markus 1895 er bleven fast ansat; han leder Gudstjenesten hver anden Søndag og tilser daglig Menigheden; hver anden Søndag kommer Præsten eller en Kateket fra Siloam derover og holder Gudstjeneste. I lang Tid har man maattet nøjes med et Skur til at holde Gudstjenesten i, men 1894 maatte det rives ned paa Grund af Brøstfældighed, og for Øjeblikket samles de Kristne i Katekethusets Veranda. Men da denne er altfor lille, er der bevilget Penge til at opføre en billig Kirke der; en straatækt Sal er Alt, hvad der behøves. Kirkebesøget er 20. Skolen i Jiddejar, som Markus har oprettet 1895, søges af 12 Børn.

Udstationen Ulundurpett, som er bleven optaget i 1895, og hvor Bolig for en Kateket er opført, ledes af Masillamani, som har faaet en Medhjælper i Visuvasams Svigerfader, en 52aarig Mand, tidligere Præst i Madura-Missionen, men afskediget paa Grund af en Meningsforskjel mellem ham og hans Missionær angaaende Styrelsen af den Menighed, som han var Præst for. Han er en alvorlig troende Mand og er antaget som Evangelist, ikke som Præst.

Nord for Floden Pønnar har Kateketen Visuvasam sin Virksomhed med Sengalmødu som Udgangspunkt og med Kristne i Byerne Karuni, Kylurkundur og Pilikul. Han og Josva har regelmæssig prædiket for Hedningerne. I Sengalmødu, Karuni og Kylurkundur findes smaa Kirker, i hvilke Kirkebesøget er henholdsvis 15, 20 og 25. Indenfor en Omkreds af 5 Mil blev der her i 1894 prædiket 176 Gange i omtrent 50 Landsbyer.

I 1895 ansatte Hansen Filip, en Anden af de 3 unge Mennesker, han har uddannet til Lærere, i Karuni, hvor han trolig har holdt sammen paa Menigheden, holdt Skole for de Kristnes Børn og regelmæssig holdt Bedemøde hver Aften

i en af de Kristnes Huse. Visuvasam og Josva have skiftevis prædiket der om Søndagen. I Karuni Skole var der 1895 10 Børn. Den tredie af de unge Mænd, Moses, har Hansen ifjor ansat i Manampundi, hvor han har holdt Skole om Hverdagene, og hver Søndag har han regelmæssig bragt alle sine Skoledrenge til Gudstjeneste i Siloam.

Ved Udgangen af 1895 fandtes følgende indfødte Medarbejdere hjemmehørende under Siloam:

M. Jesudasen, indfødt Præst,		41 Aar gl.	Siloam.
W. Josef Visuvasam	Kateketer og Lærere	. 35 —	Siloam.
Deva Irakkam . . .	Kateketer og Lærere	. 38 —	Kylur.
V. D. Thomas . . .	Kateketer og Lærere	. 30 —	Kylur.
S. Visuvasam. . . .	Kateketer og Lærere	. 40 —	Sengalmødu.
M. Josva.	Kateketer og Lærere	. 43 —	Sengalmødu.
V. Masillamani. . .	Kateketer og Lærere	. 36 —	Ulundurpett.
Markus.	Kateketer og Lærere	. 31 —	Iddejar.
Philip	Kateketer og Lærere	. 28 —	Karuni.
Moses	Kateketer og Lærere	. 26 —	Manampundi.

1888 udsendtes Diakonissen Søster Sara, der først tilbragte en Tid i Madras for at lære Sproget. Men kort efter at hun 1890 var bleven forflyttet til Siloam, begyndte hun at samle Kvinder og Børn ind til sig og lære dem at kniple, for at de ikke skulde drive Tiden hen i Lediggang og Uvidenhed. Hun begyndte med 9 Personer, Voxne og Børn, men flere kom til i Aarenes Løb, og hun har i 1894 givet Arbejde til 20 á 24 Personer, saa dette lille Sennepskorn har udviklet sig til en ganske pæn lille Industriskole ved Søster Saras beskedne, udholdende og stilfærdige Arbejde. Der skal stor Taalmodighed til at faa Skik og Orden paa de stakkels forkomne, uvidende Pariaer, som aarevis have væltet sig i Synd, ja, Taalmodighed baade til at faa Sind

og Tanke bort fra Synden og hen til Verdens Frelser. Men ved Udholdenhed er her naaet noget Godt, og de i Industriskolen lavede Kniplinger sælges nu i stor Udstrækning ovre i Indien og holde det hele Foretagende oppe. I 1891 vovede Søster Sara at kjøbe et Stykke Jord tæt ved Stationen og derpaa at bygge 2 større Huse, hvert til 3 Familier, og senere et til. Der har været Rift om at faa Lod i disse Boliger, og skjøndt Søster Sara ingen nye Huse har bygget, er „Kniplebyen", som den Samling Huse almindelig kaldes, voxet betydeligt i 1894, da de Kristne have begyndt at faa Sans for og Lyst til at have egne og gode Hjem; de anstrænge sig nu selv for at skaffe sig saadanne, og ialt er der nu 12 Huse, hvoraf de 9 ere Selvejendom, de 3 Søster Saras. Og gjennem det hele opdragende Arbejde er der skaffet disse arme Mennesker mere menneskelige Kaar og mere Lejlighed til kristelig Paavirkning og Vejledning.

Naar man her hjemme har spurgt, hvorfor der er valgt at lave Kniplinger i Stedet for Syning eller Strikning, da er Svaret: Syning besørges i Madras af Muselmændene, og det for en saa lav Betaling, at man ej forstaar, hvorledes de kunne leve deraf, og Arbejde vilde slet ikke kunne skaffes ad den Vej. Strikning vilde endnu mindre kunne tages op; thi strikkede Ting bruge Landets Børn ikke, og uldne Sager kunne i dette Forgængelighedens Land ej opbevares i længere Tid for Møl. Iøvrigt henvises til Søster Saras læseværdige Brev herom i Dansk Missionsblad, 1894, Side 310 f.

Søster Sara blev sidst paa 1895 meget syg og maatte paa Hospitalet i Madras og opereres for Betændelse i Underlivet. Under den 3 Maaneder lange Sygdomstid kunde hun jo ikke tilse sin Gjerning, og da hun endelig af Lægen fik Lov til at gjøre et lille Besøg i Siloam, inden hun for Helbredets Skyld maatte rejse paa Bjergene, var hun nødt til at opløse sit Børnehjem, fordi Ingen kunde overtage Styrelsen. Den ældste Pige, Emmily, blev døbt og saa

gift, Ugen efter havde den næstældste, Ellen, Bryllup, og den Tredie, Esther, blev sendt til Masillamani i Ulundurpett for at lære Husholdning. De 3 mindste Børn bleve flyttede op til Fru Berg. Det var tungt for Søster Sara saaledes at opløse Hjemmet, men af Hensyn til Børnenes Vel maatte det gjøres.

Hele den daglige Ledelse af Knipleriet styres nu af Janadibam, en indfødt Kvinde, hvem Søster Sara har oplært til at varetage Sagerne, hvad hun gjør ganske tilfredsstillende.

III. Saron.

I Efteraaret 1883 ønskede et baptistisk Missionsselskab, der siden 1877 havde arbejdet i Tiruvannamalai (Tiru = hellig, Annamalei, Navn for Guden Siva, som menes at have aabenbaret sig dér) at afhænde sin Missionsstation med tilhørende Bygninger $1/4$ dansk Mil Syd for Byen, og det danske Missionsselskab overtog da denne Station, som var bleven oprettet 1877 af Savariappa. Bygningerne vare: en stor Skole, en Bolig for indfødte Hjælpere og en Kirke samt foruden disse Bygninger et Hus i selve Byen; det Hele kostede kun lidt over 800 Kroner. Tiruvannamalai er en af de 3 „hellige“ Byer i Distriktet Arkot, den har Posthus, Politistation, Raadhus og Hospital; til daglig Brug har den en 12,000 Mennesker, men i Slutningen af November og Begyndelsen af December strømme Pilegrime og Tempelbesøgende sammen i et Antal af op imod 100,000, og saa have Afgudspræsterne i det store Tempel paa Bjerget og i de utallige mindre Templer travlt, og Markskrigere, Handlende, Gøglere og Tiggere ikke mindre. Tiruvannamalei ligger c. $4^1/_2$ danske Mil Nordvest for Trikalur og blev i en lang Aarrække betragtet som Bistation til Siloam; den styredes først af en Kateket, senere af den indfødte Præst Matthæus, indtil den 1891 fik sin egen europæiske Leder, Missionær Berg, som blev udsendt 1887. Den nye Missionsbolig, han opførte, fik tilligemed Stationen Navnet

„Saron". I 1893 begyndtes her en Kostskole for Piger under Fru Bergs Tilsyn. Ogsaa her er der 4 Afdelinger ligesom i Drengeskolen, og Læreren Josef Benjamin, hans Hustru, der er examineret Lærerinde, tilligemed en anden Kvinde læse desuden med Pigerne.

Prædikegjerningen, særligt ved Maanedsmøderne, har ogsaa her krævet Taalmodighed og mødt Hedningernes Modstand. Missionærerne have lejlighedsvis maattet prøve at være Skuespil og Skovisk for baade Gamle og Unge; Hinduprædikanterne have voldt Uro og Forstyrrelse og sendt drukne Urostiftere ind blandt dem, der lyttede til Missionærerne, samt slængt Skjældsord, Smaasten og Grus mod disse; men selv bedretænkende Hedninger kunde føle Afmagten i denne Fremgangsmaade. Saaledes sagde en velhavende Kjøbmand under et Maanedsmøde 1892: „Vi kunne gjøre ved de Kristne, hvad vi ville; vi kunne kaste Sten og Grus paa dem og rive deres Tøj itu; de blive blot ved med deres, og I skulle se, at tilsidst faa de Tiruvannamalei omvendt til at blive en kristen By."

I Landsbyen Arumbakkam, omtrent 7 engelske Mil fra Saron, døbtes en hel Flok Hedninger i Foraaret 1894. En Bistation er oprettet i Chengam, en større By godt 4 danske Mil Nordvest for Saron; Kateketerne Saverimuttu og Samuel droge derhen i Maj 1894, men lang Tid gik hen med det i Indien saa vanskelige, i de fleste Tilfælde saa indviklede, Spørgsmaal om at faa en Byggegrund; ved Anlæg af denne Bistation vil Nordvestgrænsen af Tiruvannamalei Taluk være optaget af vore Sendebud og sikret for vor Mission. I Juli 1895 droge S. Devasikamani og Saverimuttu med deres Familier til Chengam for at bosætte sig og begynde en Gjerning der. I Begyndelsen maatte de gjennemgaa meget Drilleri baade fra Hinduernes og Muhamedanernes Side. Saaledes bleve de anklagede for at have villet ødelægge nogle Hindubørns Kaste ved at faa dem til at spise Slikkerier og for at have væltet en Afgud. Begge Beskyld-

ninger afvistes af Politiet som falske Historier. Saa dængede nogle Muhamedanere Kogødning op ad Kateketboligen, og da Saverimuttu besværede sig derover, pryglede de ham en Aften i hans eget Hus; men Politiet idømte Gjerningsmændene en Pengebøde. Vi anføre disse Smaatræk, fordi de ere betegnende for Hedningernes Fremgangsmaade overfor nye Missionsforsøg. De to Kateketer have gjort en god Begyndelse og ved flere Lejligheder talt fortrykte Pariaers og mange Fattiges Sag hos de engelske Embedsmænd.

To andre Steder er der ogsaa prædiket et Par Uger ad Gangen, uden at der dog endnu er ansat faste Kateketer. Det ene Sted er Tandarai, en ganske almindelig Landsby, men heldigt beliggende ved Jernbanestationen midt imellem Siloam og Saron. Nadan og Samraju have særligt prædiket der. Det andet Sted er Chekkadi; saaledes kaldes det sydvestlige Hjørne af Tiruvannamalei Taluk, som afskæres fra det Øvrige ved Pønnarfloden. Fra Saron er der c. 20 eng. Mil, 1 Dags Kjørsel med Oxevogn, dertil. I en Del større Landsbyer mellem lave Bjerge findes der en raa, men kraftig og arbejdsdygtig Befolkning, hørende til Pallikasten. K. Josef og William have særligt arbejdet dér. Slaar Gjerningen an, skal der mulig bygges Udstationer disse tvende Steder.

Berg har 1891 oprettet en Menighedskasse, der har sin Indtægt ved regelmæssige Bidrag fra ham og de indfødte Medhjælpere, 1 Anna af hver Rupi (ɔ: $^1/_{16}$); hvert Aar er Indtægten tiltaget — 1894 var den 287 Rupier —, og den bruges dels til frivillig Fattighjælp indenfor de Kristnes Kreds, dels til Belysning i Kirken og til Udgifterne ved Altergang. I 1893 anskaffedes for nogle af Pengene Dorphs Billede „Et er fornødent"; det hænger nu i en stor og smuk Ramme over Alteret i den lille Missionskirke i Saron, som gjennemsnitlig søges af c. 100 Mennesker.

Pigekostskolen talte ved Udgangen af 1895 51 Elever; Aarets Middeltal har været 30. Den er trivedes godt under

Fru Bergs Ledelse, og Børnene bestode Aarsexamen saa godt, at Skolen fik omtrent 220 Rupier som Præmie.

Berg selv er i 1895 bleven valgt ind i Amtsraadet (Local Fund Board) for de tre Amter (Taluker) Villapuram, Tindivanam og Tiruvannamalei.

Altergang holdes regelmæssigt 4 Gange aarligt; 37 Personer gaa til Alters, og 1895 var der 150 Nadvergjæster ialt. Siden Berg i Juli 1891 overtog Stationen, er der ialt døbt 70 Indfødte.

Hans Medarbejdere 31. December 1895 vare:

Matthæus Suvisasham, indfødt Præst		46 Aar.	Saron.
William, Kateket		23 —	Saron.
Josef Benjamin, Førstelærer ved Pigekostskolen		30 —	Saron.
Devadasen, Andenlærer ved Pigekostskolen		25 —	Saron.
Mrs. Elisabeth Benjamin	Lærerinder v. Pigekostkolen	24 —	Saron.
Mrs. R. Devadasen	Lærerinder v. Pigekostkolen	20 —	Saron.
K. Josef	Kateketer	c. 33 Aar.	Tiruvannamalei.
P. Nadan	Kateketer	25 —	Tiruvannamalei.
Samraju	Kateketer	24 —	Tiruvannamalei.
Saverimuttu	Kateketer	c. 35 —	Chengam.
Samuel Deva-Sikamani	Kateketer	c. 35 —	Chengam.

IV. Bethesda.

Siloams Missionsomraade var trods Delingen med Saron endnu altfor stort, og navnlig ligger der nogle Mil Syd for Siloam flere større Byer i Række fra Øst mod Vest, som det var ønskeligt at drage ind under direkte Missionsarbejde, for at ikke de omgivende Missionsselskaber skulde trænge sig ind der. Derfor blev det i 1893 besluttet at anlægge en ny Station i Kallakurtsji, som ligger omtrent 6 danske ($27^1/_2$ eng.) Mil Sydvest for Siloam og godt 11 danske Mil Vest for Bethanien. Byen har Raadhus, Posthus, Politistation, Hospital og en stor Regeringsskole. Anlægget af denne

Station tilfaldt Missionær Anders Larsen, som blev udsendt 1891; han har i 1894 opført en Missionærbolig dernede, og den og den vordende Station har faaet Navnet Bethesda. Af Kristne har And. Larsen faaet med sig derhen Kateketen Sivanandam, et Par Murere og en Tømrer. Ved Siden af Byggearbejdet have de ogsaa lejlighedsvis prædiket i Landsbyerne omkring Stationen, saa den første svage Begyndelse til det aandelige Byggearbejde paa den nye Station er sket.

Den 22. August 1893 blev Grundstenen lagt til den første Bygning dernede, i hvilken And. Larsen fra Januar 1894 boede under Opførelsen af Missionærboligen. Den ene Halvdel af dette Hus danner et større Rum, hvori der med Tiden skal holdes Skole; den anden Halvdel er delt i 2 mindre Værelser til Bolig for en Lærer eller en Kateket. Den 12. September flyttede And. Larsen med Familie ind i den nye Bolig, som dog langtfra var helt færdig. Juleaften naaede de saa vidt, at de kunde samles med Tjenestefolkene og de kristne Haandværkere til Gudstjeneste i Anders Larsens Arbejdsværelse, der indtil videre skal bruges som Kirke, og Juledag kunde den lille Skare samles der til Gudstjeneste med Altergang. I Aarets Løb ere Gudstjenester dels holdte i ovennævnte Skolerum, dels i de mindre Værelser.

Ved Hjælp af Medarbejdere fra de øvrige Stationer er der i Løbet af 1895 bleven prædiket i næsten hver eneste Landsby i Talukens sydlige Halvdel, og Dele af Bibelen og Traktater ere solgte ved Møderne. Byerne indenfor en dansk Mils Afstand fra Kallakurtsji er der hyppigt prædiket i, men der have Missionærerne ikke alene mødt Kulde, men ligefrem Foragt og Uhøflighed, fordi Befolkningen aner, at Missionen vil forstyrre det, de kalde Landsbyens Fred, og faa dem til at bryde de fædrene Skikke.

Nytaarsdag 1896 aabnede And. Larsen et Læseværelse i et foreløbigt dertil lejet Hus i Byens Midte. Meningen

dermed er, at Hinduerne skulle komme der og læse Blade og Bøger, og at der foruden Foredrag for de dannede Hinduer skal holdes et Par offenlige Missionsmøder om Maaneden. Besøget har hidtil været ret godt. Søndag Aften holdes der Forhandlingsmøder. Mange Kvinder ere komne til Stationen for at faa Medicin og Hjælp for deres Lidelser, saa godt And. Larsen og hans Hustru have kunnet hjælpe dem. Derved kan banes Vej til Hjerter, for hvilke Overtro og Uvidenhed ellers umuliggjør enhver Tilknytning.

Den lille Menighed, som fulgte med fra Siloam, bestod af 10 Personer: Kateketen Sivanandam, 39 Aar gammel, med Hustru og 5 Børn, Gartneren Lukas, Mureren David Muttuswami og Barnepigen Sauriammal; 3 fra Bethanien: Tømreren Sadrak, der tillige virker som Prædikant, med Hustru og et adopteret Barn, der blev døbt der i April som den første Døbte paa denne Station, og 3 fra Madras: Kokken Moses med Hustru og Barn. Altsaa 16 ialt foruden And. Larsen med Familie. Ved ovennævnte Altergang vare 7 til Alters. I Løbet af 1895 ere 4 bortflyttede og 2 tilflyttede; 5 gaa til Alters, men Nadveren er i 1895 uddelt til ialt 62, paa Grund af, at der holdes Altergang ved Maanedsmøderne.

V. Thabor.

Landet Vest for Kallakurtsji bliver stedse mere bjergfuldt op ad Sjervarojbjergene til, og godt 11 danske Mil Vest for Kallakurtsji, helt oppe nær Sjervarojbjergenes højeste Top (en 5300 Fod over Havet) ligger endnu en dansk Missionsstation, nemlig Thabor. Befolkningen oppe paa disse Bjerge, Malajalerne, er under en af de store Krige for omtrent 600 Aar siden flygtede fra Lavlandet derop. De bo ikke alene paa Sjervarojbjergene, men ogsaa paa 4 andre Bjerggrupper i Salem og Syd-Arkot-Distrikter samt i Lavlandet ved Foden af Bjergene. Sjervarojbjergene ligge 80 eng. (en 17—18 danske) Mil ad Landevejen Vest for

Siloam; i lige Linie er der derimod kun 70 eng. Mil fra Thabor til Siloam og 50 fra Thabor til Saron. Man kan se Tiruvannamalei (Bjerget med Templerne) fra Thabor af. Men denne Vej er meget besværlig; derimod er der let Adgang til Bjergene ved Jernbanen fra Madras (en anden, vestligere, Bane end den, der fører fra Madras til Bethanien) til Salem Station ved Bjergenes Fod, omtrent $2^1/_2$ danske Mil Sydvest for Thabor. At færdes i selve Bjergene er ikke let, da Vejene oftest kun ere snævre Ridestier med brat Skraaning nedefter og i det Hele taget vanskelige at komme frem ad. I den Tid, da Kaffetræerne, af hvilke der findes store Plantager, blomstre, er der meget usundt deroppe, thi Regnen, som bringer Kaffeblomstringen frem, foraarsager Feber. Sjervarojbjergene ere ikke høje nok (kun 2500—5300 Fod) til at være over Febergrænsen og til at afgive et rigtigt forfriskende Klima; for at naa dette skal man til Kotagiri= eller andensteds i Nilgiri=Bjergene længere mod Syd og Vest. Paa Kotagiri har vor danske Mission siden 1890 et Hvilehus, hvor vore Sendebud kunne tilbringe de hedeste og mest besværlige Maaneder og forfriskes paa Legeme og Sjæl.

Malajalerne (af Malaj = Bjerg og Al = Mand) ere Sudraer og høre til den Afdeling af Pallikasten, som kaldes Gowndérs; selv kalde de sig Velalaer, og de ere Vishnu=Dyrkere, om de end have glemt Et og Andet angaaende Tilbedelsen; paa Bjergenes højeste Top ligger deres Hoved=Tempel. Men ved Siden af deres anden Gudsdyrkelse have de ogsaa Djævletilbedelse paa samme Vis som Lavlands=folkene. Afgudsbilleder af raat tilhugne Sten tilbedes under Ofring af Kamfer, Olie, Ris osv. Malajalerne ere mørke=brune Skikkelser, der kun slaa et stort uldent Hestedækken om sig som Klædning; de ere venlige og imødekommende, naar de behandles venligt, samt mere ærlige og sanddru end Pariaerne. Kvinderne have noget mere Frihed end nede i Lavlandet, men de ere i deres hedenske Tilstand ligesom Mændene en dybt sunken, sløv og forkommen Slægt. Ved Siden af

Malajalerne findes paa Sjervarojbjergene Pariaer fra Lavlandet, som aarligt drage derop for at tjene som Kulier (ɔ: Daglejere) i Kaffeplantagerne. Ogsaa disse ere meget uvidende og forkomne, og Gjerningen blandt dem vanskeliggjøres ydermere ved, at de flytte bort, naar de faa Feberen, eller naar Arbejdet paa Kaffeplantagerne er omme. Det danske Missionsselskab fik begyndt Mission paa Sjervarojbjergene ved den i 1881 udsendte Missionær Kofoed; da det nemlig hurtigt viste sig, at han ikke taalte Varmen i Lavlandet, gjorde han en Helbredsrejse op paa Bjergene Aaret efter. Londoner-Missionæren Lechlers Enke opfordrede ham da til at begynde en Mission deroppe, og med Bestyrelsens Tilladelse optog han saa Arbejdet 1883, idet han først bosatte sig i Jercaud, men 1886 flyttede til Asambur, hvor en Skole allerede var opført 2 Aar tidligere. Kofoed døbte en Del Kulier og 9 Malajaler i Aarenes Løb; dog vare de to af disse, efter Navnene at dømme, næppe Malajaler, og af de andre syv er der Ingen tilbage; enten ere de døde, bortflyttede eller blevne Hedninger. Kofoed selv tog sin Afsked 1890. Han har senere begyndt en Mission, støttet af en lille Forening i Danmark, ved Ootacamund, langt Sydvest for Sjervaroj. Missionær M. Andersen blev hans Afløser 1890. Hindringerne for Arbejdets Fremgang deroppe ere: Vanskeligheden ved at faa Folkene samlede, Mangel paa Syndserkjendelse, Mangel paa Sands for aandelige Ting, Forhold i Ægteskabet og Kastens Tryk. Hvad Ægteskabsforholdene angaar, leve Malajalerne vel ikke i Flerkoneri, men dog lever næsten Ingen sammen med sin egen Kone; kort Tid efter Bryllupet løber Konen til en anden Mand, og efter 10, 15 eller 20 Aars Samliv med ham vender hun saa tilbage til sin rette Mand, der efter Folkets Vedtægter er pligtig til at tage imod hende tilligemed alle de Børn, hun mulig maa have faaet med den anden Mand. Med Hensyn til Kasten findes der ganske vist i Modsætning til i Lavlandet kun én Kaste, hvilket jo kan blive til Gavn, naar

der først gaar Hul paa den; men foreløbigt hindrer den Overgang til Kristendommen, idet det at bryde ud og lade sig døbe vilde føre til at blive regnet som en Fremmed, ja som en Paria, — og det er omtrent det Værste, en Malajal kan tænke sig. Da de ere flittige og arbejde fra 8 Morgen til 6 Aften og i Saatiden fra 5 Morgen, træffer man dem bedst Morgen og Aften, og Missionær Andersen og hans indfødte Medarbejdere besøge derfor de længst bortliggende Byer om Morgenen, de nærmestliggende Byer om Aftenerne, da disse som oftest ere regnfulde. Til Missionen oppe paa Sjervarojbjergene hører en Kirke i Asambur samt Skolebygninger i Kilijur, Asambur og Semanatham. Lærerne maatte i Begyndelsen selv gaa rundt i Byerne hver Aften og hente Børnene til Skole; ellers kom de ikke. Først senere begyndte de at komme uden at blive kaldte; og ligeledes maatte Andersen først bringe en Malajal til Samlingspladsen og saa hente den Næste, indtil der var en lille Flok, med hvem han kunde begynde at tale om deres Køer, Svin, Korn og hele timelige Velfærd for saa efter at have vundet deres Tillid at begynde at komme ind paa deres Sjæls Anliggender. Blandt Folkene, som komme op fra Lavlandet, arbejdes derimod ikke, thi det er saa unyttigt overfor Folk, der ere som rullende Stene; man har dem i Dag, men i Morgen ere de gaaede til deres Hjem i Lavlandet, man ved ikke hvor. Skolegjerningen derimod er af stor Betydning som indirekte banebrydende for Missionsarbejdet; der behøver ikke at være holdt Skole ret mange Maaneder i en By, før man kan mærke Forandring. Men Skolearbejdet hindres atter ved Malajalernes Flytten og Rejsen. Skjøndt det er haardt for dem at forlade deres By eller gaa lange Afstande for at faa et Stykke Skovland at opdyrke, gjøre de dog langt hellere dette end at søge Arbejde paa Plantagerne. De ere et frit Folk, som ikke holder af at blive Slaver. Blandt de Byer, hvor Missionær Andersen og hans Medhjælpere stadigt komme, have de fundet mest Indgang i Manjakutti og

Asambur. Tidligere vilde de aldrig høre, men nu samles de om Missionsarbejderne, saa snart de komme, og Missionær Andersen mener, at nogle Enkelte ere søgende.

Den 30. December 1895 var der 40 Kristne hørende under Stationen Thabor. Altergang var holdt 3 Gange i Aarets Løb for ialt 60. Kirken i Asambur har været besøgt af fra 8—150 Mennesker. Der var 3 Skoler, nemlig i Asambur (12 Drenge, ingen Piger), Thabor (7 Drenge, 3 Piger), Semanatham (14 Drenge, ingen Piger). Desuden undervises nogle mere eller mindre i deres egne Byer, særligt fra Semanatham-Kredsen.

Under Andersens halvaarige Hjemrejse fra Foraar til Efteraar 1895, nærmest for hans Helbreds Skyld, for at drive Klimatfeberen ud af Kroppen, arbejdede hans indfødte Medarbejdere tro, paa en Lærer nær, som derfor blev afskediget ved Andersens Tilbagekomst.

Malajalernes Besøg paa Thabor blive hyppigere og hyppigere, idet de dels komme for at faa Lægehjælp hos Fru Andersen, f. d'Abreu, dels for at se paa de Mark- og Tømmerarbejder, Andersen har for, og som hænge sammen med, hvad man med et Tidens Slagord herhjemme fra kunde kalde hans Agrarplan. Da han nemlig har set, hvor svært, ja næsten umuligt det er at komme i Forbindelse med Malajalerne, har han under sin Hjemrejse faaet Bestyrelsens Tilladelse og et Laan*) til derfor at indkjøbe et Stykke Land og dyrke det som sin Ejendom. Hans Hensigt dermed er tredobbelt: 1) derved at komme i nærmere Berøring med Malajalerne for at faa dem til at blive Kristne; 2) at lære dem at dyrke Jorden, saa de kunne have deres Udkomme i deres egne Byer; og 3) i sin Tid at naa til at arbejde uden Løn, idet han ved Agerbrug vil underholde sig selv. Hovedhensigten er altsaa at samle Malajalerne for Missionen, men

*) 6000 Kr. mod Garanti i en Livsforsikring og Afbetaling fra Aar 1900 af i 10 Aar.

selvfølgelig vilde de ogsaa faa det bedre i timelig Henseende, ved at de lære bedre Fremgangsmaader og faa mere Udbytte af deres Agerbrug. Det bliver ikke en Understøttelsesanstalt for Malajalerne; de skulle ikke have en Øre af Andersen til Gave ved dette Agerbrug, men de skulle se, at dette er bedre end deres, saa gjøre de efterhaanden af sig selv derefter og oparbejdes derved til Selvstændighed, samtidig med at de ved Agerbruget bindes til Missionæren og til Stedet, hvorved det bliver muligt at faa Hold paa disse Flyttedags-Mennesker.

Spørges der nu om, hvorledes denne Agrarplan skal praktisk udføres, bliver Svaret: dels ved at kjøbe Land, hvor Skoven hugges, Rødderne tages op osv., indtil det omdannes til Pløjeland, dels ved Anlæg af Kaffeplantager. Efter 3 Aars Forløb skal Pløjelandet, efter 5 Aar Kaffeplantagerne blive rentebærende, saa at efter 5 Aars Forløb skal det Hele kunne betale sig, og saa begynder Afbetalingen. Muligt er Andersens Arbejdsdag nok til, at Malajalernes Selvstændighed kan være oparbejdet og Missionen høste de aandelige Frugter deraf.

Og spørges der: hvoraf tør man haabe, at denne Plan skal staa sin Prøve? svarer Andersen: nede i Lovlandet vilde den ganske vist ikke gaa, thi Pariaerne eje ikke Karakter og Selvstændighed nok til, at man turde bygge derpaa. Men Malajalerne sidde inde med naturlig Karakter og Virkelyst, som kun skal støttes og fremhjælpes. Ganske vist mislykkedes nu Missionær Kofoeds Forsøg med Kaffeplantage, men han havde ogsaa kun Pariaer til Arbejdere og vilde ikke have Malajaler dertil. Andersen derimod vil netop have Malajaler, og de Malajaler, han allerede har haft med at gjøre, ere blevne dragne nærmere og leve mere sammen med Missionæren. I Begyndelsen vare de sky, og der var mange Vanskeligheder, men nu gjøre de Alting uden Vrøvl, passe Hesten, bære Støvler og komme indenfor Kirkedøren. Desuden er Andersen i Modsætning til Kofoed gammel Landmand og nu saa kjendt med Indien, at han ved, hvad der kan gjøres.

Det er prøvet, at baade Hvede, Byg og Havre gror godt der, og at Malajalerne gjerne spise Hvede, naar de kunne faa det, ligesom de gjerne ville lære muligt bedre Dyrkning af deres egne indiske Kornsorter. Jorden paa Bjergene er god. Plovene og de andre Avlsredskaber naaede derop henimod Jul 1895. Hertil kommer saa, at Andersens Begyndelse af Foretagendet sidst paa 1895 synes ham lovende, og hans Tro paa, at Haandens og Aandens Arbejde maa følges ad, er bleven bestyrket derved. Malajalerne vide paa Forhaand, at det er Kristendommen, han vil med det Hele, og de ville gjerne komme og blive Kristne, naar de kun allesammen vilde slaa Følge.

Foreløbigt skal Andersen vedblive at have Løn som det danske Missionsselskabs Sendebud, men det er altsaa hans Mening med Tiden at arbejde sig frem til at tjene uden Løn, naar hans Plan lykkes. Det Hele er Andersens personlige Forehavende, ligesom alt det Indkjøbte, baade Jord og Redskaber, er hans Ejendom, ikke det danske Missionsselskabs. Gid hans Plan maa hjælpe til at bane Vej for Evangeliet.

Hans indfødte Medhjælpere ere:

S. A. Thomas . .	33	Aar.	Asambur.
M. Draviam . . .	36	—	
Samuel Jacob . .	20	—	Thabor.
S. David	28	—	Semanatham.
G. Deva-stoodi. .	28	—	

VI. Madras.

Madras har 450,000 Indbyggere og er altsaa adskilligt større end Kjøbenhavn.

At vi fik Mission der, gik saaledes til: Efter at have virket 3 Aar i Siloam begyndte H. Jensen at drive Mission i den store By Arkot, omtrent 14 danske Mil Vest for Madras, men 1879 maatte han for sit Helbreds Skyld under

et voldsomt Anfald af Malaria-Feber lægge sig ind paa Hospitalet i Madras, og derved førtes han til at optage Arbejdet i selve Hovedstaden samme Aar, saa at fra 1880 af blev Arkot opgivet som Station. H. Jensen kom ind i et stærkt Røre blandt Pantsjakammalerne, de 5 Haandværks-kaster (se Side 29), som paa den Tid syslede med Tanker om Reformarbejde ved den gamle Hinduismes Tillæmpelse til Kristendommen. Bevægelsens egenlige Leder, Guldsmeden Kisnama, blev vel ikke vunden, ligesom Røret i det Hele taget faldt tilbage i Hedenskabets Stilhed; men en Enkelt blev dog døbt som Førstegrøden af vor Mission i Madras, nemlig Snedkeren Vælajutam, og H. Jensen kom i Berøring med mange Mennesker og fik Adgang til mange Hjem. 1881 fik han til Medhjælper en Hindu, John Lazarus, Søn af en Evangelist i London Missionsselskabets Tjeneste, Kristen i fjerde Slægtled og Baccalaureus fra Universitetet i Madras. Pinsedag 1883 blev han ordineret af H. Jensen som frit-virkende Missionær ifølge sit Ønske, derimod ikke som Præst for nogen bestemt Menighed.

For at hjælpe de dannede Hinduer, der møde europæisk Kundskab i Forening med Vantro, ja Fritænkeri allevegne, begyndte H. Jensen 1883 at holde kristne Foredrag, en Gjerning, som stadig senere er bleven fortsat. Spørgsmaalet derovre er nemlig: skal „det unge Indien", som har kastet Fædrenes Tro overbord, falde i Hænderne paa Fritænkeri eller paa Kristendommen? og da den europæiske Fornægtelse bringes dem gjennem Foredrag, maa ogsaa Kristendommen bringes til disse kundskabstørstende Mennesker. I Modsæt-ning til næsten alle de 12 andre Missionsselskaber, der ar-bejde i Madras, men væsenlig kun drive Skolemission, be-gyndte vore Missionærer fra 1885 af at prædike Kristus paa Gader og Stræder, en Fremgangsmaade, som man jo skulde vente maatte høre til det Selvfølgeligste i et hedensk Land. Tidligere havde kun to Missionærer taget Gadeprædikenen op, nemlig Phillips af London Missionsselskabet og Fenn af

Church Mission, men efter at vore Sendebud have lagt Vægt derpaa, komme ogsaa de andre Missioner med i den Henseende. I Begyndelsen vakte vore Sendebuds Gadeprædiken Opløb og megen Modstand; man forsøgte at overdøve Missionærerne ved at synge Viser beregnede paa det Brug, f. Ex. med Omkvædet „en Prop i Munden paa Missionærerne“, eller Hinduprædikanter stillede sig lige klods op ad vore Missionærer og gav sig til at snakke Hinduisme, medens Missionærerne prædikede. Tilsidst greb Politiet ind og bød, at der skulde være mindst 300 Alen mellem to Prædikanter. Derved er det blevet mere stille, men Gadeprædiken indtager fremdeles en fremskudt Plads i vor Mission i Madras. Som Regel prædikes paa Gaderne 4 Gange ugenlig; nu er der sjældent Forstyrrelser, som det er værd at tale om, og som Regel have vore Sendebud rigtig gode Forsamlinger til at høre paa sig. Men alligevel gjøres der daglig Erfaring om, hvor Hedenskabet dog kan sløve Samvittigheden og døve Hjertet.

En lille Menighed er samlet i Aarenes Løb, idet omtrent 50 Hedninger ere blevne døbte, deriblandt et Par Braminer og en enkelt Kvinde. Ved den ene Bramins Daab afleverede han sin Braminsnor, Tegnet paa hans høje Kaste og Værdighed — en Ting, disse Folk som Hedninger ikke for nogen Pris skille sig ved —, og den blev sendt hjem som et Sejrstegn, hvortil vor Mission aldrig før havde haft Magen. Efter mange Bryderier med de hedenske Grundejere og Myndigheder derude lykkedes det endelig 1892 at faa rejst den med saa stor Offervillighed her hjemmefra bekostede danske Kirke paa Pophams Broadway, Hovedgaden i Blacktown. Indvielsen fandt Sted 18de December. Den har Siddepladser for 350 Mennesker og er en smuk og venlig Kirke, hvis Grundform er et græsk Kors; mod Syd staar det 78 Fod høje Taarn. Ganske vist er der endnu kun faa Folk til at fylde op i den. Spørges der: hvorfor blev den da bygget? maa der svares: at vi hverken havde Skole, Kirke eller For=

samlingshus, vilde for Hedningernes Betragtning sige omtrent det samme som, at vi endnu ikke have begyndt Mission og derfor ikke ere værd at tage Hensyn til. Til Gudstjeneste i private Værelser faa Missionærerne kun de Døbte med og endda ikke dem alle. Hedningerne falder det aldeles ikke ind at komme til et privat Hus, ja, de betragte det sagtens fra deres Standpunkt ikke en Gang som en Gudstjeneste. Det vilde i Madras for stedse blive vanskeligt at holde Folk sammen uden en Kirke; havde vi tidligere haft en Kirkebygning, vilde vi været videre, end vi nu ere. Selv nøjes vi jo ikke med Lader til Gudstjeneste her hjemme; hvor kunne vi saa vente, at Hinduerne, som ere vante til mægtige og prægtige Templer, skulde nøjes med en privat Stue af Ladeform til Gudstjeneste. En Mand, der var bleven døbt af vore Missionærer et af de første Aar, og som gik til Gudstjeneste i en anden Missions Kirke, sagde allerede omtrent 1885 til Herman Jensen: „Ja, saa længe De ikke ligesom andre Missionærer har en Kirke, kommer jeg ikke med.“ — Men naar nu ikke en Gang alle vore i Madras Døbte komme til Kirke, hvori ligger da dette, og hvorfor kommer der endnu kun Faa i Kirken? — Ja, saa maa vi huske, at ikke En af dem, der kommer i vor Kirke, underholdes af os, just fordi der drives Mission alene ved Ordets Forkyndelse uden ethvert Stænk af timelig Understøttelse. De andre Missioner understøtte baade direkte og indirekte deres Døbte: som Skolelærere og Skolelærerinder, Zenanakvinder, Kateketer med samt deres Familier osv. Dernæst ere de andre jo gamle Missioner, der allerede have bestaaet i mange, mange Aar, men vor er endnu et Barn. Fremdeles: flere af dem, der ere døbte ved vor Mission, have fundet Arbejde andre Steder i andre Missioner eller i Regeringens Tjeneste og have forladt Madras. En, Narajanasami, er nu Lærer i Wesleyanernes Mission; vore Missionærer havde ikke Arbejde til ham, saa gik han med Kone. Hvor de have Arbejde, maa de gaa i Kirke, ellers kommer

deres indfødte Præst over dem. Den Mudaliar, Ponnusamy, som Lazarus døbte 1893, blev siden gift med en af Bibelkvindernes Døtre, og de ere nu rejste til Rangun for at faa bedre Arbejde, end de kunne faa i Madras, og saaledes ere Flere dragne andre Steder hen efter Brød. Men det turde jo være, at En eller Anden, som en Tid besøger Kirken, tager Noget med til Rangun eller til Delhi eller til Bangalur eller til Ceylon og gjør Godt der ved, hvad han hørte i vor Kirke. Overhovedet er det et af de store, vanskelige, men praktisk set allermest brændende Spørgsmaal, naar En kommer ud fra Hedenskabet: „Hvor skal han faa sit Brød?“ — Lad os derfor ikke se mistrøstige til, at vor nye Kirke i Madras endnu kun besøges smaat, men lad os bede og vore Missionærer arbejde hen til, at den kan blive fyldt. Vore Sendebud prædike Ordet paa Gaderne og i Kirken, Resten maa vi overlade til Gud; han gjør Miskundhed. Som Præst ved Kirken er ansat Pastor L. P. Larsen, der blev udsendt 1889. Ved Siden af Kirken ejer Missionen et Hus, som ved Tilbygning ovenpaa blev indrettet til Bolig for Missionær L. P. Larsen, der flyttede derhen sidst paa 1895 og nu altsaa bor i selve Blacktown midt iblandt den indfødte Befolkning. Missionær Herman Jensen bor derimod fremdeles oppe i det andet Hus, den danske Mission ejer i Madras, Nr. 14 paa Rundalls Road i Forstaden Vepery, den Bydel, som ligger lige Vest for Blacktown, kun skilt fra denne ved Peoples Park, en offentlig Have, saa at der derfra er 15—20 Minuters Gang til Kirken eller til de faste Prædikepladse, af hvilke de vigtigste ere: en mod den nordlige Ende af den aflange Peoples Park, en mod den sydlige Ende af Parken og to paa Hjørnerne af en Hovedgade i Blacktown. Siden Missionær Larsen flyttede ud til Blacktown, mødes han og H. Jensen ikke mere under Morgenarbejdet, men derimod om Aftenen. Kun én Gang ugenlig kommer Larsens indfødte Medarbejder, Sathianadan, ud og hjælper Jensen ved Morgenprædiken i de

gamle Bydistrikter. Et Par Dage om Ugen gaar Jensen ogsaa til de nye Distrikter i Blacktown, thi nu have de forskjellige Missioner i Madras delt Blacktown, saa hver har sine Distrikter, ikke af Uenighed, men netop af enigt Ønske om, at der kan blive arbejdet i alle Bydele. Den Bydel, som vor danske Mission har, begynder et Par Minuters Gang fra Missionærboligen. „Der er Enkelte derhenne i „vort Sogn" — skriver Larsen i sidste Aarsberetning —, som ikke vilde have nogetsomhelst med os at gjøre, men vise os bort øjeblikkelig, somme Tider ikke med videre kjærlige Udtryk. Men den almindelige Erfaring dér er ellers hidtil, at Folk, naar vi have talt lidt med dem, udtrykke for hinanden deres Forundring over, at vi tale saa venligt til dem og skjælde dem slet ikke ud. Det er trist at mærke, at deres Erfaring om de kristne Prædikanter er saadan, at der skulde være nogen Grund til den Slags Formodning. Det er imidlertid nødvendigt at passe paa, saa at paa den anden Side Venligheden ikke bliver til en Taage, som tilslører Alt. Det er den stadige Tilbøjelighed fra Hinduernes Side."

Foruden det ovenfor omtalte Forsøg: for 6 Maaneder at dele Blacktown mellem sig — et Forsøg, der er udgaaet fra Madras Missionary Conference — skal det prøves at holde Fællesmøder for Alle, som øve Prædikearbejde i Madras. Eet Møde holdtes først paa 1896, og ind i Marts vilde man forsøge at faa ordnet en Uges fælles Møder under aaben Himmel, hvor alle (eller dog de fleste) protestantiske Missioner vilde slaa sig sammen til en Slags store Fælled-Møder.

Foruden Prædikegjerningen har vort Selskab øvet Lægemission i Madras ved Eastindierinden Frk. d'Abreu, den første Kvinde, som har taget medicinsk Embedsexamen ved Universitetet i Madras. Hun begyndte med sin Lægemission 1891 og havde to Dispensarier i Madras, ɔ: Lokaler, hvor Syge kunde komme til hende, og hvor hun kunde behandle dem og uddele Medicin; 1892—93 gjorde hun et Besøg i

Danmark og gik paa Dr. Howitz's Klinik i Kjøbenhavn. Efter Hjemkomsten til Indien i Foraaret 1893 optog hun atter Gjerningen, men hendes Virksomhed ophørte, da hun i November 1894 blev gift med Missionær M. Andersen paa Sjervarojbjergene, hvor hun nu fortsætter med Lægegjerning efter Forholdene der.

Blandt Kvinderne i Madras driver vort Selskab Zenanamission ved Hjælp af Understøttelse fra det brittiske Bibelselskab; Arbejderne ere to Kvinder, Jessie Gnanasundaram og Gnanakannu Moses. Ikke faa Kvinder af Mellemklassen blandt Hedningerne i Madras have opgivet Afgudsdyrkelsen og begyndt at bede til Jesus, men Mand, Børn og Familie i videre Forstand, bunket op i samme Hjem, hindrer dem i at bryde igjennem. Dersom Moderen gaar over til Kristendommen, tilhøre de umyndige Børn Faderen. Ikke faa Kvinder lide meget under dette: at kjende Vejen til Frelse uden at kunne bryde igjennem. Men hvor vemodigt dette end er, er det dog bedre for disse Kvinder saa vel som for Mændene hellere at vente længere i Hjemmene end at komme for hovedkulds ud af dem. Ved at lide under hjemlige Forhold bevares de dog for meget Ondt og opdrages til meget Godt, men Springet ud i den dem saa fremmede Yderverden er fuldt af Fristelser og Farer til at fortabes i det Ydre i Stedet for at gro i det Indre. Her maa det vel erindres, at derovre er det ikke, som man ofte tænker sig det her hjemme, at ere Folk først ude af Hindusamfundet og inde i Kristendommen, ere de vel forvarede. Nej, saa begynder netop tidt de største Vanskeligheder: Livsstillingen og Livsopholdets Erhvervelse udenfor Hindusamfundet, — svært nok for Mænd, men langt sværere for Kvinder, som ere blevne Kristne. Ved Siden af disse er der mange Kvinder, i hvis Hjerte der ved Forbindelse med Skolerne eller med Zenanakvinder er vakt en uklar Længsel, som de hedenske, afsluttede Hjem, hvor de tilmed tidt behandles hensynsløst og elendigt, ikke kunne give Næring. Her er en Gjerning at gjøre for troende, gjennem-

dannede og taalmodige, ja ved Troen og for Troens Skyld taalmodige Kvinder. Det er et Opofrelsesarbejde, hvis Styrke er Indadvendthed og Opadvendthed, ikke Udadvendthed, saa Frugten kan beregnes efter Statistikens Tal; og dette Opofrelsesarbejde kræver Sagtmodighed til at gaa frem, aandelig Lethed til at finde sig til Rette i fremmede Forhold, Dygtighed til at opfatte og beherske Forholdene samt et umiddelbart, vindende Væsen, „store Børn for disse store Børn".

Kirkegangen er regelmæssig, sjældent udebliver Nogen af dem, der endnu ere i Madras, fra Gudstjenesten. I flere Aar har vor Mission haft et Læseværelse i Madras for at drage unge Hinduer og faa dem i Tale. Det besøges gjennemsnitligt hver Aften af 20—25. Hver Fredag Aften holdes der et Foredrag skiftevis hveranden Gang paa Tamulsk og paa Engelsk med paafølgende Forhandling. Det interesserer Hinduerne, der oftest faa Lov til at vælge Emnet og holde Foredraget og saa blive imødegaaede og belærte af Missionærerne. Besøget ved disse Møder har i 1895 været 70—80 Mennesker. De fleste andre Ugeaftener er gjerne en af Missionærerne tilstede for at vejlede og rette Samtalen. Desuden findes Blade og Aviser at læse, og Læseværelset er aabent fra 5—8½ Aften; Hinduer, som ville besøge et saadant Sted, ere nemlig beskjæftigede om Dagen, saa de kunne kun komme om Aftenen. Læseværelset var i Begyndelsen i lejet Lokale, men nu er det underneden i det ovenomtalte Hus lige ved Siden af den nye Kirke. Det har en rigtig god rummelig Hal, og baade til Hverdagsbrug om Aftenen og til Foredragene kommer der mange flere end før, og mangt et godt Ord er udsaaet der.

Siden vore Sendebud begyndte i Madras, er der ialt døbt 98 Personer, nemlig 69 Hedninger og 29 Børn af Kristne. Ved Udgangen af 1895 var der 64 Kristne, hvoraf 24 Altergjæster. Altergang holdes hvert Kvartal, ialt for ca. 70 Nadvergjæster. 1894 antoge Missionærerne en ung

Mand ved Navn Cecil Vethacan som Medhjælper ved Gadeprædiken, men han er senere traadt ud af Forbindelsen med vor Mission. I hans Sted er i 1895 antaget Henry Satthianadan, 26 Aar gammel; han arbejder i Blacktown sammen med Missionær Larsen, medens D. S. Gnanaprakasam (Visdommens Klarhed) arbejder under Lazarus.

Fra Juli 1895 af har Lazarus begyndt en ny Slags Gudstjeneste ude i det Lokale ved Elefantporten, som bruges af hans Hustru til Pigeskole. Det er en musikalsk Gudstjeneste, hvor Kristendommens Hovedsandheder udsynges af et Kor under Ledsagelse af Violinspil og Tromme. Det er en Efterligning af Hinduernes Bhajana (Sanskrit), Bajanai (Tamulsk, udtales Baganai), en Slags Tjeneste i Korsang, der bruges af Vissnutilbedere; den holdes af fromme unge Hinduer ved Nattetid, omtrent fra 9—10 Aften indtil de første Morgentimer. De synge med stor Andagt, idet de henvende lyriske Bønner til Guden om Syndsforladelse, et rent Hjerte, om at udslukke alle Lidenskaber i deres Hjerter og om Hellighed. Lazarus's Efterligning af denne Bajanai synes at gaa godt og tiltrække mange unge Mænd, og ved deres Gaver afholdes Udgifterne.

VII. Ponneri.

I Foraaret 1889 begyndte Missionær Lazarus et Missionsarbejde i Landet Nord for Madras, Ponneri Taluk (Taluk = Amt), omtrent 16 Kvadratmil. Det eneste Selskab, som forud drev Mission deroppe, var London Missions-Selskabet, og det har kun Stationen Pulikat lige ved Kysten, saa at milevidt fandtes ingen Mission mellem Egnens hundrede Tusinder af Mennesker. Hele Egnen er flad Lerjord uden en eneste Høi; Arnifloden løber gjennem Landet. Befolkningen er Sudraer af Mudaliar- og Palli-Kasterne; Pallia'erne er den Kaste, som lige staar over Pariaerne.

Den vigtigste By er Ponneri (ɔ: den gyldne Dam) 4—5 danske Mil Nordvest for Madras; desuden mærke vi for vor

Missions Vedkommende: Arni, som ligger $1^1/_2$ dansk Mil Vest for Ponneri, Gumidipundi, 2 Mil Nordvest for Ponneri, Elavur, 3 Mil Nordvest for Ponneri og Kattur, $1^1/_2$ Mil Nordost for Ponneri.

I Ponneri Amt er der over 100,000 Mennesker at vinde for Evangeliet. Lazarus rejser regelmæssigt ud 1 Gang maanedligt og prædiker en Uge i Ponneri. Førstegrøden af de Døbte herude var Abraham Viran fra Elavur, en Vejopsynsmand i Regeringens Tjeneste; han blev døbt 1891, og inden Aarets Udløb vare ialt 23 blevne døbte, deriblandt Virans Kone, som længe gjorde Modstand, og deres 4 Børn.

Vor Mission har 5 Skoler i Ponneri Taluk, først nemlig en smuk, som Middle school fuldt udrustet, Skole midt i selve Ponneri med 88 Drenge og 8 Piger; i 1893 fik den 327 Rup. i Præmier af Regeringen. Dernæst en i Elavur med 20 Drenge og 5 Piger, en i Kattur med 23 Drenge og 2 Piger, en i Gumidipundi med 5 Drenge og 2 Piger og en i Arni med 4 Drenge. Det største Skoleværelse i Ponneri bruges om Søndagen til Gudstjeneste (besøgt af ca. 60), og Skolerne i Elavur, Arni og Gumidipundi tjene ligeledes som Kapel (ca. 50, 25 og 45).

Der fandtes ved Udgangen af 1895 følgende indfødte Medarbejdere:

O. J. Devanesam, Kateket		41 Aar	Ponneri.
A. M. Devakarunyam*),	Lærere	29 —	
Peter Murujesan,		22 —	
Chinniah John,		45 —	Gumidipundi.
N. Samuel, Kateket		28 —	Arni.
B. Murkiah,	Lærere	19 —	Kattur.
C. Sundaram,		20 —	Elavur.
J. Babu, Kateket		45 —	

*) Kom i 1895 fra Leipziger-Missionen.

4. Statistik.

Tal kunne være oplysende, men de kunne ogsaa være misvisende. Særligt paa Hedningemissionsomraadet forlede de saa let til Fejlslutninger. Mødes der op med store Tal, forvexles det ofte med store Resultater. Over Mængden glemmes Beskaffenheden (man ser paa Kvantiteten og glemmer Kvaliteten). Tal formaa navnlig slet ikke at give os et rigtigt Indtryk af det Arbejde, som er fuldbragt i en Mission som vor. Særligt med Hensyn til de begyndende og grundlæggende Aar for en Mission kan der allerede være sket store Ting, uden at Missionen endnu har kunnet opvise en eneste iøjnefaldende Omvendelse, et eneste blændende Tal. Arbejdet med at lægge Grundvolden er det sejgeste og sværeste, men — det er skjult under Jorden, og naar Huset rejses, tænker Mangen ikke paa, hvad der ligger usynligt til Grund. Og ligesom Kristendommens Fundament-Arbejde ikke kan udtrykkes i Tal, kan dens Surdejgs-Arbejde ikke heller maales med Tal. Kristendommens Surdejgskraft underminerer Dag for Dag Hindusamfundet og løfter Dag for Dag langsomt og umærkeligt de smaa Menigheder; men dette kan ikke maales med Tal.

Ingen sand Missionsven har derfor sin Dom over en Mission færdig efter Tallene. At sige, at en Mission udretter lidet, fordi Tallene ere smaa, og at falde i Henrykkelse over en Mission, fordi Tallene ere store, er at fælde Dom over sig selv som Missionsukyndig. Missionen hviler ej paa Tal, men paa Tro og paa Forjættelse, paa Guds Forjættelser, som ere klippefastere end selve Himalaja.

Imidlertid er der ogsaa en vejledende Brug af Tal, hvorved Øjet klares til at se, og det saa man baade faar Overblik og Indblik. Til saadan Brug, til Gavn og til Oplysning om vor Mission og de Opgivelser, hvorunder den arbejder, meddeles her en tredobbelt Statistik, nemlig over

Religions-Tallene i Indien efter sidste Folketælling (1891), over samme i de Amter (Taluk), vor Mission arbejder i, og endelig over vore egne Stationer ved Udløbet af 1895.

Tælling i Britisk Indien for 1891.

(Herunder er indbefattet Øvre- og Nedre-Birma, der staa under Vicekongen af Indien).

Religioner.	Engelske Provinser.	Indfødte Stater.	Ialt.
Hinduer	155,171,943	52,559,784	207,731,727
Muhamedanere	49,550,491	7,770,673	57,321,164
Bjerg- og Skovfolk (Animister*)	5,848,427	3,432,040	9,280,467
Buddhister (i Birma)	7,095,398	35,963	7,131,361
Kristne	1,491,488	792,714	2,284,202
Sihks	1,407,968	499,865	1,907,833
Jains	495,001	921,637	1,416,638
Parsere	76,952	12,952	89,904
Jøder	14,669	2,525	17,194
Ikke specificeret	20,645	22,326	42,971
Ialt	221,172,982	66,050,479	287,223,431

For Ceylon, der ikke staar under Indiens Vicekonge, men under den engelske Krone, kunne Tallene ikke angives for 1891, men i 1881 var der 267,977 Kristne, 1,698,070 Buddhister, 193,628 Hinduer, 197,778 Muhamedanere og 2286 ikke specificeret; ialt 2,759,739.

De fleste af de mange Kristne ere jo Katholiker, der staa under Erkebiskoppen af Pondicherry. Tallet paa de protestantiske Kristne kan ikke nøjagtig opgives, men antagelig hører omtrent 4000 til Amerikanerne, Leipzigerne, Udbredelsesselskabet, Miss Reades Mission og vor Mission i Forening. Med Hensyn til Oplysningen i Syd-Arcot stiller det sig saaledes, at læsekyndige eller modtagende Undervisning ere 16 %

*) Hermed maa menes Dæmon-, Fetisch- o. lign. Tilbedelse.

Tællingen i Syd-Arcot for 1891.

Taluk.	Hinduer.	Mu-hame-danere.	Kristne.	Jains.	Andre.	Ialt.
Chidambaram . .	263,521	12,587	6,134	20	13	282,275
Cuddalore	321,740	8,686	6,710	158	9	337,303
Kallakurtsji. . . .	227,851	7,808	4,522	"	"	240,181
Tindivanam . . .	295,055	7,325	9,820	3,818	"	316,018
Tirkoilur.	240,785	5,620	10,502	220	5	257,132
Tiruvannamalai.	193,228	6,152	5,356	667	"	205,403
Villupuram . . .	285,195	6,647	9,146	756	2	301,746
Vriddhachalam. .	216,304	3,836	2,651	"	2	222,793
Ialt . . .	2,043,679	58,661	54,841	5,639	31	2,162,851

af de hinduiske Mænd, 0,34 % af de hinduiske Kvinder, 23 % af de muselmanske Mænd, 1,8 % af de muselmanske Kvinder, 3 % af de kristne Kvinder, 51 % af Jainsektens Mænd og 1,1 % af deres Kvinder.

Naar Oplysningen stiller sig saa daarligt for de Kristnes Vedkommende, maa det jo huskes, at de fleste Kristne ere Pariaer, blandt hvilke Oplysningen ellers staar yderligt lavt. Fremdeles, at Katholikerne, til hvilke det store Flertal af Kristne henhøre, ikke gjøre noget synderligt for Skolevæsenet. Interessant er det forøvrigt at se det lidt større Procentantal af kristne Kvinder, der kunne læse. Forholdene stille sig naturligvis lidt forskjelligt for de forskjellige Taluker. Medens saaledes i Cuddalore Taluk 28 % af de kristne Mænd og 12 % af de kristne Kvinder kunne læse eller modtage Undervisning, gjælder det samme i Tiruvannamalai og Kallakurtsji Taluker kun 6 % af de kristne Mænd og 0,6 % af de kristne Kvinder. Disse Procenttal ere tagne af den hele Folkemængde, altsaa af alle Aldere.

Statistik for vor Mission 1895.

Hoved-stationerne.	Kristne 31. Decbr. 1894.	Nadvergjæster.	Kristnes Børn døbte.	Hedninger døbte.	Konfirmerede.	Vielser.	Døde.	Skoler.	Elever.	Kateketer og Lærere.	Indfødte Præster.	Indfødte Missionærer.	Europæiske Missionærer.	Udelukkede af Menigheden.	Udelukkede gjenoptagne.	Blevne Papister.	Komne tilbage fra Papisterne.	Tilflyttede.	Bortflyttede.	Ialt døbte siden Stationens Oprettelse.	Ialt nydt Nadveren 1895.	Kristne 31. Decbr. 1895.
Bethanien . .	122	38	9	1	2	2	4	2	51	9	"	"	1	"	"	"	"	21	18	382	100	131
Siloam. . . .	355	120	14	40	"	"	4	5	57	9	1	"	2	1	"	"	18	19	20	794	285	416
Saron	132	37	"	"	"	1	3	1	51	11	1	"	1	"	"	"	"	5	8	70[1]	150	126
Bethesda. . .	16	5	"	"	"	"	"	"	"	3	"	"	1	"	"	"	"	2	4	1	62	15
Thabor . . .	41	21	"	"	"	1	2	3	36	5	"	"	1	"	"	"	"	3	"	91	60	40
Madras . . .	8	24	5	1	"	1	3	"	"	2	"	1	3[2]	"	"	"	"	18[3]	5	98[4]	c. 70	64
Ponneri . . .	59	24	3	1	4	"	1	5	157	8	"		"	"	"	"	"	4	2	41	56	64
Ialt . . .	773	269	31	43	6	5	17	16	352	47	2	1	9	1	"	"	18	72	57	c.1477	c. 783	856

[1] Regnes fra 1891. [2] Bittmann var der sidst paa Aaret. [3] Fra andre Kirkesamfund 13, fra vore egne Menigheder 5. [4] Hedninger 69, Børn af kristne Forældre 29.

Oversigt over vore indfødte Kristnes Fordeling efter Byer og Landsbyer 1895.

1. Under Bethanien:

Pattambakam	79
Sinnappen Najakan Paleiyam	11
Tondamanattam	41
Ialt	131

2. Under Siloam:

Siloam	166
Manampundi	27
Deviapuram	6
Aviyur	5
Andeli	1
Jiddejar	42
Sengalmødu	25
Karuni	47
Kylurkundur	45
Pilikul	29
Arunapuram	17
Ulundurpett	11
Ialt	421

3. Under Saron:

Tiruvannamalei	10
Saron (Mel-Attikan)	54
Chengam	13
Arumbakkam	42
Velandal	2
Melserupakkam	5
Ialt	126

4. Under Bethesda:

Kallakurtsji	15
Ialt	15

5. Under Thabor:

Semanatham	4
Assambur.	36
Ialt. .	40

6. Under Madras:

Madras.	64
Ialt. .	64

7. Under Ponneri:

Ponneri Town	18
Elavur	40
Arni	3
Gumidipundi	3
Ialt. .	64

---

5. Missionærerne i Indien.

Nogle ganske korte Meddelelser om det danske Missionsselskabs nuværende danskfødte Missionærer i Indien vilde sikkert være kjærkomne og bør ikke savnes (Missionær Lazarus, se S. 64).

1. Herman Jensen er en Gaardmandssøn, født i Nørre-Jernløse ved Holbæk 11te August 1842. Han var oprindelig Gartner, men 1865 kom han ind paa Missionsskolen og blev der, indtil denne 1870 blev ophævet. 1872 udsendtes han saa til Indien af en Missionskomite med Pastor F. Boisen fra Stege i Spidsen. 1874 traadte han i det danske Missionsselskabs Tjeneste, og den 7de Februar 1876 blev han ordineret af Missionær P. Andersen. Efter sin Udsendelse

har han to Gange besøgt Danmark, nemlig 1885—86 og 1891—92. Da han sidste Gang kom hjem, var det for at ledsage sin dødssyge Hustru, Julie Jensen, f. Hoffmann, f. 1849. Hun døde af Kræft 3die September 1891, og i Januar Aaret efter rejste H. Jensen saa atter ud til Indien som en enlig Mand — hans to Børn, Nanna, f. 29de Juni 1877, og Viggo, f. 4de Febr. 1883, maatte forblive her hjemme. Iøvrigt erindres om H. Jensens egen Skildring af hans Omvendelse og hans Liv fra Barndommen af indtil hans Udsendelse (i „Missionsbudet" for 1891 S. 172 f.; 197 f. og 1892 S. 11 f. og S. 18 f.)

2. **Niels Peter Hansen** er en Husmandssøn fra Sydsjælland, født 2den Marts 1854; han aftjente sin Værnepligt som Lieutenant og tog 1886 theologisk Embedsexamen. Endnu samme Aar blev han udnævnt til Sognepræst for Alslev-Hostrup ved Varde og ordineret af Biskop Balslev. I Sommeren 1888 tilbød han det danske Missionsselskab sin Tjeneste, og om Efteraaret blev han udsendt sammen med sin Hustru, Christine Mathilde, f. Hansen, f. 28de Oktober 1857, og deres Førstefødte, Valborg Margrethe, f. Juledag 1887. Senere har de faaet følgende Børn: Alma Elisabeth, f. 24de Juli 1889, Knud Alsøe Hansen, f. 5te Novbr. 1892 og Sven Alsøe Hansen, f. 25de Mai 1894, døbt ved Siloams Jubilæum 22de August 1894. Desuden have de mistet deres tredieældste Barn, en i Indien født lille Pige, Gerda.

3. **Christian G. A. Schlesch** er Søn af en Bager i Kjøbenhavn og født der 16de Februar 1855. Han var oprindelig Typograf, inden han begyndte at faa Uddannelse som Missionær. Efter at have taget sin Examen, blev han ordineret i Viborg af Biskop Swane i Juli 1879. Ved sit Besøg i Danmark 1888 blev han kort før sin Udrejse gift med Gotfrieda Siersted fra Hasle paa Bornholm, f. 6te

Marts 1851. De have nu 3 Børn: Laura Margrethe, f. 19de Maj 1890, Hans Andreas, f. 8de August 1891, og Gjertrud Maria, f. 20de Januar 1893.

4. (Sara) Kristine Johansen er en Husmandsdatter fra Solkjær, Øster-Snede Sogn, født 25de September 1859. Hun kom ind paa Diakonissestiftelsen 1876, blev Prøvesøster 1877 og Diakonisse 1886, men tilbød i Sommeren 1888 det danske Missionsselskab sin Tjeneste og blev udsendt Efteraaret 1888 først til Madras og siden 1890 til Siloam.

5. Sofus Frants Berg er født i Kjøbenhavn 28de Januar 1860 og konfirmeret af Dr. Volf. Han blev oplært til Snedker, inden han blev antagen af det danske Missionsselskab. Dette lod ham i nogle Aar blive privat undervist, fordi det dengang ikke havde nogen Missionsskole; men da Trangen til Hjælpere ude i Indien var saa stor, blev det besluttet at sende ham ud som uordineret, 1 Aar inden han skulde have taget Missionærexamen her hjemme. I Efteraaret 1887 blev han udsendt, og da han efter tre Aars Forløb havde taget sin Examen i indisk Sprog, blev hans Forlovede, Agathe Wied fra Kjøbenhavn, f. 15de December 1861, sendt ud til ham 1890, saa de havde Bryllup i Januar 1891. De have ingen Børn. Selv blev han ordineret 24de Januar 1892 af Pastor Hansen.

6. Anders Larsen er født 8de Januar 1860 i Snesere i Sydsjælland, hvor hans Fader er Parcellist. Oprindelig blev han uddannet til Tømrer, men 1888 kom han ind paa Missionsskolen hos Pastor, Lic. H. Ussing i Veilby ved Aarhus. Sommeren 1890 tog han Examen og tilbragte derefter et Aar hos Missionsvenner rundt om i Landet. Inden sin Udrejse blev har ordineret 1891 i Maribo af Biskop Sthyr og holdt Bryllup med Rosalie Leidesdorff, f. 8de December

1862 i Karrebækstorp. Deres 2 Børn, Johannes Leidesdorff Larsen, f. 3die August 1892, og Dagny Kirstine Leidesdorff Larsen, f. 20de December 1893, ere begge døde, henholdsvis 3die og 15de Maj 1895.

7. Morten Andersen er født 19de Juli 1861 i Horne ved Faaborg, hvor hans Fader var Husmand. Selv lærte han Væverhaandværket, inden han blev antaget til Uddannelse som Missionær; ligesom Berg blev han privat undervist, udsendt nordineret 1887 og 5te Januar 1891 ordineret af Pastor Hansen. Sidst i 1890 udsendtes hans Forlovede, Jensine Andersen af Kjøbenhavn, f. 1865, sammen med Bergs Forlovede, og i Januar 1891 stod deres Bryllup i Madras; men allerede i November 1893 døde Fru Andersen af Tyfus og efterlod sin Mand et lille Barn, Anna Maria Bønneland, f. 7de Marts 1893. I November 1894 har Andersen indgaaet et nyt Ægteskab med Frk. Ellen d'Abreu, Selskabets Kvindelæge i Madras, f. 22de April 1863. 14de April 1896 har de faaet en lille Pige.

8. Lars Peter Larsen er født i Sydsjælland 8de November 1862, hvor hans Fader den Gang var Smed. 1888 tog han theologisk Embedsexamen, blev 1889 ordineret i Odense af Biskop Stein, og inden sin Udsendelse havde han 26de Oktober Bryllup med Anna Elisabeth Seidelin af Kjøbenhavn, f. 1867. De have 2 Børn: Carl Seidelin Larsen, f. 26de Juli 1891, og Ellen Seidelin Larsen, f. 22de Januar 1893. 12te Marts 1895 mistede de deres yngste Barn, Johanne Seidelin Larsen, f. 23de Juni 1894.

9. Johan Edvard Bittmann er født 20de August 1869 i Ruds Vedby paa Sjælland og oprindelig uddannet til Handelen. 1890 kom han paa Missionsskolen hos Provst Koch i Herning, og Sommeren 1894 bestod han Examen. Derpaa aftjente han sin Værnepligt, og 13de November 1895 blev han ordineret i Herning af Biskop Gøtzsche. 15de No-

vember holdt han Bryllup med Helene Sodemann, en Præstedatter fra Himmerland, f. 12te Juli 1872, og 18de November afrejste de over Gjedser—Triest—Bombay til Madras. Efter at have tilbragt Julen og Konferenstiden i Madras ere Bittmanns anbragte i Siloam under Missionær Hansens Hjemrejse.

Saafremt uventede Omstændigheder ikke indtræffe, ville Missionærerne fra Indien komme hjem til Hvile og Forfriskelse i Danmark efter følgende Orden: Hansens 1896, Bergs og Søster Sara 1897, L. P. Larsens 1898, Schleschs 1899, Anders Larsens 1900 og Herman Jensen 1902, fra det ene Aars Foraar til det følgende Aars Efteraar. M. Andersens vare her hjemme fra Foraaret til Efteraaret 1895.

---

6. China-Missionen.

Allerede et Par Gange tidligere havde der i Bestyrelsen været fremsat Ønske om at begynde en ny Mission foruden den gamle i Indien, og ved Forhandlingsmødet med de gamle Kredsforeningers Repræsentanter i Nyborg 18de Juni 1889 berørte Formanden Tanken om muligt at vælge endnu en Missionsmark, naar Mennesker og Midler tilbyde sig, og som de Steder, der da maatte komme i Betragtning, pegede han paa Japan, det nordlige China eller det sydlige Madagascar. Under Forhandlingerne derom fremhævedes: de særegne Vanskeligheder i China; at det vilde styrke Missionskjærligheden i det Hele, dersom en Mission paa en anden Plads lykkedes; at Japan særlig var gunstigt; at man ej burde vælge en ny Missionsmark til Trøst for Modgang paa den gamle i Indien, men at vi ej heller burde holde os tilbage, naar vi mærke, at Herren virkelig kalder paa os. Imidlertid kom

med China-Missionær Hudson Taylors Besøg i Skandinavien 1890 og ved Beretninger i Missionsblade, særligt fra England og fra Norge, hvor Tankerne om en ny Chinamission ogsaa var stærkt oppe, Stemning frem for at ogsaa det danske Missionsselskab skulde begynde en Chinamission.

Ved et Bestyrelsesmøde 25de Februar 1891 besluttedes det at forelægge Kredsforeningerne Spørgsmaalet om at begynde en ny Mission i China og ved Forhandlingsmødet i Odense 25de Juni 1891 vedtoges det at begynde Mission i China. Det skete ved skriftlig Afstemning; af de 488 afgivne Stemmer svarede 422 Ja, 16 Nej og 50: Stemmer ikke. Mødets Dirigent, Pastor Götzsche fra Fredericia, bad derefter om Velsignelse over den tagne Beslutning.

Chinamissionen paabegyndtes saa Aaret efter, idet de første Sendebud, Missionær Johannes Nyholm, med Hustru, Ellen, f. Bartsch, og fhv. Sygeplejerske af det røde Kors, Caroline Johansen, udsendtes ved et stærkt besøgt Afskedsmøde i Jesuskirken 14de September 1892. Den 22de Oktober afrejste de fra Esbjerg og Rejsen gik over London, New-York, Vancouver, Japan og Sjang-hai til Han-kow omtrent midt i China ved Jang-tse-kiangfloden, hvor de ankom 8de Februar 1893 ved Aftentide. De bleve gæstevenligt modtagne af de norske Chinamissionærer fra Bergen og fik Bolig først i deres lejede Hus, senere i deres Missionshjem. Sprogstudierne toge de frimodigt fat paa, og alt gik vel indtil Juli Maaned. Men 1ste Juli bleve de svenske Missionærer Wikholm og Johansson myrdede under et Pøbelopløb i Sung-pu, 20 danske Mil Nordøst for Han-kow, og Sygdomme hjemsøgte derefter baade danske, norske og svenske Missionærer. Søster Caroline var Døden nær af Dysenteri, og Nyholm besluttede sig 18de August formedelst sin Hustrus Sygdom, efter to Lægers indtrængende Raad, til at forlade Han-kow og rejse hjem til Danmark. 9de September afgik de fra Sjang-hai til England over det indiske Hav og Middelhavet, og 5te November naaede de over Esbjerg til Kjøbenhavn. Da Nyholms Frem-

tid ifølge ovenanførte Lægeerklæringer og Sygdommens Gang stod hen paa det Uvisse, maatte Bestyrelsen give ham Afsked 1894, dog med Løn Aaret ud. Henimod Aarets Slutning begyndte han at virke som Missionær for Vendsyssel i den indre Missions Tjeneste med Bopæl i Hjørring.

I Efteraaret 1893 udsendtes en ny China-Missionær, nemlig Bolwig med Hustru. Udsendelsesmødet for dem holdtes i Johanneskirken i Kjøbenhavn 29de August, og Lørdag 2den September afrejste de over Esbjerg. Ligesom Nyholm holdt Bolwig undervejs en Del Møder blandt de Danske i Amerika. Den 13de November 1893 ankom Bolwigs i god Behold til Han-kow i China.

Efter Bestyrelsens Ønske foretog Missionær Bolwig i Juni 1894 en Rejse til Chin-kiang og Ti-en-tsin for at indhente Underretning om, hvorvidt det var bedre at flytte vor Mission til et Sted i Nord-China, men Undersøgelsen gav ikke afgørende Vink med Hensyn til en bedre Missionsmark, og desuden udbrød der Krig mellem China og Japan, kort efter at Bestyrelsen modtog Brevene om Undersøgelsesrejsen. — Søster Caroline begav sig i September 1894 midt under Krigen paa en Rejse over Sjang-hai til Ti-en-tsin for at tilbyde den chinesiske Hær sin Hjælp som Sygeplejerske; hun blev sendt til Newch-wang sammen med en chinesisk Lægeexpedition, men da Mandarinerne der ikke vilde yde dem Hjælp, maatte de vende om, og hun rejste saa atter tilbage til Han-kow.

Missionær Knudsen udsendtes til China ved et Afskedsmøde i Næstved 26de September 1894; 18de Oktober afrejste han fra Triest til Bombay og derfra til Madras. Efter nogle Ugers Ophold hos vore Missionærer i Indien rejste han midt i Julen videre til China og naaede 28de Januar 1895 frem til de Andre i Han-kow.

Den 6te Marts tiltraadte Bolwig og han en Undersøgelsesrejse op ad Hanfloden til Fan-cheng, Lao-ho-keo og Iyn-jang.

I de to sidstnævnte Byer gjorde de længere Ophold, og

Jyn=jang tiltalte særligt Bolwig baade med Hensyn til Befolkning og den bjergfulde Natur; tilmed havde ingen Missionærer før været bosiddende i Jyn=jang. Han tænkte derfor paa at leje Hus i Lao=ho=keo for derfra at gjøre Besøg i Jyn=jang og derved vænne Folket deroppe til at se Europæere.

I. Hvorledes vi kom til Lja=o=tonghalvøen.

Men disse Bolwigs Planer bleve afbrudte ved, at Bestyrelsen, som længe havde ønsket forlægge Missionen nordpaa; nu havde sine Tanker henvendte paa Lja=o=tonghalvøen. Denne var under Krigen bleven erobret af Japaneserne og havde særligt været Krigens Skueplads, men efter Fredsslutningen skulde den gives tilbage til China.

Grundene til, at Bestyrelsen ønskede at flytte Missionen vare følgende: Han=kow havde vist sig at være et særdeles usundt Sted, hvor ogsaa vore Missionærer havde lidt en Del af Sygdom. Han=kow kunde kun være et Gjennemgangspunkt, den egentlige Missionsmark vilde komme til at ligge langt oppe i Landet, og det vilde medføre betydelige Vanskeligheder at holde Forbindelsen med Missionærerne vedlige. Vor Mission vilde dernæst blive gjemt i Chinas Indre mellem 3—4 andre nordiske Missioner (norsk China=Mission og norsk=amerikanske China=Missioner), et Forhold, der vel kunde medføre sine Fordele, men ogsaa sine Betænkeligheder. Og endelig vilde de danske Missionærer ikke alene kunne faa Jyn=jang til Udgangspunkt, ogsaa Nordmændene vilde ind i denne By. Ved Flytning nordpaa kunde man derimod naa at faa køligere Klima paa en sund Egn, en lettere Forbindelse med Omverdenen, en afgrænset Missionsmark for os selv og bedre Raaderum for en luthersk Mission uden Fare for at drukne mellem alle de reformerte og sekteriske Missioner, der ellers lægge Beslag paa China. Endelig ligger

Lja-o-tong nær Traktathavnen Newch-wang og nær ved Havet. Befolkningen er ved Krigen bleven vant til at se Fremmede og Mandarinerne ville rimeligvis være mere bange end før for at støde Udlændinge.

I Slutningen af Maj kom Bolwig og Knudsen tilbage fra Undersøgelsesrejsen til Jyn-jang, og 10de Juni holdt Missionær Knudsen Bryllup med Søster Caroline. Da Sygdom imidlertid fremdeles trængte de to Missionærfamilier, saa at Bolwig for sin Hustrus og sit Barns Helbreds Skyld 2den Juli maatte tiltræde en Rejse til Sjang-hai, telegraferede Bestyrelsen den 8de August til Han-kow Tilladelse til at flytte til Che-fu (Translocation Chefoo permitted). Som Følge deraf rejste Knudsen strax til Che-fu for at skaffe Plads, og de Andre fulgte snart efter tilligemed Bagagen.

Bestyrelsen udsendte dernæst 28de August Waidtløw til China, og baade han og Missionærerne i China fik Ordre til at undersøge baade Lja-o-tonghalvøen og den lige overfor, Syd for Pet-sji-li-Strædet, liggende Provins Sjan-tung og efter Undersøgelse begge Steder at vælge den af disse to Missionsmarker, de fandt tjenligst.

Bolwig og Knudsen havde imidlertid, i Henhold til det, de vidste fra Bestyrelsen, forstaaet Telegrammet af 8de August ikke som en Tilladelse til at skifte Opholdssted for Helbreds Skyld, men som Tegn til at flytte til Lja-o-tonghalvøen og da Bolwig ud fra denne Forudsætning med Rette mente, at det vilde være Tidsspilde at vente med Undersøgelsen, fordi Vinteren, ved den Tid, da Waidtløw skulde komme, vilde vanskeliggøre Undersøgelsen, foretog han snart efter Ankomsten til Che-fu en Rejse nordpaa.

Da det var umuligt fra Che-fu at komme ind i Port Arthur, rejste Bolwig, efter Samraad med ældre Missionærer i Che-fu, til Newch-wang for at anstille Undersøgelser ud fra denne By. Med Knudsens Billigelse afrejste han 14de September. Knudsen selv tog ikke med, fordi han ikke var helt rask. I Newch-wang modtoges Bolwig med stor Venlighed

af Missionær Macintyre af den skotsk-presbyterianske Mission. Denne var villig til at afstaa ham den Del af Halvøen, som ligger mellem Regents Sword og Yalu-Floden lige op til Fen-huan-tsjeng, hvilket ventes at skulle høre til hans Missionsomraade, medens Halvøen Vest for Regents Sword skal tilhøre den irsk-presbyterianske Mission. En engelsk Forretningsmand lovede at besørge Penge, Post og Varer sendt ud til de fremtidige Stationer paa Halvøen mod en aarlig Sum. Endvidere lovede Macintyre Bolwig et Hus, hvis de vilde komme inden altfor lang Tid. Formedelst oversvømmede og ufremkommelige Veje var der ikke til at komme ind paa Halvøen i de Dage, men en japanesisk Transportdamper tog Bolwig frit med til Port Arthur, hvor han fik Lov at være Japanesernes Gæst og frit se sig om allevegne i fem Dage. Der blev anvist ham Opholdssted i nogle Bygninger, som benyttedes til Kaserner. Resultatet af Bolwigs Undersøgelser her var, at Port Arthur for Tiden ikke kunde vælges dels fordi Tilstanden der var usikker, dels fordi regelmæssig Forbindelse med Che-fu manglede, og endelig fordi der ej kunde lejes Hus. Efter at være kommen til dette Resultat sejlede Bolwig til Che-fu med en kinesisk Baad, Vinden var gunstig, saa at de naaede over i 18 Timer; ellers kan det tage 4—5 Dage. Hjemkommen erfarede han, at Bestyrelsen ogsaa ønskede Undersøgelser i Sjan-tung. Han og Knudsen talte saa med andre Missionærer derom, men fandt det umuligt, at faa egen Missionsmark der undtagen i det sydvestlige Hjørne, ind ad Chinas Indre til, hvilket laa udenfor Bestyrelsens Tanke og med vanskelig Adgang; Sjan-tung er i det Hele taget en af de med Missionsstationer bedst besatte Provinser i China og deriblandt ikke mindre end 4 baptistiske Missioner. Ialt var der 8 større og 2 mindre Selskaber i Sjan-tung forud, derimod ingen i Lja-o-tong. Missionærerne besluttede derfor at vælge Lja-o-tong og at rejse snarest muligt til Newchwang, da der ingen Mening var i at ligge hele Vinteren i Che-fu og lære en for Fremtiden unyttig Dialekt, Che-fu-

Dialekten, men hurtigst muligt se at lære „Pekinese", Hoveddialekten i Mantsjuriet. 26de September kom Bolwig fra Port Arthur, og 4de Oktober brød de Alle op med alle deres Ejendele paa Dampskibe ad New-chwang til.

Lørdagen den 2den November naaede Waidtløw Sjanghai, og da han allerede i Japan havde modtaget Brev om, hvad de Andre havde udrettet og besluttet, rejste han lige til Newch-wang, hvor han ankom 15de November. Da han havde forvisset sig om, at Forholdene i Sjan-tung og Ljao-tong stillede sig som ovenfor meddelt, tiltraadte han de ældre Missionærers Valg af Ljao-o-tong som Missionsmark, og ved et Bestyrelsesmøde den 13de Februar 1896 godkendte Bestyrelsen Valget. Tillige tillodes det Missionærerne at rejse op til Mukden, Hovedstaden i Mantsjuriet, til en Konferens, som de skotske og irske Presbyterian-Missionærer holde der i Maj Maaned, for med dem at aftale Grænserne for vort Missionsomraade*). Disse formodes at blive: en Linie fra Newch-wang til Fen-huan-tsheng mod Nord, Jaluflodens Dal mod Øst, Havet mod Syd og Regents Sword mod Vest. Forhaabentlig afstaas der os ogsaa Byen Kintsjou paa Vestkysten, hvorigennem Vejen gaar fra Port Arthur ud paa Halvøen, saa at vore Sendebud kunne faa Port Arthur som Udgangspunkt. Havnen der fryser aldrig til, og derfra kan man forholdsvis let komme over til Che-fu og faa europæisk Læge og europæiske Varer. I Port Arthur er desuden efter endt Krig kommen en chinesisk Forretning, hvorigjennem man kan faa udenlandske Varer og Penge tilsendte. Newch-wang betragtes i hvert Fald kun som midlertidigt Opholdssted og Udgangspunkt. Efter saaledes at have gjort Rede for, hvorledes vi fik vor Missionsmark i China, skal her først meddeles noget om

---

*) Det er senere blevet bestemt, at Konferensen skal holdes i Newchwang den 20de April.

II. Lja-o-tonghalvøen.

Det Land hvilket vore Missionærer nu have faaet som Missionsmark, skildres saaledes af Rev. Williamson, Agent for det skotske Bibelselskab, i hans „Journeys in north China, Manchuria and Eastern Mongolia. 1870. II. Del, Kap. II:

„Det sydlige Mantsjuri, Lja-o-tong, kan deles i to Dele: en Slette og et bjergfuldt Højland. Grænselinien er en Linie fra Mukden mod Syd over Lja-o-jang og Hait-cheng til Kai-chow og Havet. Vest for denne Linie: Sletten, Øst for: Bjerglandet, der bestaar af store Bjergmasser iblandet med frugtbare, ofte udstrakte Dale.

Bjerglandet er yderst malerisk: stadig skiftende Udsigter, Strømme og Kilder, vexlende overflødig Plantevæxt, Flokke af Hornkvæg græsse paa Bjergenes Sider, Geder gaa paa de fremspringende Klipper, Heste, Æsler og Faar i de mindre bjergfulde Egne, talrige velbyggede smaa Landsbyer oplive overalt Scenen, medens en klar blaa Himmel breder sig over det Hele, og en dejlig Bjergluft gjør Landet yndigt for den Rejsende.

Vandskellet er nærmest ved Vestkysten, c. en Trediedel, henimod den vestlige, to Trediedele henimod den østlige Kyst. Dette virker paa Klimaet, Jordbundens Frugtbarhed og Halvøens Frembringelser. Mod Syd og Øst ere Skraaningerne mere flade, følgelig mere udsatte for Solens Straaler; desuden modtager de Sydvest-Monsunen, som er ladet med frugtbargørende Regn. Som Følge deraf har Landet Overflødighed af alle Slags Korn, især udføres en umaadelig Mængde Majs til Shan-tung og Syden.

Mantsjuriets Klima indeslutter Yderlighederne af Varme og Kulde (Temperaturen kan stige og falde omtrent til 28° R. som Højdemaal og Lavmaal). Floderne ere almindeligvis frosne omkring 20de November og ere ikke sejlbare før Midten af Marts.

Vinteren begynder i Almindelighed med en Snestorm, efter hvilken Vejret klarer op og en haard, tør Frost begynder og vedbliver, kun afbrudt af Snefald nu og da.

Vinteren er meget fornøjelig; dersom man er varmt klædt paa, kan man gennemrejse Landet i alle Retninger; Sumpe Søer og Floder danne ingen Hindringer. Vogne gaa i lige Linie hvorsomhelst, og det er om Vinteren, at de store Masser af Bælgfrugt bringes ned til Havnebyerne. Saaledes er Klimaet i Almindelighed; men Landets Beskaffenhed fremkalder nogle Afvigelser. I Bjergene ere Yderlighederne ikke saa store, Sommervarmen ikke nær saa stærk. Adskillige Steder paa den østlige Kyst, især Siu-jangs Omegn er Klimaet forholdsvis fugtigt. De høje Bjergrækker synes at tiltrække og fortætte Skyerne, saa at Luftkredsen der er mere lig forskellige Dele af Europa end af Asien. Enhver ved, at et fugtigt Klima er en stor Mærkværdighed i Nord-China. Selv ved Ying-chou, det mindst behageligt liggende Sted, er Klimaet yderst sundt. Min Ven, Dr. Watson, forsikrer mig at alvorlige Sygdomme ere meget sjeldne blandt de Fremmede.

Hvad Naturen angaar findes af Planter særlig Skræppe, Løvetand, Bregner, Siv, Tusindfryd, Gaaseurt, Iris, Nellike, Tidsel, Klokkeblomst, Ridderspore osv., Pil, Eg, Birk, Ask, Poppel, Elm, Ceder, almindelig Fyr og Hassel ses i alle Retninger. Sørgepil ved Landsbyerne. Naar en engelsk Skoledreng færdedes i Mantsjuriet om Efteraaret, vilde han næppe finde nogen Forskjel fra Hjemmet.

De vigtigste Dyr ere: Ræv, Vildkat, almindelig Hare, gulstribet Tiger, Ulv, Vildbjørn mod Nord. Vildgjæs, Ænder, Krikand, Sneppe, Fasan, Agerhøne, Mængder af Raager, Alliker, Ravne, Skader, vilde Duer og tamme, Drosler, Irisk osv. Husfugle som hos os, lavbenede Høns.

Landet gjennemstrømmes af to betydeligere Floder: Ljao-ho og Ta-yang-ho, tæt ved Korea.

Varme Kilder findes flere Steder.

En stor Vej fører fra Int-si til Kai-chow, derfra mod Syd til Fu-chow, hvor den deler sig i en til Kin-chou og Enden af Halvøen, en anden til Put-su-wo i Sydøst. Vejene ere i Naturstand, Ingen passer dem. Kroerne, som ligge for hver „li" (en „li" er omtrent $1/_{15}$ dansk Mil), ere meget bedre end i Sjan-tung og Chi-li.

Af Byer mærkes særligt:

Kin-chau, betydelig Handel. En Del „Yincher" (ɔ: chinesiske Smaaskibe) besøge Havnen, som ligger faa „Li" borte.

Fu-chou, smuk, godtbygget, lidet vigtig, kun lidt Landhandel.

Kin-chou er meget mindre behagelig, den beskylles af Havet, men paa Grund af Kystens Karakter kan ingen „Yinch" handle i Nærheden; de gaa derfor til de smaa Havne i Sydvest eller Ta-lien-wan-bugten i Sydøst.

Disse er „chinesiske Byer" med høje Mure, gode Porte osv. Derimod ere Siu-jang og Fen-huan-cheng delte i selve Byen med Mandarin-Embedsboliger og Forstæder, udstrakte, regelmæssigt anlagte og med Forretningsliv. Siu-jang er berømt for sit Marmor, som tilhugges af mange Mennesker der.

Mange Havne findes ved Kysten, men kun 3 af dem ere vigtige: 1. Intsi, 2. Ta-ku-sjan ved Ta-jang-ho, 3. Pu-tsu-wo, aaben hele Aaret, lavt Vand, tør i Ebbe.

Store Landsbyer, som i China, ere sjældne; mange smaa, byggede vel af gode Sten.

Hvad Befolkningen angaar maa fremhæves, at som Regel er den fredelig.

I hele Mantsjuriet findes 12 Millioner Mantsjuer og Chinesere. Hine ere efterhaanden blevе trængte nordpaa, og Landet er hovedsagelig beboet af Udvandrere fra Shan-tung. En Del Urfolk findes i Antal fra $1/_3$ til $1/_{10}$ af Befolkningen. Nogle af de Gamle tale endnu Mantsju-Sproget, men de tale tillige alle Mandarindialekten, og Ungdommen oplæres i chinesiske Bøger i Skolerne. Mantsju-Sproget dør ud.

Chineserne have indført alle deres Fædrelands Mærkværdigheder; de ere gennemgaaende mere velstaaende end i Fædrelandet.

Folkets Hovedmasse er Agerdyrkere, ogsaa Smede, Snedkere, Tømmermænd, Karrekuske o. s. fr. Nogle ere beskæftigede i Minerne, Andre med Fiskeri.

Der saas Hvede og Byg — moden i Juni; i det Sydligste beredes og tilsaas Jorden igjen med Bælgfrugter; de høstes i Oktober. Efter at Hveden og Byggen er saaet, beredes Jorden til Hirse, Majs, Kartofler osv.

Ris af udmærket Kvalitet voxer hele Landet over. Bomuld findes i bestemte Distrikter, f. Ex. Hyong-Yau. Bælgfrugter voxe overalt. Fremdeles findes Hamp og Youte. Silke sjælden; Morbærtræ ligeledes. Tobak voxer i Mængde og udføres meget. Olie vindes af flere Planter. Hampeolie bruges baade til Kogning og til Lamper.

Landet er rigt paa Mineralier. Kul baade i Nord og Syd, almindelig brugt blandt Folket. Tørv findes meget paa Halvøens Østside; endvidere findes ogsaa Jern, Guld (i den sydlige Del af Halvøen) og Sølv.

Landet kan sammenlignes med Canada i Amerika; Klimaet er lidt mindre strengt i Mantsjuriet, Jordbunden frugtbar, men ellers ligne de hinanden.

Talienwanbugten er godt kendt for sit gode Ly og sin Dybde. Den er aaben hele Aaret. Her laa den engelske Flaade Vinteren 1859.

Røvere findes i Landet og bevirke stor Usikkerhed; der gjøres kun lidet derimod. Ingen har dog overrumplet Wiliamson paa hans Rejser.

Til disse geografiske Noter ville vi endnu kun tilføje, at Traktathavnen, som vore Missionærer bo i, kaldes almindeligvis Newch-wang, men dens egentlige Navn er Yin-chow eller In-tsi; dens fulde Navn er In-tsi-chow. Den maa ikke forveksles med Byen Newch-wang, hvis Havnestad den er. Newch-wang ligger 6 Mil længere op i Landet og slet ikke ved Floden. Men da In-tsi blandt Udlændinge almindelig gaar under Navnet Newchwang, bruge ogsaa vi dette Navn for Traktatstaden.

Muligt kunde det interessere Læserne at vide lidt om Betydningen af de chinesiske Betegnelser for almindeligt forekommende geografiske Navne. Vi anføre derfor her en lille Liste over nogle:

Fu Jord el. Arkiv (55 Betydninger ialt), Hei sort, Hia nedre, Huang gul, Nan sydlig, Pai hvid, Pei nordlig, Po hvid, Shang øvre, Si vestlig, Siao liden, Ta stor, Tung østlig, Alin Bjerg, Chai Stad, Chen Stad, Chuang Landsby, Gol Strøm, Hada Bjerg, Hai Sø, Ho Flod, Hoto Stad, Hotun Stad, Hu Dam, Hva Blomst, Khi Strøm, Khiang Bro, Khon Flodmunding eller Pas, King Hovedstad, Kiang Flod Kon Strøm, Kuan Fort eller Lejr, Kuo Rige, Ling Pas, Men Port, Muren Flod, Nor Vandsamling, Omo Vandsamling, Po Sump, Phu Landsby, Sha Sandbanke, Shan Ø eller Bjerg, Shang grøn, Schi Sten, Shui Strøm, So Fort eller Lejr, Ssu Landsby, Tai stor, Tao Ø, Tchang Landsby, Tcheng Stad, Tchu Flod, Tchuan Flod, Than Vandfald, Thun Landsby, Thieu Sump, Tien Landsby, Tscheu Ø, Tse Dam i en Sump, Tsi Landsby, Ula Flod, Ussu Strøm, Wei Fort eller Lejr, Wu sort, Ying Fort eller Lejr.

Anmærkning. I de to sidste Rejsebreve ere vore Missionærer begyndte med at stave de chinesiske Navne saaledes som de udtales, ikke saaledes som de ere anførte paa Kortet. Der tilføjes derfor her en Liste over Navnenes Udtale. — Fen-hwan-cheng udtales Fong-hwang-teng, Kiu-lien-cheng = Diu-lien-teng, An-tung = An-dung, Ta-ku-sjan = Da-gu-san, Pi-tse-wo = Pi-kow, Ta-lien-wan = Da-lien-wan, Kin-chou = Djiu-djov, Fu-chou = Fu-djov, Kai-chou = Gai-djov.

III. Vore Missionærers to første Rejser ud paa Lja-o-tong-Halvøen.

1ste Rejse: Bolwig og Waidtløw.

27de December 1895 tiltraadte Bolwig og Waidtløw den første Rejse ud paa Lja-o-tong-Halvøen, ledsagede af deres Lærer og Kok, som begge ere kristne. Ved Solnedgang standsede de i en af de i China talrige Kroer. Turen gik

først fra Newch-wang til Fen-huan-cheng gjennem bjergfulde Egne med maleriske Klippepartier og over flere højtliggende Passer. Klipperne vare dels golde, dels bevoxede med Naale- og Birketræer. Dalene vare stenede og sandige. Egnen i det Hele taget gold og tyndt befolket.

1ste Januar naaede de Fen-huan-cheng, den ligger smukt ved Foden af et højt Bjerg. Mange Huse laa i Ruiner, og mange vare beskadigede; her som overalt kjendtes Krigens Spor. Efter Indbyggernes eget Sigende var det selve de chinesiske Soldater, som paa deres Flugt nordpaa ødelagde Husene for at kunne plyndre. I Fen-huan-cheng vare Folk temmelig paatrængende overfor Missionærerne, Soldaterne især. Muhamedanerne have en Moské der i Byen, ligesom Missionærerne traf adskillige Muhamedanere paa deres Rejse. En Mand vilde gjerne leje Missionærerne Hus, men Byens Mandarin turde ikke tillade ham det, fordi han ikke vidste, hvad hans Foresatte i Newch-wang og Mukden vilde sige.

8de Januar forlode de Fen-huan-cheng og næste Dags Middag kom de forbi Kiu-lien-cheng, hvor der stod et Slag i Krigen. Det er ingen By, men en chinesisk Fæstning; dens Forter vare temmelig forfaldne. Omtrent Kl. 3 Eftermiddag naaede de An-tung eller Tsa-ho-tsi, en større By ved Jalufloden. Udenfor Byens Kro maatte de staa i flere Timer og lade sig beskue af Folk og besvare alle de nysgerrige Spørgsmaal, som det regnede med; vel næsten den halve By var henne at se paa dem, og Soldaterne vare mest besværlige og ubehagelige. Næste Dag bleve de indbudte til Mandarinen og han viste dem den Ære at gjøre dem et Gjenbesøg. I An-tung saa de en Del Koreanere, let kjendelige paa deres hvide Dragter og mærkelige Hatte; de gik daglig over den frosne Flod for at handle. Missionærerne gik ogsaa en Tur over Floden ind i en By i Korea. En anden Dag besaa de et Taoist- og Buddhist-Tempel. Fra An-tung droge de til Ta-ku-sjan, to Dagsrejser. Egnen er tættere befolket; henimod Ta-ku-sjan kommer man ud paa en stor bølgeformig Slette, hvorpaa der kun hæver sig et

højt Bjerg (Ta-ku-sjan, ɔ: det gamle Bjerg) og paa den anden Side af dette Bjerg ligger Byen ved Yangfloden, omtrent en dansk Mil fra dens Udløb i Havet; fra Byen ud til Havet er Landet aldeles fladt. Missionærne solgte Traktater paa Byens Gader, og da de derefter trak sig tilbage til Kroen, blev Vinduet i deres Værelse gjennemhullet som et Sold af de Kighuller, de nysgjerrige Kinesere lavede i Papirruderne, saa de tilsidst maatte lade sætte nyt Papir paa. Efter den første Dags Uro vare Folk meget skikkelige. I denne Kro lykkedes det Missionærerne for et halvt Aar at leje 2 Værelser med egen Indgang og til at laase af, saa nu har de et Tilflugtssted og et Udgangspunkt i Ta-ku-sjan, som kun ligger c. 25 Mil fra Newch-wang. Søndag den 19de Januar vare de oppe at se to Templer paa Bjergets Side, af hvilke det ene ligger rigtig romantisk, og den 21de Januar forlode de Ta-ku-sjan. Den sidste større By, de kom igjennem, var Siu-jang, 1½ Dags Rejse fra Ta-ku-sjan. Paa Vejen dertil kom de forbi ganske mærkelige Sandstensformationer; Bjergene vare ikke saa høje og stejle, som længere nordpaa. Byen ligger venligt i en sid Dal. Inde i Byen er der ligesom i Fen-huan-cheng en mindre saakaldet Mandarinby med høje Mure om og Porte. Missionærerne bleve 2 Dage i Siu-jang, og den 26de Januar kom de tilbage til Newch-wang. —

2den Rejse: Knudsen og Waidtløw.

Paa Grund af, at Vejene, omtrent fra midt i Marts ere saa opblødte, at de ere vanskelige at komme frem ad, og da de ønskede at se hele vor fremtidige Missionsmark inden Mukdenmødet, bestemtes det, at Knudsen og Waidtløw snarest mulig skulde foretage en Undersøgelsesrejse til Put-su-wo og Port Arthur. De rejste hjemme fra den 31te Januar og passerede næste Dag Gai-ping og Sjung-jang (Hion-io); tæt Syd for denne sidste By gaar Vejen lige mod Syd igjennem Bjergene til Put-su-wo, saa de

altsaa ikke kom gjennem Byerne Yong-ming og Fuchou, men naaede Put-su-wo efter c. $3\frac{1}{2}$ Dags Rejse. Egnen omkring denne By, ja langt Nord derfor langs Vejen, de fulgte, er langt mere dyrket end de Strækninger, de kom igjennem paa deres første Rejse, naar maaske undtages den nærmeste Omegn af Ta-ku-sjan. De bleve i Put-su-wo i 3 Dage, solgte Bøger og meddelte, at de i Fremtiden tænkte paa at aabne en Station i Byen. Folket var meget venligt. Soldater var der, som overalt paa Halvøen, i Byerne en hel Del af; de kunde ofte være lidt nærgaaende. Put-su-wo har den samme Fordel som Ta-ku-sjan ikke at have nogen Mandarin af Betydning, saa de saa intet til ham. Kun Militærmandarinerne vilde se deres Pas. De vilde ikke strax begynde at tale om at leje Hus; men en rig Mand fra Teng-chow-fu i Shan-tung, der ejede flere store Huse i Byen, tilbød dem at vilde leje dem et. De sagde imidlertid, at de vilde vente med at forhandle om Spørgsmaalet, til de kom tilbage; thi det var deres Tanke, at rejse tilbage til Newchwang over Put-su-wo og saa først under deres andet Ophold i Put-su-wo tænke paa at leje Hus.

De bleve kun Natten over og rejste næste Dag igjennem Talien-wan-Byen. Det er en lille Handelsby med c. 2000 Mennesker, c. $1\frac{1}{2}$ danske Mil sydøst for Kin-chow. Her er Fæstningsværker og Soldaterlejre. Der laa en Dampbaad i Havnen. Samme Dag, den 9de, naaede de Port Arthur.

De havde i Int-si hørt meget om at der skulde være en Filial af et stort chinesisk-europæisk Handelshus i Che-fu her i Byen; det stadfæstede sig ogsaa. Missionærerne have været der, og de ere villige til at sende Missionærerne de Sager, som de bruge paa deres fremtidige Stationer, enten pr. Baad eller over Land pr. Vogn, ligesom de ville være Mellemmænd i Pengesager og besørge Posten bragt til dem.

I Port Arthur havde de det langt roligere end de andre Steder, de vare; de bleve ikke overløbne af Besøgende; Soldaterne laa alle i Lejre udenfor Byen. Der er slet ikke saadan Nysgerrighed efter at se Udlændinge som i de andre Byer.

Mellem Kin-sjow og Port Arthur er der store Landsbyer, næsten de største, de have set paa begge Rejserne.

Tilbagerejsen skete over Ta-lien-wan, Put-su-wo og Sjang-ho; sidstnævnte By har kun 3—4000 Indbyggere, men mange udmærket byggede Huse. Put-su-wo har c. 10,000 Indbyggere. Ta-li-en-wan er en lille By, men den har en god Havn, og iøvrigt er der Fæstningsværker og Soldaterlejre ved Byen. Den største By paa Missionsmarken er Kinchou med c. 30,000 Indbyggere.

Den 29de Februar kom Waidtløw og Knudsen tilbage til Newch-wang, og den Første skildrer Resultatet af Rejsen saaledes: „Jeg kan ikke sige Andet efter nu at have set tildels hele vor Missionsmark, at jeg er inderlig glad ved, at vi har faaet den. Naturen er skjøn, Klimaet sikkert godt, Folket venligt, og Hjerterne — ja, om de ere modtagelige, ved vi jo ikke endnu; Tiden skal vise det".

Under Besøget i Port Arthur lejede Missionærerne et Hus, og det indrettes nu paa europæisk Vis med Gulve, Lofter, Døre, Vinduer osv.; det skal være færdigt til 25de Juni. Vor Mission har altsaa nu lejet et Værelse i Taku-sjan og et helt Hus i Port Arthur. De have valgt Port Arthur til Udgangspunkt, men beholde tillige foreløbig det lejede Hus i Newch-wang. Presbyterianerne stille sig venligt til Valget af Port Arthur som Udgangspunkt.

Til Beretningen om denne Rejse ville vi endnu føje Følgende om selve Port Arthur efter Bolwigs Skildring fra hans Rejse dertil. Set fra Højderne, som omgive Byen, tager den sig ganske anselig ud. Den prægtige Havn, Dokkerne og de store Værksteder til Skibsbygning ere lavede fuldstændig efter europæisk Mønster, og de tilgrænsende Dele af Byen med Stenhuse og temmelig brede makadamiserede Gader ligne slet ikke en Kineserby. Rundt om i Gaderne ser man dog en Mængde ødelagte Huse. Et af de største Forter saa noget ramponeret ud, og Kanonerne vare borte. Japaneserne havde ført dem tilligemed alt Andet af Værdi til Japan.

Port Arthur er ifølge den norske Lieutenant Coucheron-Aamot, som under Krigen var i chinesisk Tjeneste og færdedes paa Lja-o-tong-Halvøen, anlagt som Krigshavn c. 1883 og har c. 10,000 Indbyggere; der gaar næsten stadig Kanonbaade eller chinesiske Djunker fra Che-fu til Port Arthur og omvendt.

Som Resultat af disse to Rejser maa nævnes, at dersom det ved Konferensen i Newch-wang 20. April 1896 er lykkedes at faa Port Arthur og Kin-sjov, ville vi faa en smuk Missionsmark, hvor følgende Byer ville frembyde Plads til Stationer: Port Arthur, 8 danske Mil Nord derfor Kin-sjov, 10 Mil Øst for denne Pu-tsu-wo, 12 Mil østpaa igjen Sjang-ho, 12 Mil endnu mod Øst Ta-ku-sjan og endnu 12 Mil Øst derfor An-tung, 8 Mil Nordvest for An-tung Fen-hwang-cheng og 12 Mil Syd, Sydvest for denne Siu-jang. Blandt disse 8 ville atter følgende 3 egne sig til Hovedstation: Port Arthur, Pu-tsu-wo og Ta-ku-sjan.

IV. Noter om vor chinesiske Missionsmark.

Vor Missionsmark i China ligger altsaa i Mantsjuriet, den nuværende Kejserfamilies Hjemstavn, ikke i det egentlige Chinas 18 Provinser. Mantsjuriet deles i 3 Provinser: Sjing-king sydligst, Kirin midterst og Holun-kiang (den Del af Amurlandet, som China beholdt, da Russerne tog det Øvrige) nordligst og østligst.

Da det er af Betydning at kjende sine Naboer, ville vi kortelig omtale de Missioner, som allerede arbejdede i Mantsjuriet før vi kom der. Missionen i Sjing-king blev begyndt 1867 af Missionær Burns i Newch-wang (Int-si). Nu for Tiden arbejdes der ud fra Newch-wang af 3 Selskaber nemlig de forenede skotske Presbyterianere og det engelske Udbredelsesselskab (society for the propagation of the gospel).

De skotske Presbyterianere have Stationer følgende Steder: Sjin-king, Ljao-jong, 20 Mil Nordvest for

Int=si, og i Hai=tsjeng 13 Mil Øst for I. Desuden har de Stationer i de to andre Provinser, særligt i Mukden, Hovedstaden i Mantsjulandet, 30 Mil Nordøst for I., med 200,000 Indbyggere.

De irske Presbyterianere have følgende Stationer: Sjang=king, i selve Int=si og i Kin=tsjov 17 Mil Vest derfor; desuden i Mukden, Kirin og Kwang=tsjeng=tsu. Ligesom de Første virke de en Del ved Lægemission.

Udbredelsesselskabet har siden 1892 en Mission i Newch=wang.

Det engelske Bibelselskab har ladet det nye Testamente trykke paa Mantsju=Sproget.

Foruden disse 3 Missioner arbejde Papisterne i Mantsjuriet og fortrædige der som næsten allevegne de protestantiske Missioner.

Medens disse 3 Missioner ere vore Naboer mod Nord og Vest, bliver Korea vor østlige Nabo.

Korea er den bjergfulde Halvø, som strækker sig fra China over mod Japan og paa en Gang er et Bindeled og et Stridens Æble mellem de to østasiatiske Stormagter. Korai er Japanesernes Benævnelse af Landet, Folket selv kalder deres Land Tsjo=sien, ɔ: det morgenfriske. Buddhisme og Konfucius's Dydslære ere trængte derind, men Buddhismen er officielt undertrykt og Konfucius's Lære er aldrig bleven anerkjendt som Statsreligion. Folkereligionen er Fædredyrkelse. Landet tilhører Kongen og Adelen, Folket er fortrykt og forarmet. 1784 trængte Katholicismen ind i Korea og vandt store Skarer; forgjæves forsøgte man at udrydde den ved Forfølgelser 1839 og 1866. Ved et Forlig aabnedes 1876 tre Havne for Japan. Som Følge af indre Forviklinger blev det hidtil tillukkede Land 1882 aabnet for Samkvem med Amerika, England og Tyskland. Missionær Ross af de skotske Presbyterianere i Mukden oversatte det nye Testamente paa Koreansk fra 1878 af, men først 1884 kunde den evangeliske Kirke vinde Indgang ved de ameri=

kanske Presbyterianere under Lægemissionæren Dr. Allen. 1885 fulgte de biskoppelige Metodister efter, og 1889 begyndte Udbredelsesselskabet en Gjerning i Tsjimulpo, Havnestad for Hovedstaden Søul.

Den Missionsstation, som ved Koreas Grænse bliver vor Mission nærmest, er de amerikanske Presbyterianeres Station i Aidsju.

Til alle tre Sider mod Land vil altsaa vor Mission komme til at støde op til presbyterianske Missioner, nemlig mod Vest de irske, mod Nord de skotske og mod Øst de amerikanske Presbyterianere.

Hvorledes det vil gaa vor Mission under de politiske Forhold i Øst-Asien er jo skjult under Fremtidens Slør. Der meldes jo nu i de verdslige Blade, at China skal have tilstaaet Rusland store Fordele og Indrømmelser til Tak, fordi Rusland fik Japaneserne til igjen at opgive Lja-o-tong-halvøen, som de havde erobret, og fordi det laante China Penge til at betale de Krigsomkostninger, Japan krævede. Blandt Indrømmelserne til Rusland nævnes Tilladelse til at tage Tsjao-chou-Bugten i Shan-tung som Krigshavn og til at besejle Jalufloden med Bifloder; til at anlægge en Sidebane fra den sibiriske Jernbane ned gjennem Kirin og Lja-o-tong med Ta-li-enwan-Bugten som Endepunkt og til at befæste Øerne udenfor Ta-li-en-wan. Ganske vist kan Russernes Protektorat komme til at blive skæbnesvangert for vor Mission, men der er dog ogsaa den Mulighed, at Forholdet kan blive neutralt, og at Banen vil tjene ogsaa Guds Rige til Gavn; naar den er fuldført, vil man kunne kjøre lige fra Rusland til Lja-o-tong, saa den Jernbane vil nærme Missionærernes Vej til og vor Forbindelse med Missionsmarken. Men ihvor det gaar, det staar i Guds Raad, og det ligger i Guds Haand. Han være for vor Mission vort Skjold og vor meget store Løn. Det var han for den troende Abraham (1 Mos. 17, 3), det er han endnu for sine Troende.

---

7. Missionærerne i China.

1. Conrad Sophus Bolwig, Søn af afdøde Pastor Bolwig, f. 16de September 1866 i Nykirke ved Jellinge. 1891 tog han theologisk Embedsexamen, og inden sin Udrejse 1893 blev han gift med Minna Hass, født 8de April 1867 i Kjøbenhavn. Derefter rejste de over Amerika til China. 29de November 1894 fik de en Søn, der i Daaben blev kaldet Vagn Bolwig.

2. Henrik Knudsen, en Gaardmandssøn fra Grindløse ved Bogense, f. 6te Oktober 1865, blev theologisk Kandidat 1893 og udsendtes 1894 over Indien til China. 10de Juni 1895 blev han gift med Caroline Johansen, en Møllerdatter; hun er født i Skaane 27de Juli 1862, men kom allerede inden Konfirmationsalderen til Danmark. Hun uddannedes som Sygeplejerske under „det røde Kors" og virkede som saadan i flere Aar med Station i Fredericia, Nyborg og sidst i Aarhus, inden hun 1892 blev udsendt i Selskabets Tjeneste til Han-kow sammen med Nyholms.

3. Peter Christian Bruun Waidtløw, f. i Naarup, Verninge Sogn paa Fyen, 3die November 1865. Han var Sergent, da han meldte sig til Missionen, og kom paa Missionsskolen i Herning 1891. I Sommeren 1894 bestod han Examen. Under hele sin Uddannelsestid er han bleven underholdt af St. Jakobs Sogns Søndagsskolelærere og -Børn i Kjøbenhavn, hvilke ogsaa fremdeles ville vedblive at underholde ham. 29de Maj 1895 blev han ordineret af Biskop Nørdam, ved et Afskedsmøde 27de August i St. Jakobs Kirke i Kjøbenhavn udsendtes han til China, og Dagen efter tiltraadte han Rejsen over Esbjerg, London, Amerika, Japan.

Desuden skulle endnu Følgende udsendes iaar:

4. Jens Christian Jensen Lykkegaard, f. i Sønder-

Onsild ved Hobro 6te Oktober 1867. Han var oprindelig Landmand og kom ind paa Missionsskolen 1892.

5. Ole Peter Svenning Olesen, f. i Rakkeby ved Hjørring 2den Juni 1863; var først Smed og kom ind paa Missionsskolen 1891. Han er 1896 bleven forlovet med Magdalene Sørensen fra Horne i Vendsyssel.

6. Johannes August Vyff, f. i Vonsild ved Kolding 10de August 1870; var Gartner, inden han kom ind paa Missionsskolen 1892.

Alle disse Tre toge Examen ved Universitetet i Februar 1896; inden deres Udsendelse skulle de ordineres 19de August af Biskop Gøtzsche i Ribe, og deres Udrejse skal ikke gaa over Amerika, men gjennem det røde Hav om ad Indien til China.

---

8. Missionsskolen.

1ste Juni 1862 begyndte Selskabets første Forsøg med en Missionsskole, hvortil lejedes Fasangaarden i Frederiksberg Have. Nuværende Biskop, Dr. theol. Skat Rørdam var Skolens Leder, og afdøde Cand. theol. N. C. M. Bredsdorff Lærer ved Skolen. Fra 1ste December 1863 overtog Pastor A. G. Fich Stillingen som Forstander, og Lærer Møller fra Bagsvær Lærer- og Husfader-Gjerningen, idet Skolen samtidig flyttedes til et lejet Lokale paa Nørrebro. Fra Maj 1869 afløstes Pastor Fich af nuværende Biskop over Lolland-Falsters Stift, Dr. theol. Sthyr, men allerede 1ste Juni 1870 blev Skolen ophævet. I en lang Aarrække uddannedes derpaa Missionselever ved privat Undervisning hos Timelærere i Kjøbenhavn, men fra Oktober 1887 lykkedes det atter at faa Skole med faste Former og med et Husfader-Tilsyn, idet Pastor, Lic. theol. H. Ussing i Veilby overtog saavel Ledelsen som Undervisningen. Da Gjerningen

imidlertid lagde for svært Beslag paa en enkelt Mands Kræfter, overtog Provst Koch i Herning 1890 Missionsskolen med Pastor Gotfredsen i Vording til Medhjælper. 1891 nedlagde Sidstnævnte sit Embede for helt og holdent at virke til Skolens Bedste, først som Andenlærer, men fra Maj 1893 af tillige som Husfader. 1ste November 1895 fratraadte han efter eget Ønske sin Stilling og blev afløst af Cand. theol. Gam, f. 1868. Som Husmoder ved Skolen antoges 1ste November 1895 Enkefru Pastorinde Kornerup-Bang fra Vildbjerg.

Fra Missionsskolen i dens ældste Skikkelse ere følgende Mænd udgaaede som Missionærer: med fuld Uddannelse, P. Andersen og Thomsen 1865. Med delvis Uddannelse J. N. Hjort 1867, C. F. J. Becker 1869 til Radsjamundri, Løventhal til Vellur og H. Jensen 1872. J. K. Poulsen til Radsjamundri 1870 og J. A. Pedersen 1871. (H. C. Schmidt, der rejste til Radsjamundri 1870, kom ikke med paa Skolen, men blev privat uddannet). Af disse gik Becker, Poulsen og Schmidt i General Councils, et amerikansk luthersk Missionsselskabs, Tjeneste; for Løventhal oprettedes en egen Missionsbestyrelse herhjemme.

Under Lic. Ussings Ledelse: And. Larsen til Indien 1891 og Nyholm til China 1892.

Under Provst Kochs Ledelse: Bittmann og Waidtløw, der toge Examen 1894, og E. V. Götzsche, Lykkegaard, Olesen og Vyff, som bestode Examen 1896.

For Tiden ere følgende Elever paa Missionsskolen:

Ældste Hold, som ventes færdigt ved Nyaarstid 1897.

1. Johan Andersen, f. i Gl. Skagen 22de Juli 1870.
2. William Carl Laurits Nielsen, f. i Kjøbenhavn 30te September 1871.

Næstældste Hold, som ventes færdigt 1899.

3. Jørgen Emil Jensen af Skjern, f. i Slaglille ved Sorø 21de Maj 1868.
4. Jeppe Nielsen Madsen, f. i Gjesten 7de Juni 1873.

5. Johannes Frederik Christiansen, f. i Odense 31te Marts 1874.

Efter Sommerferien 1896 skulle følgende unge Mænd optages paa Skolen som Elever:

6. Premierlieutenant Viggo Ernst Møller af Kjøbenhavn, f. 31te Januar 1870.
7. Cigarfabrikant Carl Vilhelm Rosted Løvgreen af Kjøbenhavn, f. 17de Januar 1870.

Om Missionselevers Uddannelse, Examen og Ordination.

Efter Missionsselskabets Protokol meddeles Hovedtrækkene af „Betænkning fra den til Overvejelse af Vilkaarene for Missionærerers Ordination i Folkekirken 1868 nedsatte Kommission", der bestod af de theologiske Professorer Clausen og Hermansen, Stiftsprovst Rothe og Selskabets Formand Dr. Kalkar.

Idet forud erhvervet Undervisning i Realfagene forudsættes, gik Kommissionen ud fra, at dens Betænkning alene skulde angaa den theologiske og kirkelige Dannelse og Modenhed, der maa stilles som Betingelse for Meddelelse af Ordination i den danske Folkekirke. Betænkningen lyder saaledes:

Missionsundervisningens Formaal.

Som Betingelse, der ikke kan eftergives Missionæren, der udsendes som ordineret Mand, ere vi enige om at betragte, hvad der bør være Særkjende for den evangelisk-protestantiske Gejstlige, og hvad der særlig for Missionæren vil befindes uundværligt ved Sammenstød saavel med Udsendinge fra den romerske Kirke, som — i Ostindien — med lærde Braminer: Kjendskab til det nye Testamente i Grundsproget, saaledes at han er i Stand til at tyde det med Sikkerhed og i Stand til at benytte Hjælpemidler til Fortolkningen, som ikke ere holdte i streng videnskabelig Form.

Til den Ende antage vi, at det Græske maa i Missionsskolen læres grammatikalsk, dog med det begrænsede For-

maal: Forstaaelse af det nye Testamente — stadig for Øje. Da der ved denne Undervisning bliver indslaaet et ukjendt Spor, for saa vidt som de grammatikalske Grundbegreber sædvanligt læres ved den latinske Sprogundervisning, vil der udkræves en Lærer, som forstaar at udskille og tillæmpe det grammatikalske Stof efter Hensyn til den indskrænkede Anvendelse saa vel som til den nytestamentlige Sprogejendommelighed.

Hvor Adgangen til det græske nye Testament bliver holdt aaben til Benyttelse, vil Missionæren være betrygget imod Anfægtelser, som han kunde møde fra den romerske Kirkeoversættelses Side. Men som ønskeligt maa vi dog anse det, om der ad praktisk Undervisnings Vej kan erhverves saa megen Færdighed i Forstaaelse af Latinen, at Missionæren formaaede i paakommende Tilfælde at finde sig til Rette ved at sammenholde Oversættelsen med Grundtexten, som ogsaa at kunne tyde den Augsburgske Bekjendelse ved Hjælp af Oversættelse. For medundertegnede Hermansen stiller det sig endog som nødvendigt, at Missionæren er i Besiddelse af saa megen latinsk Kundskab, at han ikke skal blive nødsaget til at unddrage sig enhver Kamp med Katholiker om kirkelige Stridspunkter, hvor det gjælder om Forstaaelse af de symbolske Skrifter fra begge Sider.

Af det gamle Testamente forudsættes Læsning af nogle af de poetiske og profetiske Hovedskrifter med tilføjet Udlægning og historisk-arkæologisk Oplysning, men uden Kundskab til Hebraisk og forøvrigt en sammenhængende Kundskab til den bibelske Historie i alle Enkeltheder af Betydning for den kristelige Indsigt i Guds Riges Plan og Udvikling.

Ved Kirkens Historie tør der ikke kræves Kundskab om det historiske Stof og det ubetydelige enkelte, men alene et klart Overblik over Kirkelivets Gang gjennem Tiderne. Dog maa fremragende Personligheder og epokegjørende Begivenheder kjendes nærmere, ligesom der ogsaa bør kunne fordres

noget fyldigere Kundskab om enkelte Tidsrum, navnlig Kirkens 3 første Hundredaar, Reformationstiden og Nutiden i dens kirkelige Bevægelse og Bestræbelser.

Det almindelige Overblik over Missionens Historie falder ind under Kirkehistorien, men der maa tillige kræves et nærmere Kjendskab til den nyere Tids Missionsvirksomhed, dens forskjellige Udgangspunkter og dens forskjellige Retninger.

Hvad det kristelige Læreindhold angaar, vil der ikke blive forudsat nogen systematisk Behandling af Dogmatik og Ethik; men der maa forlanges klar og sikker Tilegnelse af Evangeliets Trossandheder i deres Forbindelse med og Anvendelse paa Livet, og dernæst bestemt Kundskab om den lutherske Kirkelære efter de i vor Kirke gjældende Bekjendelser overfor Ejendommeligheder i andre Kirkers, som ogsaa i de mere bekjendte Partiers og Sekters Opfattelse og Anvendelse af Læren. Endelig bør der forudsættes Begreb, grundet paa historisk Beretning og paa Eftertanke over Sagen, om Maaden, hvorpaa Missionsgjerningen rettelig anlægges og søges udført, og i Forbindelse hermed om Modstanden, der vil blive rejst fra Hedningeverdenens religiøse Forestillinger og Skikke. Begrænsning af Kundskaben i denne Henseende vil følge af sig selv efter Hensyn til de Folkeslag, som Missionen gjælder.

I Henhold til de her opstillede Kundskabs- og Modenheds-Fordringer maatte Dimisprøven afholdes for en Kommission, som vi tillade os at foreslaa bestaaende af 2 theologiske Professorer, en af Hovedstadens Sognepræster og Missionsselskabets Formand. Prøven bør afholdes saavel skriftlig som mundtlig. Ved den første maatte der af Kommissionen stilles Opgaver til Besvarelse i Bibelkundskab, Troslære, Kirkehistorie og Missionsvæsenet. Den mundtlige Prøve maatte afholdes af Missionsskolens Lærere, men saaledes at Examinationsgjenstandene ligeledes opgives af Kommissionens Medlemmer. Til Prøve paa det mundtlige Foredrag foreslaas endnu en Udvikling af et opgivet Emne indenfor den i

Missionsskolen behandlede Kundskabskreds efter nogle faa Timers Forberedelse. Prøvens Udfald foreslaas betegnet ved „Antaget“ og „Ikke antaget“.

Ved Spørgsmaalet, om der bør kunne meddeles Ordination til Missionselever, der have bestaaet den her angivne Prøve og staa i Begreb med at skulle udsendes til deres Gjerning, tro vi at burde stille den Betragtning over enhver anden: at enhver Landskirke maa finde sig forpligtet til at støtte Bestræbelserne for Missionsvirksomheden — ikke mindst hvor disse ere overladte til frie Foreninger, som trænge til Bistand fra Kirken, — og at Missionsvirksomheden ikke vil kunne drives med Kraft og Frugt uden ved Mænd, der have Embedets Myndighed til at forkynde Ordet og forvalte de hellige Handlinger. At udsende Missionærer, som andetsteds skulle søge at erhverve denne Bemyndigelse ved Ordinationen, vilde være at blive staaende ved halvgjort Gjerning. — —

Vi formene saaledes, at der vil kunne meddeles Ordination i den danske Folkekirke til dem, der have bestaaet den foranførte Prøve for Missionselever, uden at den i den augsburgske Konfession (Art. 14) opstillede kirkelige Grundregel: „Ingen bør lære offentlig eller forvalte Sakramenterne i Menigheden uden at være rettelig kaldet“ trædes for nær, ikkun at denne Kaldelse bliver udtrykkelig begrænset til Hedningemissionsgjerningen. — —

Saafremt det saaledes foreslaaede i det hele finder højere Billigelse, antage vi, at det fornødne tør ventes foranstaltet af Kirkeministeriet, naar Missionsselskabets Bestyrelse i paakommende Tilfælde henvender sig til samme angaaende Afholdelse af en Dimisprøve.

Kjøbenhavn den 5te December 1868.

Clausen. Rothe. Hermansen. Kalkar.

Under 13de Marts 1869 svarede Ministeriet Selskabets Formand, „at det vil være villigt til ved forefaldende Lejlighed efter Andragende fra Selskabets Bestyrelse at udvirke Hans Majestæts allerhøjeste Tilladelse til, at der maa meddeles de fra Selskabets Missionsskole udgaaende Elever, der agtes udsendte som Missionærer, præstelig Ordination i den danske Folkekirke under Forudsætning af, at de i Forvejen ved af Ministeriet anordnet Prøve have godtgjort at være i Besiddelse af de Kundskaber og den Dannelse, der maa anses som nødvendig for deres Ordination og Udsendelse som Missionærer.

— — — — I Forbindelse med foranstaaende Meddelelse skulde Ministeriet nu tjenstligst udbede sig fra Deres Højærværdighed en behagelig Ytring, om Missionsselskabets Skole er indrettet eller vil kunne indrettes efter en Undervisningsplan svarende til de i det foregaaende antydede Fordringer."

I Henhold til den fra Kommissionen skete Indstilling udkom saa endelig „Ministeriets Indstilling til Kongen om Tilladelse for en ustuderet Missionær til at modtage gejstlig Ordination." Denne findes i Skibsteds „Love og Expeditioner" 7de Bind Side 274, dateret 18de November 1871. Her hedder det:

Ministeriet fandt, at det i alt væsentligt kunde tiltræde tiltræde det af de 4 Gejstlige og Professorer udarbejdede Forslag, idet det med Hensyn til det større eller mindre Omfang af de Paagjældendes Uddannelse saa vel som Beskaffenheden af denne antog, at Beskaffenheden af den Missionsgjerning, til hvilken de skulde anvendes, til en vis Grad maatte komme i Betragtning. Medens Ministeriet saaledes under visse Omstændigheder maatte være enigt med Kommissionen i at anse det i alt Fald for meget ønskeligt, at de Paagjældende vare i Besiddelse af saa megen latinsk Sprogkundskab, at de uden Vanskelighed kunde sammenholde den latinske Oversættelse af det nye Testamente med Grundtexten saa vel som i fornødent Fald udholde en Diskussion angaaende

Forstaaelsen af de forskjellige Konfessioners symbolske Bøger i Grundsproget, antog Ministeriet, at der under andre Forudsætninger vilde kunne blive Spørgsmaal om at slaa en Del af i de Fordringer, som alle de sammentraadte Mænd havde været enige i at stille til de vedkommende Ordinandi.

Hvad angaar Beskaffenheden af den Ordination, som skal meddeles de Paagjældende, har Ministeriet tiltraadt Sjællands Biskops Ytringer om, at der ikke bliver Spørgsmaal om at indrette en særlig Ordination for dem til denne Gjerning, men at der bør gives en hel og fuldstændig Ordination, samt at Ordinationsløftet bliver uforandret, men derimod vel, at det højtidelige Løfte efter Ordinationen tillempes efter Hensynet til, at de skulle udsendes som Missionærer. Ordinationen aabner ikke de Paagjældende Adgang til Embeder i Folkekirken.

---

9. Love og Vedtægter for det danske Missionsselskab.

I. Det danske Missionsselskabs Love.

§ 1.

Det danske Missionsselskab staar paa den danske Folkekirkes Grund og bestaar af et Antal Kreds- og Kvindeforeninger. Det vil arbejde for at vække og nære Kjærlighed til Hedningemissionen og ønsker at samle den levende Menighed i den danske Folkekirke om sit Arbejde.

§ 2.

Selskabets Hovedøjemed er at fremme Evangeliets Udbredelse blandt Hedningerne og at samle de Døbte af Hedningerne til selvstændige Menigheder. Det vil stræbe at udsende troende Mennesker, som have Kald og Dygtighed til Missionsgjerning, og for saa vidt de mangle den fornødn

Uddannelse, vil det hjælpe dem til at erhverve denne. Det vil søge at skaffe de Mænd, der udsendes for at virke i Missionen som Præster, Ordination i den danske Folkekirke.

§ 3.

Ordningen af Kreds- og Kvindeforeningerne er fastsat ved særlige derom vedtagne Regler (se S. 134).

§ 4.

Selskabets Anliggender ledes af en Bestyrelse, som skal bestaa af 9 Medlemmer, af hvilke 3 afgaa hvert 3die Aar, første Gang i Sommeren 1893. Forhandlingsmødet (se § 5) vælger med simpel Stemmeflerhed 1 Præst og 1 Lægmand. Bestyrelsen vælger det tredie Medlem. De fratrædende Medlemmer kunne gjenvælges. Ved Udfyldningsvalg træder den Nyvalgte ind for den Tid, det fratraadte Bestyrelsesmedlem havde tilbage.

Bestyrelsen vælger ud af sin Midte en Formand. Den har Ret til at ansætte en lønnet Sekretær, der tillige kan virke som Rejseprædikant; Sekretæren kan være Medlem af Bestyrelsen, og hans Virksomhed anvises ham af denne.

Bestyrelsen skal sørge for, at Selskabets Midler gjøres frugtbringende i solide Pengeeffekter, hvilke noteres paa Selskabets Navn, forsaavidt saadant efter deres Beskaffenhed kan finde Sted, eller deponeres i en solid Bank. Til deres Realisation eller Konvertering behøves Underskrift af Formanden og et dertil af Bestyrelsen særligt valgt Medlem af dens egen Midte.

Bestyrelsen vælger udenfor sin Midte en lønnet Kasserer, som modtager alle til Selskabet indsendte Gaver og aflægger aarligt Regnskab, hvilket revideres af en af Bestyrelsen valgt Revisor.

Bestyrelsens Forretningsgang ordnes af den selv ved et Regulativ.

Bestyrelsen vælger en lønnet Redaktør for det af Selskabet udgivne „Dansk Missionsblad" og en lønnet Bibliothekar.

Ved alle Selskabets Forhandlingsmøder raade Bestyrelsens Medlemmer hver over 1 Stemme.

§ 5.

Mindst hvert 3die Aar holdes et Forhandlingsmøde mellem Bestyrelsen og Kredsforeningerne. Ved Mødet meddeler Formanden eller Sekretæren, hvad der har tildraget sig siden sidste Møde, forelægger de Sager, som Bestyrelsen ønsker afgjorte af Kredsforeningerne, og giver en Udsigt over Selskabets Pengeforhold. Senest to Maaneder inden Forhandlingsmødet skal Dagsordenen for det offentliggjøres i „Dansk Missionsblad". Dog har Bestyrelsen Ret til udenfor Dagsordenen at forelægge presserende Sager. Alle Sager afgjøres ved simpel Stemmeflerhed undtagen Forandring i Lovene, dertil medregnet Ordningen af Kredsforeninger, hvortil udkræves $^3/_4$ af de repræsenterede Stemmer.

Valg af Bestyrelsens Medlemmer sker altid ved skriftlig Afstemning. Saasnart en Fjerdedel af Mødets Medlemmer forlanger det, skulle ogsaa andre Sager afgjøres ved skriftlig Afstemning.

§ 6.

Bestyrelsen kan ikke optage en ny Mission eller opgive en gammel Mission, med mindre Forhandlingsmødet billiger dette med en Majoritet af $^2/_3$ af de afgivne Stemmer.

§ 7.

Selskabet sørger for, at der holdes Missionsgudstjeneste:
1) ved det i § 5 nævnte Forhandlingsmøde,
2) ved et almindeligt aarligt Missionsmøde.

II. Regler for Kredsforeningerne.

(se Lovenes § 3).

§ 1.

En Kredsforening maa:

a. staa paa den danske Folkekirkes Grund og alle dens Medlemmer høre til denne.

b. omfatte mindst 25 Medlemmer. Undtagelser fra denne Regel kunne finde Sted ved Forhandling med det danske Missionsselskabs Bestyrelse, som afgjør Sagen.

c. have en Formand, gjennem hvem den kan træde i Forbindelse med det danske Missionsselskabs Bestyrelse.

d. efter Evne virke blandt troende Mennesker for at fremme Kjærlighed til Hedningemissionen ved Møder, ved Udbredelse af Missionsblade og anden Missionslæsning m. m.

e. indbetale mindst 50 Kr. i hvert Kalenderaar, dertil ikke regnet, hvad der kommer ind ved Helligtrekongersgudstjeneste og offentlige Missionsmøder. Udebliver denne Indbetaling et Aar, udslettes Kredsforeningen, hvis Sagen ikke ordnes efter nærmere Brevvexling.

f. for at have Stemmeret det Aar, den oprettes, have meldt sig til Missionsselskabets Sekretær mindst 3 Maaneder, før Forhandlingsmødet holdes.

§ 2.

Kredsforeningerne ere ikke bundne ved Sognegrænserne, og der er intet til Hinder for, at flere Kredsforeninger kunne bestaa inden samme Pastorat, naar de kun opfylde de for Kredsforeninger satte Betingelser.

§ 3.

Samme Ret som Kredsforeninger nyde Kvindeforeninger og Menighedsforeninger, der iøvrigt opfylde de til Kredsforeninger stillede Fordringer.

§ 4.

Naar en Kredsforening danner sig, tilmelder den Missionsselskabets Sekretær dette med Opgivelse af dens Formands Navn og Adresse samt dens Medlemmers Navne. Hvert Nytaar fornyes denne Meddelelse ved Fremsendelse af Navneliste. Er denne ikke indsendt inden 1ste Marts, har Kredsforeningen tabt sin Stemmeret for det Aar. Bestyrelsen afgjør, om den tilmeldte Kredsforening opfylder de Betingelser for Optagelse, som kræves efter Bestemmelserne. Saafremt flere Kredsforeninger ønske at slutte sig sammen under en fælles Formand, skal Bestyrelsen kunne tillade dette.

§ 5.

Kredsforeningernes Forhold til det danske Missionsselskabs Bestyrelse er et Tillidsforhold, saavel hvad Missionærernes Udsendelse, Forflyttelse, Hjemkaldelse o. s. v. angaaer som i det Hele taget, hvad Missionen og Missionseleverne angaaer.

§ 6.

Hver Kredsforening vælger En af sin Midte til at møde som Kredsens stemmeberettigede Udsending ved Forhandlingsmøderne og en Stedfortræder for det Tilfælde, at den Valgte faar Forfald. Dog kan Bestyrelsen tillade saadanne Kredse, som have Vanskelighed ved at sende en Repræsentant, at lade sig repræsentere ved en anden Kredses Repræsentant, men Ingen kan repræsentere mere end 5 Kredse. Hvis Udsendingen ønsker Rejsegodtgjørelse, gaar denne af Kredsforeningens Kasse. I særlige Tilfælde overlades det Bestyrelsen at understøtte en Kredsforening ved at bevilge dens Repræsentant Bidrag til Rejseudgifter af Selskabets Kasse.

§ 7.

Dersom mindst 25 Kredsforeninger senest 3 Maaneder før Forhandlingsmødet fremlægge skriftlig Begjæring om Emner, der ønskes forhandlede, er Missionsselskabets Formand pligtig

til at forelægge disse for Forhandlingsmødet til Forhandling og Beslutning ved Afstemning. Naar en Trediedel af samtlige Kredse forlange det, skal Bestyrelsen sammenkalde et extraordinært Forhandlingsmøde.

§ 8.

Saa vidt muligt holdes der aarlig i hver Kreds et større Møde med Gudstjeneste for Hedningemissionen.

§ 9.

Kredsforeninger udenfor det egentlige Danmark kunne repræsenteres ved en Mand i Danmark.

III. Regulativ for Kassereren ved det danske Missionsselskab.

Bestyrelsen vælger udenfor sin Midte en lønnet Kasserer.

Kassereren antages med $1/2$ Aars gjensidig Opsigelsesfrist.

Han lønnes med 1 pCt. af Aarets Netto-Indtægt, dog saaledes, at Minimum sættes til 400 Kr., Maximum til 1200 Kr. For saa vidt Arbejdet maatte voxe saa meget, at det findes fornødent at tage Hjælp, vil der dog kunne tilstaas ham et passende Vederlag til Kontorhold. Kassereren forvalter alle Selskabets Pengeanliggender (ɔ: modtager indkommende Gaver, besørger Terminsforretninger, Konvertering, Hævning af Kupons o. s. v. samt besørger Udbetalinger til Ind- og Udland efter Bestyrelsens eller eventuelt dens Formands, Sekretærs og Kassekontrollørs Ordre. Han gjør Selskabets Midler frugtbringende i solide Pengeeffekter, hvilke noteres paa Selskabets Navn og opbevares i den Box, som Selskabet holder i en solid Bank. Skulde Selskabet komme i Besiddelse af Papirer, som efter deres Beskaffenhed ikke kunne noteres eller sikres Selskabet paa en dermed ensgjældende Maade, deponeres de i en solid Bank. Til Effekternes

Realisation eller Konvertering behøves Underskrift af Formanden og Kassekontrolløren. Løbende Pengemidler gjøres frugtbringende i en af Landets store og sikre Banker eller Sparekasser. Ethvert Beløb over 2000 Kr. skal saa vidt muligt indsættes heri inden 24 Timer efter Modtagelsen. Beløbene bør anbringes saaledes paa forskjellige Konti, at Kassereren selv heraf kun kan hæve indtil 2000 Kr., medens der til at hæve de Øvrige foruden hans egen endnu behøves Kassekontrollørens Underskrift. Kassereren skal i Løbet af den første Uge i hver Maaned meddele Kassekontrolløren, hvor stort et Beløb der ved foregaaende Maaneds Udgang indestod paa hans Bank- eller Sparekasse-Konto, og hvor stor Kassebeholdningen var.

For de i et Bestyrelsesmøde vedtagne Pengeudgifter behøves med Hensyn til Udbetaling ingen særlig Sanktion ved Kassekontrolløren; for Beløb ud over 500 Kr. udenfor Bestyrelsesmøderne behøves Sanktion ved Formanden og Kassekontrolløren, under 500 Kr. kun af Formanden.

Kassereren er forpligtet til, hvis Bestyrelsen maatte forlange det, at stille en Kaution af indtil 10,000 Kr. Kautionen deponeres i gode Værdipapirer i en Bank, saaledes at dens Udtagelse kræver Kassererens og Kassekontrollørens eller Kassererens og Formandens Underskrift, medens han selv kan hæve Renterne. Denne Kaution forfalder til Dækning af Tab, der bevislig maatte være foranledigede ved Kassererens Forsømmelse eller Misbrug.

Kassereren er ansvarlig og erstatningspligtig overfor ethvert Tab, som Selskabet maatte lide ved hans Forsømmelse (f. Ex. Undladelse af at konvertere Obligationer o. lign.), men derimod selvfølgelig ikke for Tab, Selskabet maatte lide uden hans Skyld (f. Ex. ved en Banks Fallit, ved Indbrudstyveri, Brand, Krig o. lign.) Saa ofte Bestyrelsen ønsker det, er Kassereren pligtig til at levere en Status-Oversigt, og hvert Aar skal han levere Aarsregnskab til Trykning i „D. Misbl.", saavidt muligt færdigt fra hans Haand til

1. April. Aarsregnskabet revideres ved en af Bestyrelsen valgt Revisor.

Til „D. Misbl." skal han levere maanedlige Gavelister. I Anledning af Missionærers Udsendelse er han forpligtet til at søge Underretning om Rejserouter og Oplysninger om Forsendelse af Passagerer og Fragtgods samt være behjælpelig med Kjøb af Billet o. lign. Det af Missionsvenner forarbejdede Tøj til Missionsmenighederne fremsendes til ham og udsendes ved ham.

Kassekontrolløren er pligtig til 2 Gange aarlig at efterse, at Selskabets Kassebeholdning forefindes, og at dets Sparekasse- og Bankbøger ere i Orden, samt en Gang aarlig efterse dets noterede Effekter.

For saa vidt Bestyrelsen maatte ønske at gjøre Forandringer eller Tilføjelser i dette Regulativ, skulle disse forelægges Kassereren ½ Aar forud for deres Vedtagelse. Ved sin Underskrift forpligter Kassereren sig til at underkaste sig dette Regulativ.

Kassekontrollør er for Tiden Prof., Dr. phil. Zeuthen, medens Revisor er Konsul Olaf Hansen, Eltham, Hellerup.

IV. Vejledning for unge Mennesker, som ønske Uddannelse i det danske Missionsselskabs Tjeneste.

Missionen hviler paa Herrens egen Befaling (Matth. 28, 19) og er forbunden med hans Forjættelse (Matth. 28, 20). Derfor tør ingen levende Kristen unddrage sig for at bære Missionen i sit Hjerte og støtte den ved Forbøn, Gave og Kjærlighedstjeneste. Men til det egentlige Missionsarbejde, som Herrens Kirke er kaldet til, har ikke enhver levende Kristen faaet Hjertets Kald og Natur- og Naadegave-Udrustning fra Kirkens Herre. Ofte vaagner i unge Menneskers første Væk-

kelsestid Missionær-Tanker og uklar Missionslyst, uden at den sande indre og ydre Kaldelses Betingelser ere til Stede. For at nu de Unge, som føle Lysten, kunne prøve, om de ogsaa have det **indre** Kald, bede vi dem for det Første betænke følgende Spørgsmaal:

1. Har du af egen indre Erfaring den Helligaands Vidnesbyrd om Livet i Jesu Tro og Samfundet med Faderen? Du er døbt til dette dybe Livsfællesskab med den treenige Gud; staar du endnu i denne Naadestand? eller, hvis du faldt fra, har du da faaet Naade til i oprigtig Anger og Bod at vende tilbage til din Fader i Himlen, veed du dig fast i Troen paa dine Synders Forladelse, og vil du blive tro mod din Frelser og Helligaanden under uafladelig Kamp mod Kjødet, Synden og Verden?

2. Bekjender du dig som Medlem af den levende Menighed i den danske Folkekirke af Hjertets Overbevisning til den lutherske Lære?

3. Er det af *Kjærlighed til din Frelser* og i Tro paa hans Ord, at du ønsker at vie dit Liv til Hedningemissionens Tjeneste? er det ikke (maaske dig selv ikke klart bevidst) af andre, urene Bevæggrunde, f. Ex. for at faa et bedre Udkomme, en mere fremragende Stilling blandt Mensker? har du forstaaet, at for at tjene Herren behøver du ikke at foretage dig noget særligt Hverv efter dit eget Tykke (f. Ex. at drage ud til Hedningerne), men at ethvert troende Menneske har et helligt Kald: i enhver Stand eller Stilling at forkynde hans Dyder, som kaldte os fra Mørket til sit beundringsværdige Lys?

4. Har du gjennem Læsning af Missionsskrifter og Blade nogen Kundskab om, hvad Mission virkelig er, at det er under ganske særlige ydre og indre Forhold et Liv i Jesu Efterfølgelse, i en Selvopofrelse og Selvfornægtelse, der stiller forhøjede Fordringer til Forsagelse og Tro?

Og prøv saa for det Andet, om Hoved-Betingelserne for det **ydre** Kald findes hos dig i nogen Maade.

1. Godt Helbred og et frisk Mod, der taalmodigt baner sig Vej gjennem ydre Vanskeligheder og Modgang.

2. Evne og Lyst til Studering samt Anlæg for Sprog.

3. Forkundskaber og almindelig Dannelse, nemlig Kundskab i Verdenshistorie og Geografi efter en mindre Lærebog, Modersmaalets Analyse og Færdighed i at udtrykke sig skriftligt i Modersmaalet, grundigt Kjendskab til Katekismus og Bibelhistorie i noget videre Omfang end det, der meddeles i Almueskolen, Regning og Skrivning, samt helst et Sprog, Tysk eller Engelsk. Som Garanti for saadan Dannelse antages i hvert Fald Præliminærexamen eller Oprykningsexamen ved et Seminarium.

4. Forældres eller Værgers Samtykke.

5. Ikke at være tynget af Gjæld.

6. Helst at have aftjent Værnepligten.

Men har du saaledes prøvet dig selv i det Indre og det Ydre, saa prøv endnu for det Tredie, hvad Bestyrelsen for det danske Missionsselskab maa fastholde for at sikre sig brugbare og lydige Redskaber i den store Gjerning, at ikke de Troendes Bønner og Gaver, ja, mangen „Enkens Skærv" skal forspildes ude paa Missionsmarken:

1. Bestyrelsen afgjør, hvilke Mænd, der kunne antages til Uddannelse i Selskabets Tjeneste, og den forbeholder sig under Raadførsel med Missionsskolens Leder at afskedige de Elever, som den efter samvittighedsfuld Overvejelse maa anse for uskikkede til Gjerningen.

2. Det staar enhver Elev frit for med ½ Aars Varsel forud at opgive sin Uddannelse, naar han anmelder dette til Selskabets Sekretær. Men han er da pligtig til at erstatte Selskabet Omkostningerne ved hans Undervisning. Enhver Elev maa derfor ved Antagelsen stille Kaution for en Betaling af 500 Kr. for hvert Aar, han har været underholdt og har modtaget Undervisning paa Missionens Bekostning; denne Betaling forfalder, saafremt han opgiver Sagen eller

af nogen ham tilregnelig Grund ikke kommer til at udgaa som Missionær.

3. Missionseleverne nyde frit Ophold og fri Undervisning; derimod maa de selv holde sig med Vask, Klæder og mindre Fornødenheder. Ligeledes maa de medbringe Sengeklæder. De Bøger, som Missionsskolens Leder efter Samraad med Selskabets Bestyrelse anser det for rettest at bruge, skjænker Selskabet dem. Til Gjengjæld forventes det, at de som Mænd, der uddannes til en Missionærs Kald, ville vise Flid og med Energi lægge sig efter Alt, hvad der tjener til Uddannelse og Karakterudvikling.

4. Det er en Selvfølge, at Eleverne ikke blot i Undervisningstiden, men i hele deres Færd maa rette sig efter Missionsselskabets Leder, hvis Forhold til Eleverne maa betragtes som en Faders overfor sine Børn med samme Myndighed og samme Ansvar. Den, der forberedes til at bære Dagens Byrde og Hede i Hedningelandene, maa have forstaaet i Hjemmet at underordne sig en Andens Villie som den, der i sit hele Forhold veed sig ansvarlig overfor Gud og for Herrens Skyld har at bevise Troskab og Lydighed.

5. Da Eleverne forberedes til et helligt Kald, ventes det, at de ville give nøje Agt baade paa deres Tale og Vandel, omgaas hverandre i broderlig Samdrægtighed og ikke give nogen Forargelse for dem, som ere udenfor. Med Hensyn til Menigheds- eller Missionsarbejde her hjemme, maa de handle i Forstaaelse med Missionsskolens Leder.

6. Eleverne maa helst ikke forlove sig i deres Uddannelsestid. Det er en almindelig Missionserfaring, at uovervejede og forhastede Forlovelser have ført megen Skade med sig i Hedningemissionsarbejdet. Saafremt en Missionselev forlover sig med en Kvinde, som Skolens Forstander og Bestyrelse skjønner at være uskikket til at være en ret Hustru for en Missionær, kan han ikke gjøre Regning paa at blive udsendt af Selskabet.

7. Læretidens Varighed vil bero saavel paa Dybden og

Grundigheden af Elevens Fordannelse som paa den Udvikling, Aandsmodenhed og Karakter, de vinde i Undervisningstiden. For Elever med en god Præliminæreexamen antages 3 Aar at være den normale Tid.

8. Bestyrelsen paatager sig ingen juridisk Forpligtelse til at ansætte de i Missionsskolen uddannede Elever, men vil stræbe at anvende dem i Tjenesten paa Selskabets Missionsmark og hjælpe dem til inden Udsendelsen at blive ordinerede i den danske Folkekirke.

Ingen i Selskabets Skole uddannet Mand maa træde ind i et andet Selskabs Tjeneste, før han gjennem Selskabets Sekretær har faaet Vished for, at det danske Missionsselskab ikke vil benytte hans Tjeneste.

9. Naar Missionseleverne Undervisning er afsluttet, ville de i Reglen ikke blive udsendte, førend de efter mindst 1 Aars Virksomhed her hjemme, hvis Art nærmere bliver at bestemme, findes virkelig skikkede til Arbejde for Guds Rige.

Har du saa prøvet alt dette og nøje „beregnet Bekostningen" (Luk. 14, 28) samt vedvarende fundet i dit Hjerte, at „Kristi Kjærlighed tvinger dig", saa du maa sige: „jeg kan ikke andet; saa hjælpe mig Gud", — kom da, og vi hilse dig velkommen som En, der kommer i Herrens Navn!

Herved bevidner jeg Undertegnede, at jeg nøje har gjort mig bekjendt med denne Vejledning og er villig til at underkaste mig de deri fastsatte Regler.

(Underskrift).

V. Bestemmelser om et Prøveaar ved Missionsskolen.

For saa vidt muligt at kunne faa de rette Mænd ind paa Missionsskolen og for at give unge Mennesker Lejlighed til at gjøre Erfaringer om sig selv med Henblik paa fremtidig Missionsgjerning, oprettes for dem, der ikke strax antages paa Missionsskolen, et Prøvekursus paa følgende Vilkaar:

1. Ingen tilstedes Adgang til dette Kursus uden Bestyrelsens Tilladelse. Præliminæreexamen eller første Del af Skolelærereexamen er Betingelse for at faa Adgang til at blive Kursus-Elev.

2. De Unge, som ønske at prøves, maa selv betale for Prøvetiden.

3. Betalingen er 150 Kr. for første Kvartal og 100 Kr. for hvert af de følgende. Betalingen erlægges kvartalsvis forud til Selskabets Kasserer.

4. Da det Hele er en privat Sag, sker hverken Anmeldelse om Indtræden eller Udtræden i „Dansk Missionsblad".

5. Paa Prøvekursus'et skal undersøges:
   a. Er der virkelig en Missionær i de Unge?
   b. Kunne de med Lethed lære Sprog?
   c. Hvorledes ville de kunne passe ind i Missionsskolen?

6. Under Opholdet paa Missionsskolen ere de de samme Regler undergivne som Missionseleverne (se „Vejledningen" for disse S. 138 f.).

7. Saasnart det i Aarets Løb bliver klart, at en Prøveelev ikke egner sig til Missionær, meddeler Bestyrelsen ham, at han maa fratræde. Det Samme kan ske ved Aarets Slutning.

8. De, der gjennemgaa hele Prøveaaret tilfredsstillende, indstilles til Bestyrelsen til endelig Antagelse.

9. Antagelse sker regelmæssig efter Sommer- og Juleferien.

VI. Løftet, som aflægges ved en Missionærs Ordination.

Det af Ministeriet approberede Løfte for Missionærer, som ordineres i den danske Folkekirke lyder saaledes:

Jeg, N. N., der udsendes som Missionær til {Indien / China} lover for den alvidende Guds Aasyn,

at jeg i troende Fortrøstning til Herrens Forjættelser vil arbejde for Guds Riges Udbredelse iblandt Hedningerne,

at jeg efter det apostoliske Forbillede vil prædike Omvendelse til Gud og Tro paa Kristus og i det Hele forkynde Guds Ord purt og rent, saaledes som det findes i de profetiske og apostoliske Skrifter og i vor danske evangelisk-lutherske Folkekirkes symbolske Bøger;

at jeg vil forvalte de hellige Sakramenter efter Kristi Indstiftelse og efter Evne og bedste Indsigt samvittighedsfuldt vaage over, at disse hellige Naademidler meddeles, modtages og bruges i Overensstemmelse med Herrens Villie, hvorfor jeg troligen vil arbejde for Katekumenernes Oplysning om Saliggjørelsens Vej;

at jeg vil stræbe efter ved flittig og alvorlig Granskning af Guds Ord og Troens hellige Lærdomme altid fuldkomnere at danne og dueliggjøre mig til Evangeliets Tjeneste og beflitte mig paa at foregaa dem, der høre mig, med et opbyggeligt Exempel, som det sømmer sig for dem, der skulle bringe Guds Navn til Hedningene.

Dette lover jeg med Regnskabsdagen for Øje samvittighedsfuldt at ville holde efter den Naade, som Gud mig dertil vil forlene.

VII. Vedtægter for Konferensen i Indien.

§ 1.

Konferensen holder et Møde hvert Aar til den Tid, som maatte anses for hensigtsmæssigst (Januar ved Fuldmaane).

Men foruden dette kunne ogsaa extraordinære Møder sammenkaldes, enten paa Foranledning af Bestyrelsen, naar den ønsker en eller flere vigtige Sager, som ikke taale Opsættelse, behandlede paa et saadant, eller paa Foranledning af den i næste Paragraf nævnte Formand, det være sig af eget Initiativ eller efter Begjæring af Flertallet af Medlemmerne.

§ 2.

Formanden vælges af Konferensens stemmeberettigede Medlemmer paa 3 Aar; i Tilfælde af Stemmelighed gjør hans Stemme Udslaget. Til at fungere i hans Forfald udnævnes en Næstformand.

§ 3.

Stemmeberettigede ere alle ordinerede Missionærer, med den i § 5 anførte Undtagelse, og de indfødte Præster, som udnævnes dertil af Missionær-Konferensen.

§ 4.

Formanden kan efter egen Tilskyndelse eller paa Opfordring af de andre Medlemmer tilkalde dem af de indfødte Medarbejdere, hvis Nærværelse anses ønskelig; men disse have ingen Stemmeret.

§ 5.

Dette Sidste gjælder ogsaa alle de ordinerede indfødte Medhjælpere, som ikke ifølge § 3 ere Medlemmer af Konferensen, saavelsom de unge Mænd, som udsendes fra Hjemmet, hvad enten de ere ordinerede eller ej, naar de ikke have opholdt sig i Indien i 3 Aar. De have Ret til at overvære Møderne og udtale sig paa disse, men uden Stemmeret.

§ 6.

Medlemmernes Rejseudgifter, saavel som deres Ophold under Mødet, betales af Missionskassen.

§ 7.

Over Konferensens Forhandlinger føres en Protokol af en af den udnævnt Sekretær, der vælges paa 3 Aar. Protokollen underskrives af samtlige stemmeberettigede Deltagere; en Afskrift sendes snarest muligt af Formanden til Bestyrelsen.

§ 8.

Konferensen vedtager ved hvert Møde, hvor det næste skal holdes.

§ 9.

Alle stemmeberettigede Medlemmer ere ogsaa pligtige til at indfinde sig ved Møderne, naar de ikke godtgjøre lovligt, af Konferensen godkjendt, Forfald.

§ 10.

Ved Møderne forhandles:

a. Hvad Bestyrelsen forelægger til Drøftelse.
b. Hvad den forelægger til Afgjørelse.
c. Hvad Medlemmerne selv ønske behandlet, hvorom i betimelig Tid gjøres Anmeldelse til Formanden, som gjennem Sekretæren meddeler Deltagerne i Konferensen Underretning herom.

De under a og b hørende Sager behandles først.

§ 11.

Sekretæren indfører ogsaa Mindretallenes Meninger i Protokollen, hvoraf efter § 7 en Afskrift sendes til Bestyrelsen; andre Indstillinger til denne fra mulige Mindretal ere udelukkede.

§ 12.

Konferensen gjør Indstilling om:

a. Hvorvidt de unge, herfra udsendte Mænd skulle beholdes i Missionens Tjeneste eller ej.
b. Hvorvidt de, naar de 2 à 3 Aar efter Udsendelsen have bestaaet en Prøve i Tamulsk, hvorfor Reglerne

gives af Konferensen, skulle kunne ordineres, for saa vidt som dette ikke er sket, førend de udsendes, og betroes en selvstændig Gjerning.

c. Hvorvidt Indfødte skulle kunne ansættes som Præster og ordineres.

Ordinationen foretages ordenligvis, medens Konferensen er samlet, af dennes Formand.

§ 13.

Anlæg af nye Stationer, Opførelse af Kirker, Skoler og andre saadanne Bygninger kan ikke foretages, uden efter at Konferensen har udtalt sig derom. Smaasummer paa indtil 200 Rupier til Opførelsen af øjeblikkelig nødvendige nye Smaastationer kunne i Tiden mellem Møderne bevilges ved, at Formanden lader vedkommende Missionærs Ansøgning derom cirkulere mellem Konferensens Medlemmer, der da paategne den og saa hurtig som muligt sende den tilbage til Formanden.

§ 14.

Konferensen har at undersøge, hvorvidt Adkomstdokumenter og lignende Papirer ere i Orden, om Kirkebøgerne føres ordenlig o. desl., hvorvidt Bygningerne ere holdte i forsvarlig Stand, ligesom i det Hele, hvorledes det staar til paa Stationen, hvor Mødet holdes. Derom indgives Beretning til Bestyrelsen gjennem Formanden.

§ 15.

Skulde, hvad Gud forbyde, nogen Missionær eller indfødt Præst give Forargelse i Lære eller Liv, bliver det at undersøge af Konferensen og Indstilling derefter at gjøre til Bestyrelsen. I fornødent Fald kan Mødet suspendere den Skyldige.

VIII. Ritual for de danske Missionsmenigheder i Tamullandet.*)

A. Den almindelige Søndagsgudstjeneste.

Kateketen beder Indgangsbønnen:

Kjære himmelske Fader! Vi ere her forsamlede for at tilbede dig og for at høre, hvad du i din Naade vil tale til os. Herre, oplad nu saaledes ved din Helligaand for Jesu Kristi Skyld vore Hjerter, at vi kunne lære at sørge over vore Synder, at tro i Liv og Død paa Jesus og hver Dag vandre i et helligt Levnet. Amen.

En Salme.

Præsten (vendt mod Alteret): Ære være Gud, Fader, Søn og Helligaand!

Menigheden: Som var i Begyndelsen, som er, som og skal være i al Evighed. Amen.

Præsten og Menigheden i Forening: Naadige og barmhjertige Gud! Vi bekjende, at vi ere fødte i Synd, ere store Syndere baade i Tanke, Ord og Gjerning og derfor ere skyldige til din Vrede og Straf, dersom du vilde handle med os efter vor Fortjeneste. Men vi bede dig: Forlad os alle vore Synder for Jesu Kristi Skyld, og rens vore Hjerter ved din Helligaand fra al ond Villie og Lyst, saa vi kunne tjene dig i en sand Tro og Lydighed!

O, Gud Fader! forbarm dig over os, dine Børn! Hjælp os i din Naade! O, Jesus Kristus, Verdens Frelser, forbarm dig over dit Folk, der bønfalder dig! Bed naadelig for os! O, Helligaand, vor eneste Trøstermand! forbarm dig over os! Hjælp os i din Naade!

Præsten (vendt mod Menigheden): Herren har forbarmet sig over os. Han ønsker ikke nogen Synders Død, men at han skal omvende sig fra sin Vejs Vildfarelse og leve. Gud har elsket Verden saa, at han gav sin enbaarne

*) Om dette Ritals Tilblivelse se „Dansk Missionsbl.“ 1891 Nr. 1.

Søn, for at hver, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men opnaa det evige Liv.

Menigheden: Ære være Gud i det høje, paa Jorden Fred og i Mennesker Velbehag.

En Salme.

Præsten: Herren være med eder!

Menigheden: Og med din Aand!

Præsten: Lader os alle bede: O, almægtige, evige Gud, du, som boer i et utilgængeligt Lys! vi takke og prise dig, fordi du naadigt har aabenbaret dig for os Mennesker ved din enbaarne Søn og ved din Helligaand! Vi bede dig, at du for din elskelige Søns, vor Herres Jesu Kristi, Skyld vil give os Naade til rettelig at kjende dig og din hellige Villie, til at tjene dig som lydige Børn i Kristus, til at staa fast i din Naade indtil vort Livs Ende og tilsidst blive evig salige.

Menigheden: Amen.

Dagens Epistel oplæses.

Præsten (vendt mod Alteret) og Menigheden i Forening fremsige Forsagelsen og Troen.

En Salme.

Prædiken, der slutter med en Bøn, hvori indesluttes en Forbøn for Øvrigheden.

Fader vor.

En Salme.

Præsten: Herren være med eder!

Menigheden: Og med din Aand!

Præsten lyser Velsignelsen (4 Moseb. 6, 24—26).

Menigheden: det trefoldige Amen.

Kateketen beder Slutningsbønnen.

B. Daab.

Kjære kristne Venner! Vi ere alle undfangne og fødte i Synd, hvorfor vor Herre Jesus Kristus siger: „Uden Nogen bliver født af Vand og Aand, kan han ikke komme ind i

Guds Rige." Denne Fødsel af Vand og Aand sker ved den hellige Daab, hvorom Jesus taler, naar han siger til sine Disciple: „Mig er givet al Magt i Himlen og paa Jorden; gaar derfor hen og kristner alle Folkene ved at døbe dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn og ved at lære dem at holde alt det, jeg har befalet eder. Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende," og atter, naar han siger: „Hvo, som tror og bliver døbt, skal blive salig, men hvo, som ikke tror, skal fordømmes." Derfor ville vi nu meddele den hellige Daabs Naade til denne (disse), som her er (ere) traadt (traadte) (baaren, baarne) frem med Begæringen om, at han (hun, de) maa faa Del i den.

Modtag det hellige Korstegn baade paa dit Ansigt og paa dit Bryst til Vidnesbyrd om, at du skal tilhøre den korsfæstede Herre Jesus Kristus.

Bøn: Almægtige, evige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader! Jeg raaber til dig over denne din Tjener (Tjenerinde, disse dine Tjenere, Tjenerinder), som beder om din Daabs Gave og ved den aandelige Igjenfødelse begjærer din evige Naade. Herre, antag dig ham (hende dem)! og som du haver sagt: Beder, saa skulle I faa, leder, saa skulle I finde, banker, saa skal eder oplades! — saa giv nu denne (disse), som beder, dine Gaver, og oplad Døren for ham (hende, dem), som banker, at han (hun, de) kan faa den evige Velsignelse i dette himmelske Bad og dit Rige, som du haver lovet og tilsagt os formedelst Jesus Kristus, vor Herre. Amen.

(Hvis der findes Børn blandt Baptizanderne): Markus 10, 13—16.

Der trædes hen til Døbefonten:

Gud bevare din Indgang og din Udgang fra nu af og til evig Tid. Amen.

Baptizandens Navn.

Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, som efter sin store Barmhjertighed vil igjenføde dig til et levende

Haab formedelst Jesu Kristi Opstandelse fra de døde! Men du begraves med ham ved Daaben til Døden, paa det at, ligesom Kristus er oprejst fra de døde formedelst Faderens Herlighed, saa skal og du vandre i et nyt Levnet.

Spørgsmaalene om Forsagelsen og Troen.

Daaben.

Bøn med Haandspaalæggelse: Den almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som nu har igjenfødt dig formedelst Vand og den Helligaand og skjænket dig Syndernes Forladelse, han styrke dig og bevare dig ved sin Naade til det evige Liv. Amen.

Fader vor.

Fred være med dig! Amen.

C. Nadver.

Kjære Kristi Venner! For at I paa en ret og værdig Maade kunne modtage Herrens hellige Nadver, bør I særlig mærke eder disse to Ting, nemlig hvad I her skulle tro, og hvad I her skulle gøre. Disse Jesu Kristi Ord: „Dette er mit Legeme, som gives for eder,“ og „dette er mit Blod, som udgydes for eder til Syndernes Forladelse,“ dem skulle I tro, saa I ere visse paa, at Jesus Kristus er selv tilstede med sit Legeme og Blod i Sakramentet, som hans Ord lyde. Ligeledes skulle I af hans Ord: „til Syndernes Forladelse“ tro, at han skjænker eder sit Legeme og Blod til en Stadfæstelse paa alle eders Synders Forladelse. Og dernæst skulle I gjøre, hvad Jesus Kristus byder, naar han siger: „Tager dette og æder det“ og „drikker alle deraf“ og „gjører dette til min Ihukommelse“. Thi han har givet os sit Legeme og Blod til Mad og Drikke for det evige Liv og til Ihukommelse af hans hellige Lidelse og Død for os. Naar I saa tro disse Kristi Ord og gjøre efter denne hans Befaling, saa kunne I rettelig nyde Herrens hellige Nadver. Dertil give Gud Fader eder sin Naade ved vor Herre Jesus Kristus, og derom ville vi bede i Jesu Navn:

Bøn: O, Herre Jesus Kristus! Jeg er i mig selv aldeles ikke værdig til at komme til din hellige Nadver, men kun ved din Naade og ved Troen kan jeg blive skikket dertil. Derfor kommer jeg nu i Tro paa dig, vor eneste Herre og Frelser, fordi du har kaldet dine Disciple til dette hellige Maaltid, hvori du rækker os dit Legeme og Blod, som du har givet og udgydt for os til Syndernes Forladelse, som den sande Mad og Drikke til evigt Liv. O, naadige Frelser! takket være du, at du har ført mig til den Tro, at dit Ord og dit frydefulde Løfte er Sandhed. Mig ske efter dit Ord. Amen!

Fader vor.

Hvor Menigheden formaar det, kan derefter synges den tamulske Oversættelse af „Agnus Dei“.

Indstiftelses- og Uddelings-Ordene, de sidste saaledes: „Dette er Jesu Legeme!“ — „Dette er Jesu Blod!“

Kollekt: Nu takke vi dig, vor Herres Jesu Kristi og vor Fader, fordi du har vederkvæget os med disse din Søns livsalige Gaver. Og saa bede vi dig, at du vil lade dem komme os rettelig tilgode til at styrke os i Troen, gjøre os frimodige i Haabet og gjøre den indbyrdes Kjærlighed levende i os, saa at vi kunne voxe i et helligt Levnet, — alt for din Søns, vor Herres Jesu Kristi Skyld. Amen.

D. Brudevielse.

Til Brudgommen: Vil du, N. N., have denne Kvinde, som staar ved din Side, til din Ægtehustru? Lover du i Guds og Menighedens Paahør at være hende en god og trofast Ægtemand, indtil Døden skiller eder ad?

Til Bruden det tilsvarende (. . . Mand . . . Ægtemand . . . Ægtehustru).

Haandspaalæggelse: Efterdi I tilforn ere blevne enige om at ville leve sammen i den hellige Ægtestand og nu offenligt have tilkjendegivet dette og givet hinanden Hænder derpaa, saa erklærer jeg eder nu herved for rette Ægtefolk

baade for Gud og Mennesker, i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. Amen. Hvad Gud har sammenføjet, maa Mennesker ikke adskille.

Efterdi I nu have givet eder i Ægteskab sammen i Guds Navn, saa hører nu, hvorledes Gud har indstiftet Ægteskabet, som der skrives i 1 Moseb. 2, 18. 21—24 og 1, 28.

Og hører dernæst, hvad I ere hinanden skyldige i eders Ægtestand. Saaledes skriver St. Paulus til Efeserne i det 5. Kapitel: „I Mænd, elsker eders Hustruer, ligesom og Kristus elskede Menigheden og hengav sig selv for den, paa det han kunde hellige den. Saaledes ere Mændene skyldige at elske deres Hustruer som deres egne Legemer; hvo, som elsker sin Hustru, elsker sig selv. I Kvinder, værer underdanige mod eders egne Mænd som mod Herren. Manden er Kvindens Hoved, ligesom og Kristus er Menighedens Hoved, og han er sit Legemes Saliggjører."

Og for at eders Ægteskab nu kan blive Gud til Ære og fremme eders egen timelige og evige Lykke, saa ville vi bede Gud om Velsignelse for eder. (Haandspaalæggelse.)

Fader vor.

Herrens Velsignelse.

E. Begravelse.

Jordpaakastelse som her hjemme: „Af Jord er du kommen" osv. Der forbeholdes hver enkelt Præst Ret til at bruge saa megen Bøn, Sang eller Tale, som han maatte finde passende.

F. Præsters Selvkommunion.

Præsten beder: Kjære Herre og Frelser! tag mig i Dag til Gjæst ved dit Bord. Jeg bekjender for dig af et angerfuldt Hjerte min Synd og Skyld, men jeg tror paa din Naade og Syndernes Forladelse. Styrk min Tro og gjør mig værdig til at modtage dit Legeme og Blod. Amen.

Missionærerne have fri Tilladelse til at meddele sig selv Nadveren, naarsomhelst de maatte ønske det.

IX. Lønningsskala for de indfødte Missionsarbejdere i Tamulmissionen.

§ 1. Missionærerne maa ved Antagelsen af Missionsarbejdere indhente paalidelige Vidnesbyrd om disses Dygtighed og sædelige Vandel, saa at forfejlede Antagelser saa vidt muligt kunne undgaas.

§ 2. Missionsarbejdere med Upper primary examination begynde med 7 Rs. og stige til 15 Rs. maanedlig med 1 Rupies Tillæg hvert andet Aar.

§ 3. Missionsarbejdere med Middle school examination begynde med 12 Rs. maanedlig og stige til 22 Rs. med 1 Rupies Tillæg hvert andet Aar.

§ 4. Missionsarbejdere med Matriculation begynde med 15 Rs. maanedlig og stige til 35 Rs. med 2 Rs. Tillæg hvert andet Aar.

§ 5. Missionsarbejdere med F. A. examination begynde med 25 Rs. maanedlig og stige til 50 Rs. med $2^1/_2$ Rs. Tillæg hvert andet Aar.

§ 6. Missionsarbejdere med B. A. examination begynde med 50 Rs. maanedlig og stige til 120 Rs. med 7 Rs. Tillæg hvert andet Aar.

§ 7. Missionsarbejdere med M. A. examination begynde med 80 Rs. maanedlig og stige til 150 Rs. med 7 Rs. Tillæg hvert andet Aar.

§ 8. Missionsarbejdere, som have erhvervet den til vedkommendes Grad knyttede Teachers' training (en Prøve i praktisk Skolegjerning) og kan fremlægge Bevis for at have bestaaet, faa henholdsvis 2, 3, 4, 7, 10 og 10 Rs. mere om Maaneden.

§ 9. Missionsarbejdere, som have gjennemgaaet et af Konferensen anerkjendt theologisk Kursus, faa henholdsvis 2, 3, 4, 7, 10 og 10 Rs. mere om Maaneden.

§ 10. Missionsarbejdere, som ikke have taget nogen af de ovennævnte Examiner, men i Prøveaaret vise sig skikkede

og dygtige til Missionsgjerningen, kunne af deres Missionær anbefales til at træde ind under den af de ovennævnte Lønningsgrader, der bedst maatte svare til deres Dygtighed.

§ 11. Missionsarbejdere, som ere uddannede af vor egen Mission, skulle begynde med den laveste Løn efter deres Grad. Med Missionsarbejdere, som antages fra andre Missioner, og paa hvis Uddannelse vor Mission altsaa Intet har kostet, kan Konferensen gjøre Undtagelser fra denne Regel.

§ 12. Missionsarbejdere, som vise sig særdeles dygtige og nyttige, kunne af deres Missionær anbefales til at rykke op i en højere Lønningsgrad.

§ 13. Missionsarbejdere paa Bjergene faa henholdsvis 5 Rupier mere, fordi Kosten er dyrere og Arbejdet sværere.

§ 14. Missionsarbejdere faa fri Bolig, men maa nøjes med den Bolig, der kan skaffes. Ved Arbejdets Begyndelse i nye Byer maa Missionærerne saa vidt muligt se at faa Befolkningen selv til at give Grund og bygge Hus til Missionsarbejderne.

§ 15. Missionsarbejderne nyde uafset deres Lønningsskale 4 Anna pr. Dag som Battah (Dagpenge), naar de ere paa Rejse i Missionens Tjeneste.

§ 16. Missionsarbejdere, som ere gifte, rykkes 2 Aar frem paa den Skala, som de ellers skulde begynde med.

§ 17. Missionsarbejderes Børn kunne som Regel ikke nyde Skolehjælp ud over det Maal, hvortil Missionens egne Skoler kunne føre dem.

§ 18. Missionsarbejderne maa underkaste sig 1 Aars Prøve, inden fast Antagelse kan finde Sted. I Prøveaaret maa Vedkommendes Løn ikke sættes højere end den laveste Løn, han vil kunne faa ved fast Ansættelse.

§ 19. Ønsker en Missionær at antage en Missionsarbejder paa Prøve, maa han først indhente Konferensens Samtykke dertil. Efter Prøveaarets Udløb meddeler Konferensen ham fast Ansættelse, hvis den Missionær, under hvis Opsigt, han har arbejdet i Prøveaaret, kan anbefale ham

dertil; og han skal da være villig til at optage den Gren af Arbejdet, som han maatte anses for bedst skikket til.

§ 20. Missionsarbejderes Løn regnes fra den Dag, Konferensen antager en Medhjælper.

§ 21. Missionærerne vælge ved Konferensen 1895 en Examenskomitee til at examinere Missionsarbejdere ved Prøveaarets Ende. Ingen Missionsarbejder maa faa fast Ansættelse, uden at denne Examenskomitee har prøvet og godkjendt ham.

Examenskomiteen bestaar af 3 Medlemmer, som vælges for 3 Aar ad Gangen. Komiteen vælger selv sin Formand. Missionsarbejderne examineres ved den aarlige Konferens; kan dette ikke ske, maa Komiteen undtagelsesvis holde extra Prøve. Examinationen foregaar baade skriftligt og mundtligt. Komiteen skal forvisse sig om, at Missionsarbejderne have den evangelisk-lutherske Kirkes Opfattelse af Sakramenterne, og at de kunne Luthers lille Katekismus med Forklaring. Bestaar en Missionsarbejder ikke denne Prøve, kan han ikke blive antaget. Man maa kun 1 Gang indstille sig til denne Prøve.

§ 22. Missionsarbejdere kunne suspenderes af deres Missionær paa Grund af slet Forhold eller Udueligbed, men endelig Afskedigelse maa afgjøres af Konferensen.

§ 23. Missionsarbejdere bør som Regel ikke ordineres, med mindre de have bestaaet Matriculation. Indfødte Præsters Løn bestemmes for hvert enkelt Tilfælde af Bestyrelsen efter Konferensens Indstilling.

§ 24. Da Lønningsskalaen stiger og falder efter Rupiens Kurs, bør den revideres hvert femte Aar.

§ 25. Undtagelser fra denne Lønningsskala kræve baade Konferensens og Bestyrelsens Samtykke*).

§ 26. Denne Lønningsskala træder i Kraft 1. Jan. 1896.

---

*) Som saadan er 1896 bevilget: Missionsarbejdere i Madras af de 3 første Klasser faa henholdsvis 2, 3 og 4 Rupier maanedlig som Lønningstillæg, foreløbigt for 1 Aar.

X. Forskjellige Oplysninger vedrørende det danske Missionsselskab.

I. Bestyrelsen.

Det danske Missionsselskabs Bestyrelse er for Tiden:
Provst J. Vahl, Nørre Alslev, Formand, valgt 1870.
Pastor A. V. Holm, Gladsaxe ved Herløv, do.
Pastor Vilh. Beck, Ørsløv ved Slagelse, valgt 1882.
Indremissionær A. Stubkjær, Holstebro, valgt 1883.
Prof., Dr. phil., Zeuthen, Kassekontrollør, Rosenvængets Sidealle 3, Kjøbenhavn Ø., valgt 1884.
Pastor O. C. Ipsen, Assens, valgt 1884.
Pastor T. Løgstrup, Fredericia, Sekretær, valgt 1886.
Pastor Baumann, Vester Egede pr. Haslev, valgt 1890.
Pastor Asschenfeldt Hansen, Slemminge pr. Saxkjøbing, valgt 1890.
Gaardejer Jens Holt, Taulov St., valgt 1895.

Regelmæssigt ville Bestyrelsesmedlemmerne afgaa i følgende Orden:

1896: Holm, Asschenfeldt Hansen og Stubkjær.
1899: Beck, Zeuthen og Holt.
1902: Vahl, Ipsen, Baumann og Løgstrup.

II. Kassereren.

Selskabets Kasserer er Boghandler Fr. Bertelsen, Vendersgade 24, Stuen til venstre, Kjøbenhavn K. — Til ham indsendes alle Pengegaver og ligeledes det Tøj, Missionsvenner forarbejde for Missionsmarken.

III. Bibliothekaren.

Biblioteket, der er forøget med den betydelige Bogsamling, som afdøde Dr. Kalkar skjænkede Selskabet, er i 1896 blevet flyttet fra Kjøbenhavn til Odense. — Et mindre Udvalg af Bøgerne er anbragt paa Missionsskolen i Herning.

Selskabets Bibliothekar er Pastor Grove Rasmussen, Odense, til hvem man bedes henvende sig angaaende Udlaan og deslige.

IV. Redaktøren.

Redaktør af Selskabets Organ, „Dansk Missionsblad“, er Pastor Grove Rasmussen, Odense.

„Dansk Missionsblad“ koster 50 Øre Kvartalet, naar det bestilles gjennem Postvæsenet. Kredsforeninger, som bestille „Dansk Missionsblad“ hos Kasserer Bertelsen og sende Betalingen forlods for 1 Aar, faa det for 1 Kr. 50 Øre.

V. Kredsforeningerne.

Det danske Missionsselskab talte den 14. Maj 1896: 615 Kredsforeninger. En nærmere Sammenslutning af Kredsene ved et aarligt Forhandlingsmøde er indført paa flere Egne af Landet, saaledes Kjøbenhavn, paa Sjælland, Fyen og Laaland-Falster, i Ringkjøbing Amt, Vendsyssel, Aarhus og Viborg Stifter, Ribe Amt og Sydøst-Jylland.

VI. Grønland.

Fra gammel Tid af (omtrent lige siden dets Stiftelse) vexler Sekskabet aarligt Breve med de danske Præster i Grønland og sender aarlige Opmuntringsgaver til værdige og dygtige Kateketer og Seminarieelever deroppe.

VII. Oversigt over det danske Missionsselskabs Indtægter og Udgifter.

	Indtægt:				Udgift:			
1870	20,762	Kr.	67	Øre,	16,787	Kr.	77	Øre.
1875	23,454	„	73	„	16,639	„	1	„
1880	25,735	„	61	„	26,984	„	48	„
1885	43,618	„	47	„	58,914	„	76	„
1886	48,956	„	95	„	54,132	„	10	„
1887	56,558	„	85	„	47,181	„	39	„
1888	71,768	„	57	„	58,083	„	98	„

	Indtægt:				Udgift:			
1889	74,782	Kr.	95	Øre,	62,352	Kr.	16	Øre.
1890	96,051	„	80	„	67,571	„	96	„
1891	105,996	„	18	„	101,386	„	20	„
1892	111,830	„	73	„	97,604	„	64	„
1893	96,609	„	71	„	84,732	„	79	„
1894	111,423	„	28	„	95,167	„	76	„
1895	99,841	„	16	„	100,974	„	95	„

Med Hensyn til Antallet af udsendte Missionærer var det danske Missionsselskab 1893 først det 7de i Rækken, med Hensyn til Indtægter det 3die og med Hensyn til Antallet af døbte Hedninger det 4de i de nordiske Missioners Tal.

VIII. Missionærernes Adresser.

Missionærernes Adresser ere:

For Indiens Vedkommende:

alle: via Brindisi (30 Øre).

For Bethanien: Rev. Chr. Schlesch.
Nellikuppam. South Arcot. Presidency of Madras.
East India.

For Siloam: Rev. N. P. Hansen eller Rev. Bittmann, eller Miss Sara Johansen:
Tirukoilur. South Arcot. Presidency of Madras.
East India.

For Saron: Rev. S. Berg.
Tiruvannamalai. South Arcot. Presidency of Madras.
East India.

For Bethesda:
Kallakurchi. South Arcot. Presidency of Madras.
East India.

For Madras: Rev. L. P. Larsen:
Pophams Broadway, Blacktown, Madras. East India.

For Madras: Rev. H. Jensen:
Rundall's Road. Vepery. Madras. East India.

For Thabor: Rev. M. Andersen:
Yercaud. Shevaroy Hills. Presidency af Madras. East India.

Kinamissionærernes Adresse er:
Danish lutheran Mission. Newchwang. North China.
(30 Øre).

IX. Skrifter, udgivne af det danske Missionsselskab:

Det danske Missionsselskab har udgivet som „Ny Række Smaaskrifter":

1. Selv-Underhold, ved Missionær Herman Jensen (udsolgt).

2. Sig ikke! Kirkens Undskyldninger for dens Forsømmelse mod Hedningerne. Opraab til Kristne af en Missionær. 25 Øre.

3. Radha og Harichandra. En kristelig Skildring fra Indien: Oversat ved Pastor L. P. Larsens Hustru i Madras. 25 Øre.

4. Fader Christliebs Aftensamtaler om Hedningemissionen. Meddelt af Dr. R. Grundemann. I. Missionssagen herhjemme. Med Forfatterens Tilladelse oversat af Niels Boling Hindhede. 25 Øre.

5. Missionskort over det danske Missionsselskabs Arbejdsmark i Indien med Beskrivelse af Missionærerne. 25 Øre.

6. Vor Mission. En Skildring af det danske Missionsselskab og dets Arbejde. Af Pastor Løgstrup. 2den forøgede Udgave: 50 Øre.

7. Baba Padmanshi. En Hindus Liv og Omvendelse, fortalt af ham selv. Ved P. Andersen. 25 Øre.

8. Bhilerne i Central-Indien. Af A. F. Læssøe. 25 Øre.

9. Fader Christliebs Aftensamtaler om Hedningemissionen. Meddelt af Dr. R. Grundemann. II. De tyske Missionsselskaber. Med Forfatterens Tilladelse oversat af Niels Boling Hindhede. Pris 25 Øre.

10. Hvorledes skulle vi bedst fremstille Jesus Kristus for Hinduerne? Et Foredrag af Missionær L. P. Larsen i Madras. Pris 10 Øre.

Tillæg.

Danske Missionærer, som ikke arbejde i det danske Missionsselskabs Tjeneste.

Foruden det danske Missionsselskabs Sendebud arbejde følgende danske Mænd og Kvinder, dels paa egen Haand, dels i andre Selskabers Tjeneste. De ere ordnede efter det Aar, de ere dragne ud paa Missionsmarken:

1. Thomas Jensen, virker siden 1861 i Syd-Afrika ved Hermansburgermissionen.
2. Børresen, f. 1825. Udsendt 1864 til den Goßnerske Mission i Indien, arbejder siden 1867 i Santhalistan.
3. H. C. Schmidt, f. 1840, virker siden 1870 i Telugulandet i Indien i det amerikansk-lutherske Selskab General Councils Tjeneste, er Dr. theol. fra College Mühlenberg i Reading, Pensylvanien.
4. C. E. Løventhal, f. 1841, virker siden 1872 blandt Hinduerne i Vellore i Indien.
5. P. Foged, f. ca. 1843, virker fra 1877 i Lichtenfels i Grønland ved Brødremenigheden.
6. Jeremiassen, f. 1847, virker siden 1881 paa Hainan, Syd for China, i amerikansk-presbyteriansk Missionsselskabs Tjeneste.

7. P. Frederiksen, virker siden 1881 ved Congo i amerikanske Baptisters Tjeneste.
8. Chr. Lange Gregersen, Kofoed, f. 1849, 1881—90 i det danske Missionsselskabs Tjeneste, virker siden November 1892 i Ootacamund i Indien.
9. Peter Mølgaard Hansen, f. 1859, virker siden 1887 paa Stationen Hoffenthal i Labrador ved Brødremenigheden.
10. Frk. Elisabeth Nikoline Hendrine Nyrop, f. 1853, virker siden 1887 i Kanton i China i et skandinavisk amerikansk Selskabs Tjeneste.
11. Clausen, virker siden 1887 blandt Papuaerne i Australien ved „den forenede tysk-skandinavisk-lutherske Synode i Queensland".
12. Niels Madsen, virker siden 1887 i Bengalen ved amerikansk Baptist Missionsselskab.
13. Kirkegaard, virker siden 1888 som Missionsmedhjælper i Queensland.
14. Norup, ligeledes.
15. Sofus Nielsen, f. 1874, gik 1889 ud i den østafrikanske frie norske Missions Tjeneste.
16. v. Qualen, f. i Slesvig ca. 1860, drog 1889 ud til Kanton i en amerikansk fri Missions Tjeneste.
17. Frk. T. Sørensen, gik 1890 ud i China Inland Missions Tjeneste.
18. Frk. Tillisch, gik 1891 ud til Santhalistan.
19. Christian Madsen, f. 1870, rejste 1891 til China som Missionær i Fransons skandinaviske Alliancemission.
20. H. Lindstrøm, samme Mission, til Japan 1891.
21. John N. Birkelund, ligeledes.
22. Anton Peter Lundgren, f. 1870, ligeledes 1892.
23. Nielsine Rasmussen, samme Miss. til Thibet 1892.

24. Niels Laurits Nielsen, begyndte 1892 Mission blandt Cherokee-Indianere i Amerika ved det danske evangelisk lutherske Kirkesamfund.
25. Enkefru Nielsen, siden 1892 i den østafrikanske frie norske Mission.
26. Peter Nielsen, Søn af Nr. 25, Broder til Nr. 15, ligeledes.
27. Karl Poulsen, f. ca. 1871, ligeledes.
28. H. Fr. Nielsen Lydum, f. 1862, gik 1892 til Hankow i China, udsendt ved lutherske Missionsvenner i Slesvig.
29. Madsen, Indien, ved amerikanske Methodister.
30. Frk. Alberta Eltzholtz, ligeledes.
31. Rasmussen, ved Kongo, i Biskop Taylors Mission.
32. Frk. Simonsen, gik 1893 til China Inland Mission.
33. Jensen, med Hustru Luise Jensen (Søster til Nr. 31), drog ca. 1894 til Biskop Taylors Mission ved Kongo, udsendt af de danske Methodister.
34. Fr. Carl Peter Rüttel, f. 1859, gik 1894 til Christian IX's Land i Østgrønland, udsendt af den danske Regering (1892 til Grønlands Vestkyst).
35. Desuden er der af de med Miss Taylor i 1894 til Thibet udrejste Missionærer vistnok 1 dansk, foruden And. Jensen, som døde 1894.
36. Chr. Christensen, driver som Præst i Brisbane, Australien, tillige Kanak-Mission.

Foruden de Side 100 f. omtalte Missionærer i Indien har det danske Missionsselskab endnu en Mand, der i Aarets Løb skulde udsendes til Indien, nemlig Missionskandidat Erik Valdemar Gøtzsche, født i Fredericia 9de Februar

1868. Han var oprindelig Arkitekt og aftjente sin Værnepligt som Lieutenant, kom ind paa Missionsskolen 1892 og tog Examen ved Universitetet i Februar 1896. 19de August skal han ordineres af sin Fader, Biskop Gøtzsche i Ribe, og derefter skal han sidst i Oktober eller først i November sendes til Indien.

At han ikke er nævnt tidligere har sin Grund i, at det først efter Forhandlingsmødet d. 20de Maj 1896 vil blive afgjort, til hvilken Missionsmark han skal udsendes.

Da det danske Missionsselskab i Aarets Løb vil have 11 danske Sendebud i Indien og 6 i China, kjendes saaledes for Tiden ialt 53 danskfødte Missionærer.

Rettelse.

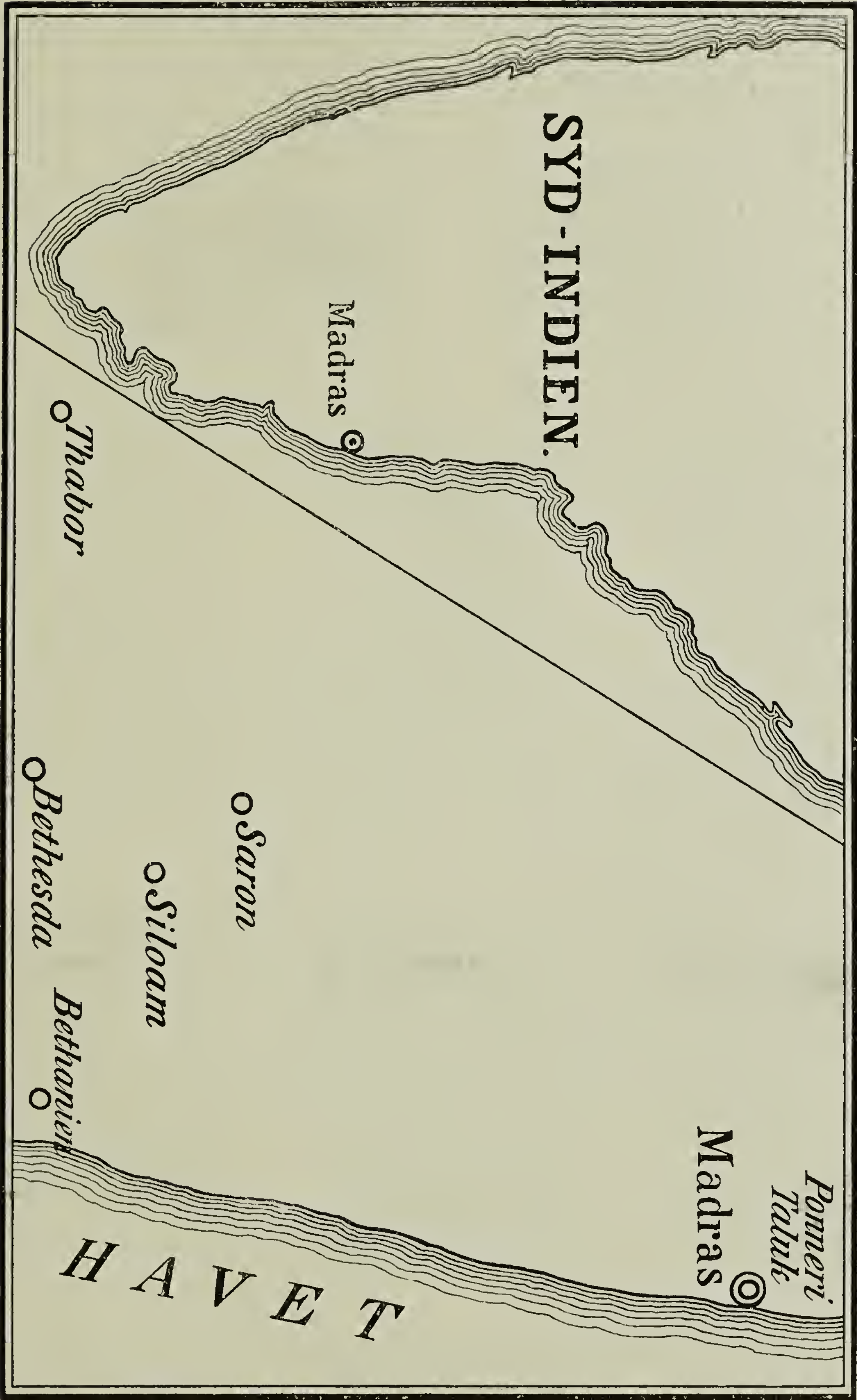
S. 45 L. 10 f. n. staar: First of Arts, skal være: Fellow of Arts.

Indholdsfortegnelse.

*) Fandtes ikke i første Udgave.

*) Fandtes ikke i første Udgave.

De danske Missionsstationer i Syd-Indien.

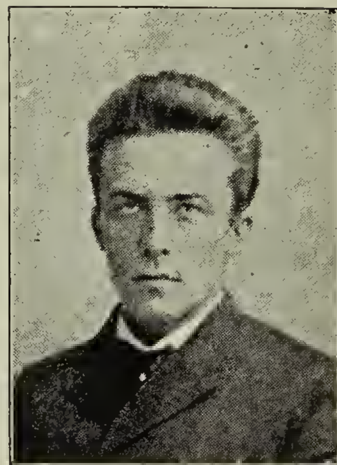

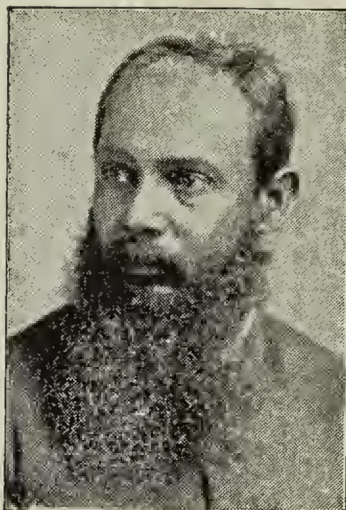
Fra	Madras	til	Bethanien	er i lige Linie	c. 27	danske Mil.
»	Siloam	»	—	—	8	—
»	—	»	Saron	—	$4^1/_2$	—
»	—	»	Bethesda	—	5	—
»	—	»	Thabor	—	17—18	—

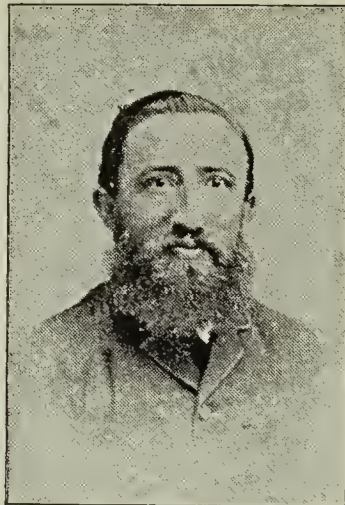
Maalestok: 10 danske Mil.

Det danske Missionsselskabs Missionærer i Indien.

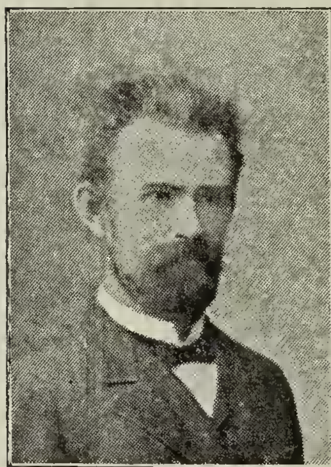

Herman Jensen

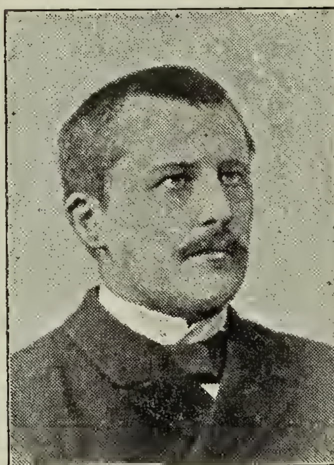

L. P. Larsen.

Lazarus.

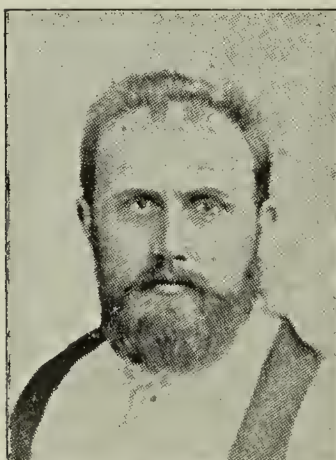

Schlesch.

Berg.

N. P. Hansen.

Bittmann.

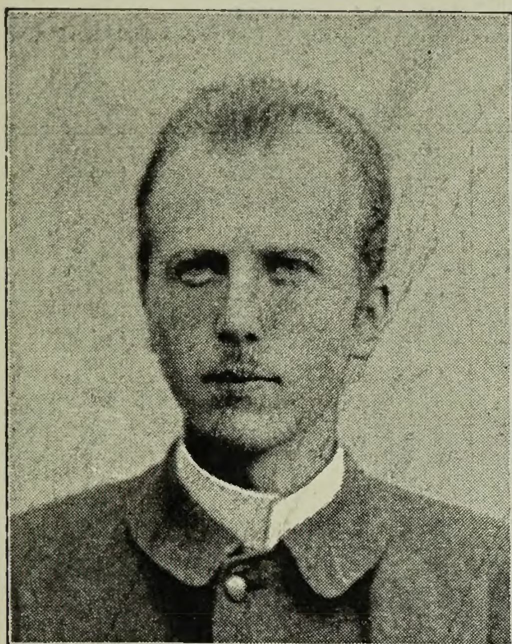

And. Larsen.

M. Andersen.

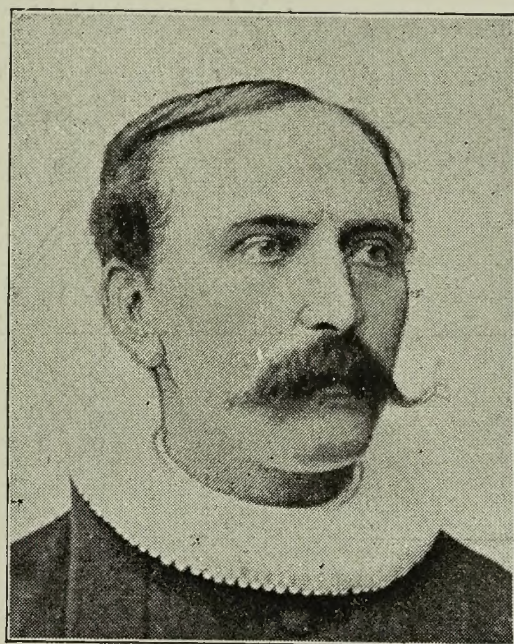

S. Sara.

Götzsche.

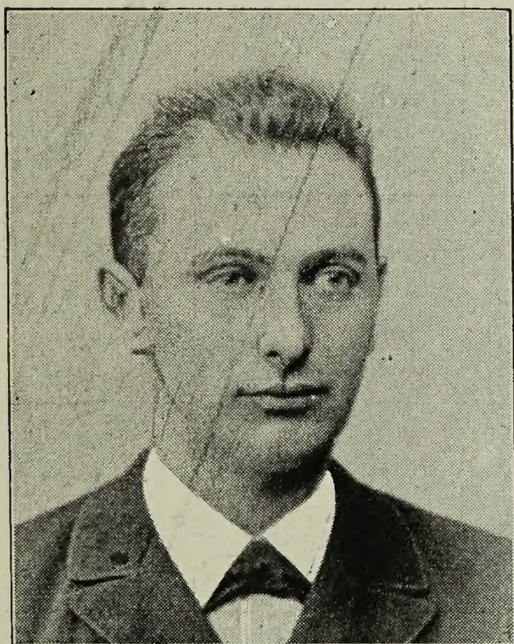
Det danske Missionsselskabs Missionærer i China.

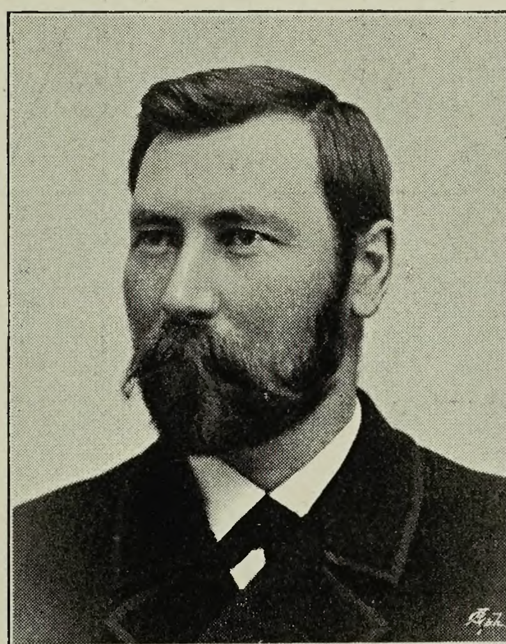
Bolwig.

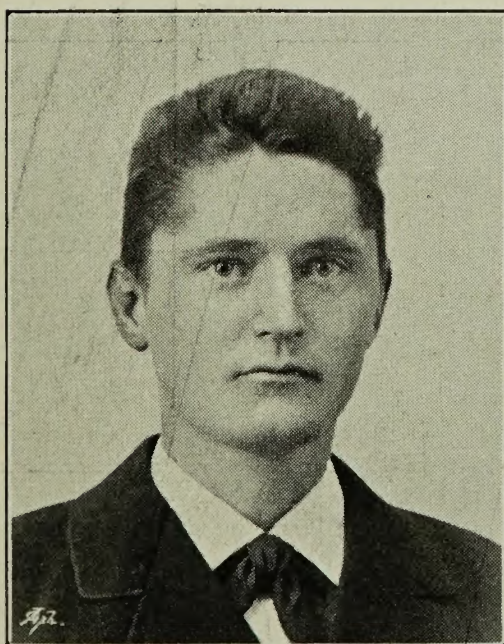
Knudsen.

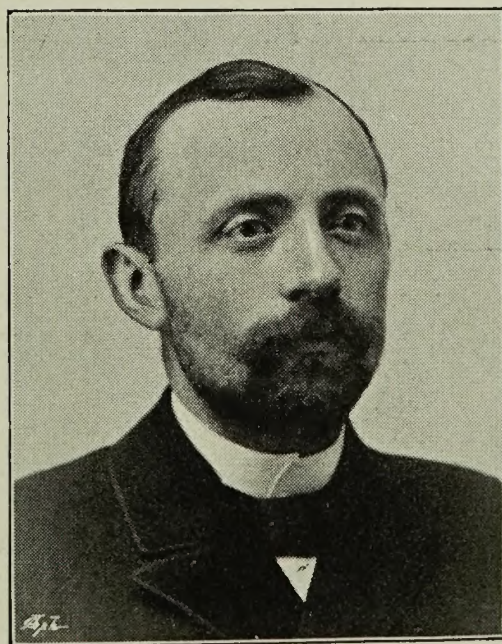
Waidtlow.

Olesen.

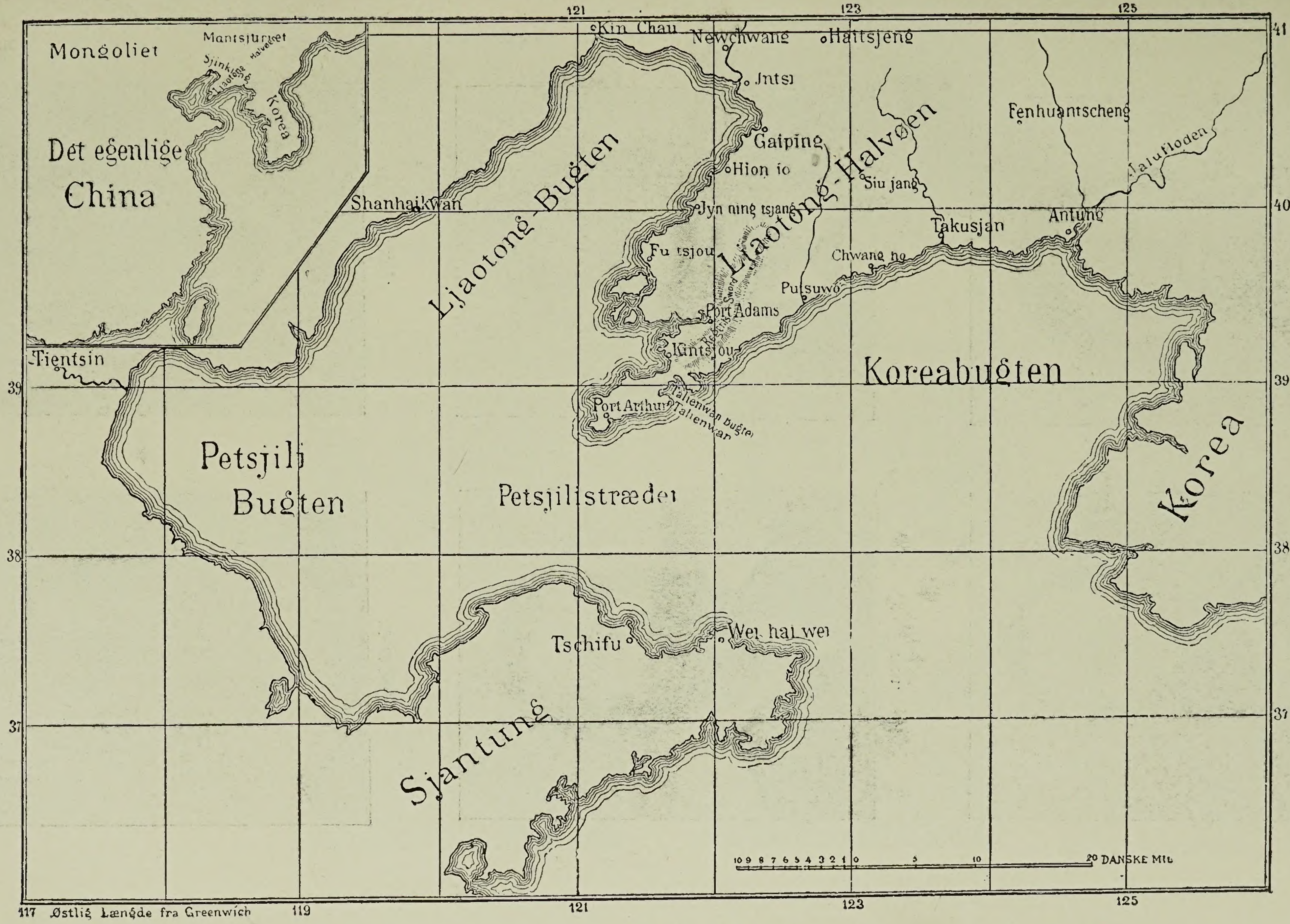

Vyff.

Lykkegaard.

Vor Missionsmark i China.

Ifølge Brev af 10/3 1896 er Missionær Knudsens Adresse nu:

Port Arthur. Via Chefoo.

North China.

Det danske Missionsselskab har udgivet som

„Ny Række Smaaskrifter“:

1. **Selv-Underhold,** ved Missionær Herman Jensen (udsolgt).
2. **Sig ikke!** Kirkens Undskyldninger for dens Forsømmelse mod Hedningerne. Opraab til Kristne af en Missionær. 25 Øre.
3. **Radha og Harichandra.** En kristelig Skildring fra Indien Oversat ved Pastor L. P. Larsens Hustru i Madras. 25 Øre.
4. **Fader Christliebs Aftensamtaler om Hedningemissionen.** Meddelt af Dr. R. Grundemann. I. Missionssagen herhjemme. Med Forfatterens Tilladelse oversat af Niels Boling Hindhede. 25 Øre.
5. **Missionskort over det danske Missionsselskabs Arbejdsmark i Indien** med Beskrivelse af Missionærerne. 25 Øre.
6. **Vor Mission.** En Skildring af det danske Missionsselskab og dets Arbejde. 2. Oplag. Af Pastor T. Løgstrup. 50 Øre.
7. **Baba Padmanshi.** En Hindus Liv og Omvendelse, fortalt af ham selv. Ved P. Andersen. 25 Øre.
8. **Bhilerne i Central-Indien.** Af A. F. Læssøe. 25 Øre.
9. **Fader Christliebs Aftensamtaler om Hedningemissionen.** Meddelt af Dr. R. Grundemann. II. De tyske Missionsselskaber. Med Forfatterens Tilladelse oversat af Niels Boling Hindhede. 25 Øre.
10. **Hvorledes skulle vi bedst fremstille Jesus Kristus for Hinduerne?** Et Foredrag af Missionær L. P. Larsen i Madras. 10 Øre.

Kjøbenhavn F. — Missionstrykkeriet (ved J. Fischmann).